

SPECJALNIE DLA „CODZIENNEJ”

Świąteczny wywiad z Jarosławem Kaczyńskim

Traktaty w UE przestały obowiązywać – nie ma wątpliwości prezes PiS. W specjalnym wywiadzie mówi o pozycji Polski na arenie międzynarodowej, obronie granic, sile polskiej gospodarki i wyzwaniach, przed jakimi stoi Polska w kontekście sporu z instytucjami unijnymi.

s.4-6

Błogosławionych świąt Bożego Narodzenia!

Życzenia Jarosława Kaczyńskiego dla Czytelników mediów
Strefy Wolnego Słowa i Członków Klubów „Gazety Polskiej”:

Chciałbym wszystkim Państwu życzyć błogosławionych świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku, który przyniesie nam wszystkim sukcesy w wychodzeniu z różnych niełatwych sytuacji dotyczących naszą Ojczyznę. W Polakach tkwi wielkie pragnienie samostanowienia, wolności, suwerennego decydowania o losie Rzeczypospolitej. Wierzę głęboko, iż ten polski duch pozwoli nam poradzić sobie ze wszystkimi zakusami mającymi na celu podporządkowanie nas obcym interesom.

Wszystkiego dobrego.

Piątek-Niedziela 24-26/12/2021 CENA 3,90 zł (w tym 8% VAT) #257 (3082) / INDEXS 100625 / WYDANIE 1

albicla.com/GPCodzienne

twitter.com/GPCodzienne

facebook.com/GPCodzienne

gpcodzienne.pl

ISSN 2083-7119

5 13

Piątek-Niedziela

na święta

W numerze:
**DODATEK
TV NA
ŚWIĘTA!**

Michel Quoist

(1921–1997) francuski duchowny katolicki, pisarz

„O Panie, Ty mnie kochasz do tego stopnia, że narażając swoją chwałę, przyszedłeś do nas jako człowiek „całkowicie bezsilny”, ale „wszechpotężny Miłością”. „

2

PIĄTEK-NIEDZIELA 24-26 GRUDNIA 2021

gpcodziennie.pl
www.niezalezna.pl

<

Gazeta
Polska
codziennie

Marcin Wolski

Szczęśliwszych świąt!

Czego życzyć, Kochani, z Narodzeniem Bożym, kiedy wirus przekłęty drugi rok się sroży, kiedy Rosja zagraża, a Unia dopieka, gdy wciąż trudniej w człowieku zobaczyć człowieka, do zwątpienia i gniewu nachodzi pokusa, a podziały już biegają przez środek obrusa? Jedna tylko nadzieja została na świecie, którą wieszczy stajenka, a w niej Boże Dziecię!

OGŁOSZENIE REDAKCYJNE

*Przybieżeli do Betlejem pasterze,
grając skocznie Dzieciątka na lirze.
Chwała na wysokości,
chwala na wysokości,
a pokój na ziemi.*

Z okazji świąt Bożego Narodzenia oraz nowego, 2022 roku składamy wszystkim Czytelnikom „Gazety Polskiej” i „Gazety Polskiej Codziennie” najserdeczniejsze życzenia szczęścia i pomyślności. Niech ciepło Bettelemskiej Gwiazdy i atmosfera miłości panują w Państwa domach nie tylko w te szczególne dla nas wszystkich dni. A nowy rok obfituje w ambitne przedsięwzięcia, które przyniosą Państwu satysfakcję, radość i zadowolenie.

Wszystkiego najlepszego!

Beata Dróżdź
WICEPREZES ZARZĄDU
NIEZALEŻNEGO WYDAWNICTWA POLSKIEGO
I SŁOWA NIEZALEŻNEGOTomasz Sakiewicz
REDAKTOR NACZELNY
„GAZETY POLSKIEJ”
I „GAZETY POLSKIEJ CODZIENNIE”Tomasz
SakiewiczNie przemogą,
bo Bóg się
narodził

Po raz drugi w całych dziejach Polski, od przyjęcia chrześcijaństwa, podjęto walkę z Bożym Narodzeniem. Wcześniej, w czasach stalinowskich, próbowali tego komuniści. Wtedy nie udało się na polski grunt przeszczepić wzorów sowieckich – np. obchodzenia Nowego Roku zamiast Bożego Narodzenia, świętowania ferii zimowych zamiast Narodzenia Pańskiego. Symbole świąt, w których centrum był zawsze narodziły się Chrystus, nie tylko przetrwały, ale stały się też znakiem oporu przeciwko komunizmowi. Wydawało się, że po tym doświadczeniu już nikomu nie przyjdzie do głowy walczyć z Bożym Narodzeniem. A jednak ich liberalni potomkowie, zasilani przez lewackie organizacje, które zagrzeżdzyły się w instytucjach UE, znowu chcą wyeliminować Boże Narodzenie, wręcz zakazując używania tego terminu, a zastępując go absurdalnymi sformułowaniami czy grafikami, nierzadko wulgarnymi. Oni tej wojny nie wygrają, tak jak nie wygrali jej komuniści. Bo to jest wojna o wiarę, o tożsamość, o to, co w nas najlepsze. To wojna z genem polskości – wszystkim, co w nas Polskę stanowi. Należy życzyć im, aby jak najszybciej z tej skazanej na porażkę walki zrezygnowali. A Państwu, nam wszystkim – nie traćmy ducha, wszak Bóg się nam narodził!

JAN GALAROWICZ

Polska Wigilia

„Na przestrzeni krótkiego czasu – pisze Stefan Kisielewski w swych »Felietonach pod choinkę« – więcej tu u nas zmian (...) niż w niektórych miejscach ziemi przez całe tysiąclecia, a jednak ciągle trwa ta sama Polska”. Jednym z najbardziej czytelnych dowodów na to jest to, jak Polacy obchodzą Wigilię. „Niech się wali, niech się pali, a w Polsce obchodzi się Wigilię Bożego Narodzenia w tradycyjnej pięknej formie, zawsze takiej samej” – podkreśla autor „Sprzysiężenia”. Zawsze jest: kolorowa choinka, wyczekanie na pierwszą gwiazdkę, a po jej pojawieniu się – poprzedzona łamaniem się opłatkiem i życzeniami – wieczerza, potem zaś kolędy... Nie ma drugiego takiego wieczoru, w którym rodziłoby się w naszej ojczyźnie tyle dobra: uczestniczenie w świętym czasie, upamiętnienie przełomowego wydarzenia w dziejach ludzkości, przemiana serc, rodzinne spotkania, miłość, czułość, wzajemne obdarowywanie się, duma z bycia Polakiem.

Ryszard
KapuścińskiPolakom
prezent pod
choinkę

Dzisiaj znajdziemy pod choinką pięć paczek z prezentami przygotowanymi przez rząd premiera Mateusza Morawieckiego. Na wszystkich widnieje napis „Polski Ład”. W pierwszej paczce znajdziemy zapewnienie, że w 2022 r. zwiększają się nakłady na ochronę zdrowia o dodatkowe 4 mld zł, a całkowite nakłady mają sięgnąć 7 proc. PKB. Z drugiej paczki zadowoleni będą młodzi ludzie, bo ten prezent wychodzi naprzeciw ich oczekiwaniom. To dostępność do finansowania własnego mieszkania: tych, którzy chcą mieć swoje pierwsze lokum, tych, którzy szukają go w mieszkaniectwie społecznym, a także tych, którzy chcą wybudować dom. Państwo będzie gwarantować 100 tys. zł wkładu własnego dla biorących kredyt. Z trzeciej paczki ucieszą się osoby w podeszłym wieku, emerytury i renty zostaną podwyższone i emeryt będzie otrzymywał nawet 2000 zł rocznie więcej. Z kolejnej paczki ucieszą się wszyscy, ponieważ zostanie podwyższona kwota wolna od podatku, do 30 tys. zł, a próg podatkowy wzrośnie z 85 do 120 tys. zł. W ostatniej paczce znajdziemy informację, że zostanie uruchomiony fundusz, który sfinansuje modernizację kraju. Te środki posłużą do osiągnięcia europejskiego poziomu życia, czego życzą wszystkim Polakom!

**Radosnych i spokojnych
Świąt Bożego Narodzenia
życzy**

Pocztex Kurier Poczty Polskiej

**Jesteśmy z Tobą każdego dnia.
Dziękujemy za zaufanie.**

 Otwórz się na Pocztex
Kurier Poczty Polskiej

pocztex.pl

WYWIAD \ Z JAROSŁAWEM KACZYŃSKIM, wicepremierem, prezesem Prawa i Sprawiedliwości, rozmawiają KATARZYNA GÓJSKA i TOMASZ SAKIEWICZ

Traktaty w UE przestały obowiązywać

To określenie – IV Rzesza Niemiecka – nie jest niczym nagannym, nie chodzi przecież o III Rzeszę, ale o nawiązanie do pierwszej. Sądę, iż dość dobrze oddaje kierunek tych zmian. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej jest podstawowym narzędziem wykorzystywanym w tym działaniu. Sformułowano bowiem niczym niepodpartą tezę, iż Trybunału nic nie ogranicza. Zatem to nie zapisy traktatowe, ale jego orzeczenia są źródłem wspólnotowego prawa. Może dowolnie interpretować prawo europejskie i wyciągać z niego wręcz uzurpacyjne wnioski. I tak czyni.

Panie Premierze, trudno nie odnieść wrażenia, że mijający rok był trudny dla rządu. Wydaje się nawet, iż wielu spodziewało się upadku koalicji Zjednoczonej Prawicy. Pewnie był nawet taki plan realizowany. Jak wychodzą Państwo – jako formacja polityczna – z tych opresji? Z tarczą czy jednak osłabieni?

Tarczę z całą pewnością dźwigamy. Nie powiem, że nie jest ciężko. Jest. Ale ciężkie przypadki potrafią nie tylko osłabiać, lecz nawet wzmacniać. Skuteczna obrona granicy wzmacnia nas jako państwo. Jest także konflikt z Unią Europejską. Choć oczywiście my ani go nie wywołaliśmy, ani nie chcieliśmy. Zostaliśmy postawieni wobec fundamentalnego wyboru sprowadzającego się w istocie do odpowiedzi na zupełnie podstawowe pytanie: czy chcemy być nadal państwem suwerennym, czy też godzimy się, by nasza suwerenność została potraktowana jak kilkudziesięcioletni incydent w historii naszego kontynentu? Dla nas wybór jest jednoznaczny. Polska jest i będzie suwerennym, niepodległym państwem samodzielnie decydującym o swojej polityce. Jesteśmy gotowi przyjmować ograniczenia z traktatów, ale tylko takie. Wynika to zresztą wprost z konstytucji.

Dobrze się stało, że nowa siła rządząca Niemcami jasno wyłożyła, co jest celem strategicznym tego państwa. Przekształcenie Unii w federację zarządzaną przez Berlin oznacza dokładnie podporządkowanie nas sobie i odebranie Polakom prawa do samostanowienia. To nie tylko godzi w naszą godność jako narodu, uderza w naszą tradycję tworzącą wszystko, co możemy nazwać „dobrą polskością”, lecz także oznacza zamach na najbardziej żywotne interesy RP, w tym na interes ekonomiczny. Można oczywiście opowiadać ludziom różne bajki – to zresztą nasza opozycja pod wodzą Tuska robi – o UE jako rodzinie europejskiej, krajach pijących sobie z dzióbków itd. Ale prawda jest prosta i bardzo brutalna: państwo podporządko-

wane innemu, bez swojego suwerennego ośrodka władzy politycznej, dodatkowo będące, jak Polska, krajem leżącym na peryferiach terytorialnych Wspólnoty, nie będzie w stanie skutecznie zabiegać o interes i dostatek swoich obywateli. Jeśli byśmy się jako Polacy zgodzili na takie współczesne poddaństwo, byłibyśmy na różne sposoby degradowani. A szaleństwo transformacji energetycznej bez liczenia się z kosztami ekonomicznymi i społecznymi doprowadziłoby w ciągu dekady polskie rodziny do ubóstwa. Tak naprawdę by było – akceptacja wszystkich unijnych pomysłów w tym zakresie oznaczałaby, że nasi obywatele byłiby za kilka lat biedniejsi, niż są teraz.

Czy to zapowiedź weta wobec pomysłów na transformację energetyczną?

Każdy, kto by się na ograniczające suwerenność rozwiązania zgodził, byłby po prostu zdrajcą własnego państwa. Nie ma o tym mowy. Zwolennicy federalizacji UE mówią tak: dzisiejszy świat to pole bitwy wielkich graczy. Jeśli Europa chce odnieść sukces, musi być jednym organizmem i wówczas będzie w stanie konkurować z największymi.

Wyobrażam sobie taką konstrukcję Unii Europejskiej, która rzeczywiście daje potencjał do wygrywania rywalizacji na polu globalnym. Mało tego, wraz z moim śp. bratem proponowaliśmy taką konstrukcję Wspólnoty dającą jej pozycję supermocarstwa, choć państwa członkowskie zachowywałyby suwerenność i pełną samodzielność poza kilkoma wyłączeniami, ale jednak mniej daleko idącymi niż dziś. W tej koncepcji UE powinna posiadać potężną armię, porównywalną do sił zbrojnych USA, a dowództwo nad nią byłoby wyjęte spod zarządów krajowych. To byłoby wojsko europejskie, a nie zlepek powstały z armii krajowych. Utrzymywana byłaby ze składek krajów Wspólnoty. Mówię o tym dlatego, żeby

fol. Krzysztof Sitkowski/Gazeta Polska

podkreślić wykonalność planu uczynienia z Europy supermocarstwa. Sęk w tym, iż podporządkowanie krajów członkowskich politycznej wizji, która sni się tym czy innym w Berlinie, do tego nie doprowadzi. Owszem, znacząco wzmocni pozycję Niemiec i wzbogaci ich gospodarkę, ale na tym koniec. Polacy byłiby ofiarami planu federalizacji Unii. Straciliby swoje suwerenne państwo i ich poziom życia znacząco by się obniżył.

Na jakim etapie jest nasze działanie wobec systemu handlu emisjami?

Działamy na rzecz reformy tego systemu. On w tej formie jest zabójczy dla naszej gospodarki. Poza tym jest skrajnie nieuczciwy, bo opiera się na spekulacji prawami do emisji CO₂. A na zyski spekulantów składają się zwykli ludzie – odbiorcy energii elektrycznej. Owszem, są tacy, którzy mówią: jest doskonale. Wysokie i stale rosnące ceny emisji wymuszają szybszą transformację energetyczną. Ale ta-

ka transformacja to gigantyczne koszty, czyli wielkie sumy pieniędzy wyciągane z kieszeni obywateli takich państw jak nasze. Wyliczenia są oczywiście różne, ale koszt transformacji energetycznej Polski realizującej założenia Timmermansa i spółki to co najmniej bilion złotych.

Coś z tym jednak trzeba zrobić, bo handel emisjami w dzisiejszym kształcie to nie tylko wysokie rachunki za prąd czy ogrzewanie, ale także inflacja. Niemal połowa poziomu inflacji ma swoje źródła w tej patologii. Jakby tego było mało, Komisja Europejska kładzie na stole kolejne propozycje – chce ETS-ów na paliwo, na materiały budowlane i jeszcze być może na rolnictwo i dodatkowo ma plan, by stworzyć swój własny fundusz i na jego konto przelewać większość tych podatków.

Nie ma o czym rozmawiać. Stanowisko Polski będzie jasne: nie ma i nie będzie naszej zgody na coś takiego. Koniec.

A gdy usłyszymy propozycję, że jeśli zaakceptujemy rozszerzenie systemu handlu emisjami, to Komisja uruchomi nasze pieniądze z Krajowego Planu Odbudowy?

Przede wszystkim blokowanie wypłat dla Polski z KPO jest całkowicie bezprawne. Nie ma żadnych podstaw merytorycznych czy prawnych. To nielegalne działanie, łamiące praworządność i zwykłą uczciwość. Ale tego typu oferta – gdyby się pojawiła, bo nie padła – nie może zostać uznana za interesującą, bo długofalowe skutki finansowe rozszerzenia systemu handlu emisjami byłyby dla Polaków, dla naszej gospodarki, dla budżetów polskich rodzin po prostu katastrofalne. To propozycja, którą można obrazowo opisać tak: dam ci 100 tys. zł, ale ty w zamian wypłac mi milion. Nikt przy zdrowych zmysłach nie brałby tego pod uwagę.

Poradzimy sobie bez KPO? Bo może jest tak, że jego zablokowanie to bardziej problem wizerunkowy dla rządu niż ekonomiczny.

ŚCISŁY POST W WIGILIĘ

RELIGIA \ W tym roku wigilia uroczystości Narodzenia Pańskiego przypada w piątek. Tego dnia – wedle tradycji, ale też przepisów kościelnych – obowiązuje wstrzemięźliwość od pokarmów mięsnych.

ZMARŁ PUŁKOWNIK „KRZEWINA”

POŻEGNANIE \ W Jaworznie w wieku 91 lat zmarł ppłk Stanisław Pakuła „Krzewina”, żołnierz podziemia antykomunistycznego, adiutant i podkomendny ppor. „Jastrzębia” i ppor. „Żelaznego”.

To zdecydowanie ta pierwsza kategoria. Nie druga. Jeszcze raz powtórzę: zwlekanie z wypłaceniem Polsce pieniędzy z tytułu KPO nie ma podstaw prawnych. Zawsze lepiej mieć dodatkowe pieniądze niż ich nie mieć. Ale sytuacja gospodarcza naszego kraju jest naprawdę bardzo dobra. Rozwijamy się w dobrym tempie i sądzę, że właśnie wzrost naszej siły tak boli.

Czy gdyby negocjacje wewnątrz Unii w sprawie ETS nie przyniosły żadnych rozstrzygnięć, jesteśmy gotowi jednostronnie zawiesić stosowanie systemu handlu emisjami?

Jest zdecydowanie za wcześnie na takie jednoznaczne i daleko idące deklaracje. Piłka w grze. Choć oczywiście żadnego rozwiązania nie można wykluczyć. Polacy nie mogą być ofiarą tego szaleństwa. Żaden rząd – uczciwy wobec ludzi – nie może się godzić na to, by ktoś zubażał obywateli i dusił gospodarkę. Nawet jeśli tym kimś jest Komisja Europejska. Musimy wszystko dokładnie przeliczyć, zobaczyć uczciwie, jakie to będzie miało skutki dla PKB. Jeśli – a są takie głosy – może prowadzić do zablokowania jego wzrostu, a wręcz do kurczenia się, to będziemy działać zdecydowanie.

Panie Premierze, czy Polska dostanie pieniądze z KPO?

Tak jak wspomniałem, ich zablokowanie jest niezgodne z prawem, ale instytucje Unii Europejskiej coraz częściej łamią przepisy traktatowe, w ich przypadku nic nie jest pewne. Jedno jest pewne – gdyby Komisja Europejska przestrzegała prawa, to te środki już dawno powinny być w Polsce.

Fundusz antykrzysowy po pandemii to także pożyczki, które jako Polska – wraz z innymi krajami – gwarantujemy. Będziemy je żyrować mimo braku wypłaty należnych środków?

Dla mnie oczywiste jest, że skoro w czymś nie uczestniczymy, to także niczego nie gwarantujemy. To powinno być jasne. Choć nie przesadzam tego, co dalej wydarzy się z KPO. Na szczęście mamy dobrą sytuację gospodarczą. Ten rok był pod tym względem bardzo dobry, kolejny też zapowiada się optymistycznie. Polska zamożnieje, choć wielu w Europie wolałoby, żebyśmy nie rośli. Nie mam wątpliwości, że radykalizm programów transformacji energetycznej – choć są

i tacy, którzy są owładnięci wizją upadku planety, wyznają to jak jakąś religię – jest przede wszystkim narzędziem do uzyskania nad Europą dominacji energetycznej przez tandem Niemcy–Rosja. Oparcie systemu handlu emisjami na mechanizmie generującym ciągle podwyżki uderza w budżety domowe, uniemożliwia racjonalne planowanie rozwoju sektora energetycznego i oczywiście zmniejsza konkurencyjność gospodarki takiej jak nasza, czyli opartej na węglu. Chcę być dobrze zrozumiany – nasz sektor energetyczny będzie się modernizował, bo i tak wymaga takich działań, ale UE nie dość, że chce, by działało się to w bardzo szybkim tempie, to jeszcze obciąża Polskę potężnym paropodatkami, który z tygodnia na tydzień rośnie. Musimy chronić obywateli, firmy przed tym agresywnym działaniem, bo w grę wchodzi setki miliardów złotych.

Z jakim wzrostem zakończymy ten rok?

Nie chcę spekulować. Będzie zapewne lepiej, niż się spodziewaliśmy, ale proszę na razie traktować to jako przedsięwzięte życzenie, a nie twarde dane.

TSUE wydał wyrok w sprawie Rumunii. Po raz kolejny mowa jest o prymacie prawa unijnego nad konstytucją państwa członkowskiego, ale jest też pewna nowość. Trybunał wskazał, że sędziowie orzekający zgodnie z prawem unijnym, a nie konstytucyjnym, nie powinni być karani. A instytucje UE mają im udzielić wsparcia.

Nie jestem tym zaskoczony. Już dawno formułowano koncepcję tzw. sędziów europejskich, którymi niby mają być sędziowie państw członkowskich. To kolejna decyzja na drodze do budowania takiego systemu, w którym wymiar sprawiedliwości będzie starał się być wyłączony spod zwierzchności władzy krajowej. Oczywiście nie wszędzie, bo zapewne nikt takich chwytów nie będzie stosował wobec sądów niemieckich. Ale już wobec rumuńskich czy polskich – owszem. To jedno z kluczowych elementów budowania federalnej UE pod przewodnictwem Berlina. Trybunał Sprawiedliwości UE odgrywa w tym działaniu dość oczywistą rolę – ma po prostu dawać pseudoprawne alibi na tego typu pozatraktatowe uzurpacje. Staramy się budować front przeciw takim działaniom. Także poprzez kontakty par-

\\ Zostaliśmy postawieni wobec fundamentalnego wyboru sprowadzającego się w istocie do odpowiedzi na zupełnie podstawowe pytanie: czy chcemy być dalej państwem suwerennym, czy też godzimy się, by nasza suwerenność została potraktowana jak kilkudziesięcioletni incydent w historii naszego kontynentu? Dla nas wybór jest jednoznaczny. Polska jest i będzie suwerennym, niepodległym państwem samodzielnie decydującym o swojej polityce.

tyjne, a nie międzypaństwowe. Temu służyło niedawne spotkanie w Warszawie, kolejne odbędzie się w Madrycie.

Dlaczego nie międzypaństwowe?

Nie rezygnujemy z działań w tej płaszczyźnie. Wprost przeciwnie, intensyfikujemy je. Nie o wszystkim mogę mówić, ale mamy w zanadru argumenty do wykorzystania w kontaktach z poszczególnymi państwami. Na pewno nie omieszkamy tego zrobić. Podkreśliłem kontakty międzypartyjne, bo znaczna część naszych partnerskich ugrupowań w wyniku najbliższych wyborów albo ma szanse na przejęcie władzy, albo na duży udział we współrządzeniu. Te wyborcze zmiany mogą się przyczynić do oczyszczenia atmosfery w Unii i powrotu do działań zgodnych z prawem przez instytucje Wspólnoty. Oczywiście dyplomacji nie zarzucamy. Są kraje, które – delikatnie mówiąc – nie pałają entuzjazmem wobec perspektywy budowania na bazie UE IV Rzeszy Niemieckiej.

Komisja Europejska zapowiedziała wniosek o ukaranie Polski za orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego uznające Konstytucję RP za najważniejsze prawo w naszym kraju. To oczywiście nic nowego, na przestrzeni lat inne składy TK stwierdzały to samo. Teraz, po wspomnianym wyroku dotyczącym Rumunii, KE wykorzystала orzeczenie TSUE przeciwko naszemu państwu.

Nic nowego. Kolejny krok na drodze, którą już opisałem. TSUE jest bez wątpienia w dyspozycji realizatorów federalizacji czy może raczej centralizacji Unii pod przywództwem Berlina. Tą koncepcję wspiera także tzw. klaster przemysłowy Niemiec, czyli Beneluks, plus np. Szwecja.

IV Rzesza Niemiecka...

To określenie nie jest niczym nagannym, nie chodzi przecież o III Rzeszę, ale o nawiązanie do pierwszej. Sądzę, że dość dobrze oddaje kierunek tych zmian. Tak jak wspomniałem, Trybunał jest podstawowym narzędziem wykorzystywanym w tym działaniu. Sformułowano bowiem niczym niepodpartą tezę, iż Trybunału nic nie ogranicza. Zatem to nie zapisy traktatowe, ale jego orzeczenia są źródłem wspólnotowego prawa. Może dowolnie interpretować prawo europejskie i wyciągać z niego wręcz uzurpacyjne wnioski. I tak czyni.

Czy Unia Europejska oparta na traktach jeszcze istnieje?

Można powiedzieć, że instytucje europejskie radykalnie odrzuciły traktaty. Dokładnie tak – traktaty w Unii przestały obowiązywać, a nowym prawodawcą stał się TSUE.

Panie Premierze, czy polska prokuratura powinna wszcząć śledztwo po publikacji francuskiego „Libération”, ujawniającej m.in. korupcję, nielegalny lobbying w kluczowych instytucjach UE (także w TSUE)? Bruksela w zasadzie nie zareagowała na te doniesienia, można zatem przypuszczać, że chce przeczekać, by sprawa rozeszła się po kościach.

Każda taka sprawa powinna być wyjaśniona. Najlepiej, gdyby stało się to przy udziale instytucji unijnych, to jednak ich wiarygodność narusza. Będziemy apelować o to na forum Parlamentu Europejskiego. Ale jeśli okaże się, że chęć zamiecenia sprawy pod dywan paraliżuje zdolność do przeprowadzenia rzetelnego unijnego śledztwa, to być może powinniśmy się tym zająć prokuratury państw członkowskich. Ale trzeba działać rozsądnie.

Dokończenie na s. 6

REKLAMA

*Wszystkim Państwu,
życzę spokojnych, zdrowych, radosnych
Świąt Bożego Narodzenia
spędzonych z rodziną i przyjaciółmi.
w imieniu Klubów "Gazety Polskiej"*

Ryszard Jędrzejowski

foto: Zbyszek Kaczmarek/Gazeta Polska

BRONIMY SIĘ PRZED ATAKAMI INSTYTUCJI UE

POLSKA W UE \ Kieruję dziś do Trybunału Konstytucyjnego wnioski o stwierdzenie niezgodności z Konstytucją RP europejskiego rozporządzenia ws. mechanizmu wiążącego dostęp do środków unijnych z kwestią praworządności – poinformował w czwartek minister sprawiedliwości Zbigniew Ziobro.

WYWIAD \ Dokończenie ze s. 5

Traktaty w UE przestały obowiązywać

foto: Krystian Maj/KPRM/d

Operacja rosyjsko-białoruska wobec naszej granicy poniosła fiasko. Obroniłmy nasze państwo. Czy to koniec działań hybrydowych?

Nie jestem tutaj optymistą. Pamiętam pierwsze w tej sprawie posiedzenie komitetu, któremu przewodniczę. To było wówczas, gdy przymerzano się do ataku na litewską granicę. Było dla nas jasne, że uderzenie w Polskę jest tylko kwestią czasu, a na tej naradzie zapadły wszystkie decyzje dotyczące późniejszych działań, poza wprowadzeniem stanu wyjątkowego. Wtedy powiedziałem, że być może musimy być gotowi na lata niepokojów, agresji. Nie zmieniłem zdania. Rosjanie tak prowadzą swoje operacje, a Ukraina jest tego najlepszym przykładem. Nie wykluczam, że powstająca już zaporą graniczna będzie musiała zostać wzmocniona, przedłużona na granicę z Ukrainą. Nie wiemy, w jakim kierunku pójdzie ta agresja, wedle jakiego modelu będą działać Rosjanie, bo to przecież oni za tym stoją. Mamy oczywiście informacje zdobywane przez nasze służby, one pozwalają się przygotować na różne warianty, ale jednoznacznego wskazania na dziś nie mamy. Trudno nie odnieść wrażenia, że sprawy weszły w nową fazę.

Jaką?

W mojej ocenie Moskwa uznała, że nadszedł dogodny moment na sfinalizowanie ważnych dla niej spraw. Widzi kryzys świata zachodniego, rozkład i manipulowanie niektórych jego społeczeństw, ewidentne osłabienie władzy w kluczowych jego państwach. Przecież widzieli wyjazd Amerykanów z Afganistanu. Czy więcej trzeba, by dojść do wniosku, że okoliczności im sprzyjają? Rosjanie chcą w tej chwili dyskontować lata zbrojeń i ćwiczeń swojej armii. W tym czasie Europa się rozbrajała, a Stany Zjednoczone są dziś słabe politycznie. Rosja gra – przynajmniej doraźnie – w jednej drużynie z Chinami, te z kolei też umacniają swoją pozycję. Niestety, świat zachodni od lat patrzy na Moskwę bardzo naiwnie. Wiele razy próbował przeciągnąć ją na swoją stronę, mając się jakąś utopijną wizją tego państwa. Nic dobrego z tego nie wyszło. Przynajmniej dla Zachodu. Bo Rosja, owszem, potrafiła przekuć takie restrykcje w korzyści dla siebie.

Czy groźba napaści Moskwy na Ukrainę jest realna?

Ten scenariusz wydaje się mało racjonalny. Tak na dziś go oceniam. Proszę zwrócić

**\ Polska zamożniej, choć wielu w Europie wolałoby, żebyśmy nie rośli. Nie mam wątpliwości, że radykalizm programów transformacji energetycznej – choć są i tacy, którzy są owładnięci wizją upadku planety, wyznają to jak jakąś religię – jest przede wszystkim narzędziem do uzyskania nad Europą dominacji energetycznej przez tandem Niemcy-Rosja. **

uwagę, że frakcja prorosyjska ma szansę przejąć władzę na Ukrainie w wyniku wyborów. W takiej sytuacji wojna wydaje się dla Kremla nieopłacalna. Z kolei grożąc wojną, Rosja stawia Zachodowi warunki. Putin posunął się w nich bardzo daleko, ale to najpewniej element targu.

Czy chodzi także o wymuszenie uruchomienia Nord Streamu 2?

Również. Zresztą na to Amerykanie w zasadzie się zgodzili. Owszem, krytykują ten projekt, ale jednocześnie uznali, że on powstanie. Dla Rosjan i Niemców to projekt kluczowy na dziś, ale przede wszystkim na przyszłość. Nasz zachodni sąsiad ma być hubem rozprawdzającym rosyjski gaz, ale za ileś tam lat gra będzie się toczyć o handel wodorem. Produkowanym z gazu. To najpewniej dlatego Niemcy dziś tak gardłują przeciwko energii atomowej. Mają po prostu zupełnie inną perspektywę, i to taką, która w ich oczach może wyglądać na realizację koncepcji bismarckowskiej wizji Europy. Z oczywistych powodów dla nas, ale nie tylko dla nas, jest wielce niekorzystna.

Panie Premierze, jaka jest strategia rządu na piątą falę pandemii, którą najpewniej wywoła wariant

omikron? Czy jest możliwe ponowne wprowadzenie lockdownu?

Próbujemy podążać drogą liczenia się z realiami. Naprawdę nie kierujemy się żadnym oportunizmem politycznym. Kierujemy się przede wszystkim kwestią egzekwowalności ewentualnych ograniczeń. Nie ma sensu wprowadzać restrykcji, skoro nie da się sprawić, by były stosowane. Mamy świadomość wielkiej niechęci społeczeństwa do ograniczeń, nie mówiąc już o lockdownie. Z drugiej strony musimy walczyć o utrzymanie systemu ochrony zdrowotnej. Wszystko wskazuje jednak, że omikron tworzy nową sytuację – taką, w której trzeba odrzucić wszystkie względy i podjąć daleko idące decyzje. Nie możemy dopuścić do załamania się ochrony zdrowia, a wraz z nią gospodarki, a nawet państwa. Jedyną szansą są szczepienia i trzeba doprowadzić do tego, by liczba zaszczepionych radykalnie wzrosła. Obawiam się, że nie ma wyboru. Bylibyśmy w dużo lepszym położeniu, gdyby większa liczba naszych obywateli się zaszczepiła. Gorąco do tego zachęcam.

Czy rząd utrzyma się do końca kadencji? Pytamy o perspektywę przyspieszonych wyborów.

Jest duża szansa, że tak właśnie będzie. Ale nie można być tego w 100 proc. pewnym.

Jak Pan Premier ocenia możliwość utrzymania władzy po następnych wyborach?

Jako poważną. Przed nami trudny czas, bo i pandemia, i trawiący świat kryzys gospodarczy, i agresja ze wschodu. Na razie radzimy sobie z tymi wyzwaniem skutecznie, jeśli nic się nie zmieni, to oceniam nasze szanse naprawdę wysoko. Ale istotna jest jeszcze jedna sprawa – kondycja głównej partii, czyli Prawa i Sprawiedliwości. Nasze ugrupowanie musi się uaktywnić w tych kwestiach, które są istotne. Dziś bywa często tak, że działa, ale nie tam, gdzie potrzeba. Dlatego właśnie najpewniej do końca I kwartału zajmę się partią na 100 proc. i zrezygnuję z zasiadania w rządzie. Ustawa o obronie ojczyzny jest już gotowa, na wykonaniu tego zadania bardzo mi zależało.

URATOWAŁ MAMĘ PRZED ZACZADZENIEM

ZUCH CHŁOPAK! \ Szybka i właściwa reakcja 15-letniego Mateusza z Żor uratowała życie jego matce, która straciła przytomność podczas kąpieli z powodu zatrucia tlenkiem węgla.

fot. PSP Żory/d

fot. Wikipedia/d

SZYBSZE WYPŁATY ŚWIADCZEŃ

ZUS \ Część świadczeń roznoszonych przez listonoszy trafiła już do odbiorców w całym kraju. Najpóźniej do Wigilii wszystkie przekazy z ZUS za grudzień powinny trafić do emerytów i rencistów.

Adrian Siwek

Wmszy pogrzebowej uczestniczyli m.in. bliscy oraz znajomi zmarłego, premier Mateusz Morawiecki, przedstawiciele regionalnych i lokalnych władz oraz związkowcy, a wśród nich szef Solidarności Piotr Duda, szef śląsko-dąbrowskiej Solidarności Dominik Kolorz oraz Zofia Romaszewska. Po uroczystości w kościele ciało zmarłego zostało złożone na cmentarzu przy ul. Francuskiej.

Szef rządu w swoim przemówieniu podkreślił, że Andrzej Rozpłochowski to postać legendarna. – Bez niego nie mielibyśmy dzisiaj Solidarności, bo to jego determinacja po pamiętnym 31 sierpnia 1980 r. doprowadziła do tego, że 11 września podpisane zostały porozumienia katowickie – powiedział. Mateusz Morawiecki zaznaczył, że bez tych porozumień „nie byłoby Solidarności jako związku zawodowego, który objął cały kraj”. – To wola i determinacja Rozpłochowskiego doprowadziły do tego, że Solidarność powstała – podkreślił.

Listy do uczestników uroczystości skierowali prezydent Andrzej Duda oraz wicepremier, prezes Prawa i Sprawiedliwości Jarosław Kaczyński. „Na zawsze pozostanie w naszych sercach jako dumny, żarliwy patriota, prawdzi-

POŻEGNANIE \ Bez Andrzeja Rozpłochowskiego nie byłoby Solidarności

Ostatnia droga bohatera

Wczoraj w kościele Mariackim w Katowicach odbyły się uroczystości pogrzebowe Andrzeja Rozpłochowskiego – legendarnego działacza Solidarności, przywódcy strajku w Hucie Katowice w 1980 r. i sygnatariusza porozumienia katowickiego.

Andrzeja Rozpłochowskiego żegnał m.in. premier Mateusz Morawiecki | fot. Krystian Maj/KPRM/d

wa legenda Solidarności oraz człowiek całą duszą zaangażowany w pomnażanie i ochronę dobra wspólnego” – podkreślił Andrzej Duda. Andrzej Rozpłochowski został odznaczony pośmiertnie przez prezydenta RP Krzyżem Wielkim Orderu Odrodzenia Polski. W imieniu prezydenta rodzinie zmarłego order przekazała Zofia Romaszewska.

Jarosław Kaczyński w swoim liście podkreślał natomiast, że „całe życie śp. Andrzeja Rozpłochowskiego było ciągłą walką, nieustającym zmaganiem się z przeciwnościami losu, których ten jemu nie szczędził, a także bojem o wolną i sprawiedliwą Polskę. I choć przegrał ostatnią rundę tego starcia z podstępny

giem, jakim jest koronawirus, to z tego boju, który toczył przez dekady swojego życia, wyszedł zwycięsko, wygrał go, bo cały czas pozostawał wierny samemu sobie; wygrał, gdyż jest jednym ze współtwórców naszej wolności” – zaznaczył.

Homilię wygłosił metropolita katowicki abp Wiktor Skworec, który zauwa-

żył, że „wspominając czas stanu wojennego, możemy powiedzieć, że wolną Polskę zdobyli ludzie gwałtowni”. – Pragnęli lepszego życia, chcieli budować wspólne dobro, wolną ojczyznę. Do takich niewątpliwie należał śp. Andrzej, którego dziś żegnamy, dziękując mu za pełne poświęceń życie – mówił.

Dane pokazują jednoznacznie: szczepionki robią różnicę!

ZDROWIE PUBLICZNE \ Zaledwie 2,13 proc. osób w pełni zaszczepionych zostało zakażonych. Od momentu rozpoczęcia szczepienia drugą dawką 17,67 proc. zakażeń stanowili w pełni zaszczepieni – poinformowało w czwartek Ministerstwo Zdrowia. Z kolei Rządowe Centrum Legislacji opublikowano projekt rozporządzenia, które ustanowi obowiązek zaszczepienia się przeciw COVID-19 w pełni do 1 marca 2022 r. dla osób wykonujących zawód medyczny, farmaceutów i studentów medycyny.

Już ponad 4 mln przypadków koronawirusa potwierdzono w Polsce od początku pandemii. Liczba ofiar śmiertelnych zbliża się do 100 tys. Ministerstwo Zdrowia podało w czwartek, że w szpitalach przebywa blisko 22,5 tys. pacjentów z COVID-19, a stan 2,1 tys. z nich wymaga podłączenia do respiratora.

Umiarkowanym optymizmem może napawać to, że cały czas rośnie liczba osób zaszczepionych przeciwko COVID-19. Od 27 grudnia ub.r., gdy rozpoczęły się w Polsce szczepienia, podano 46,1 mln dawek. W pełni zaszczepionych jest prawie 21 mln obywateli. Podano także ponad 6 mln dawek przypominających.

W czwartek na stronie Rządowego Centrum Legi-

slacji opublikowano projekt nowelizacji rozporządzenia ministra zdrowia dotyczący stanu epidemii. Wynika z niego, że osoby wykonujące zawód medyczny, farmaceutyci i studenci medycyny do 1 marca będą musieli się w pełni zaszczepić przeciw COVID-19. Do tego obowiązku muszą się także zastosować osoby, u których do 1 marca 2022 r. upłynie więcej niż sześć miesięcy od uzyskania pozytywnego wyniku testu diagnostycznego w kierunku COVID-19.

W uzasadnieniu projektu zaznaczono, że „proponowana interwencja jest konieczna z uwagi na kolejne fale epidemii wywołanej zakażeniami wirusem SARS-CoV-2”. Będzie to stanowiło – jak podkreślono – dodat-

kowe wyzwanie dla zdrowia publicznego i systemu ochrony zdrowia. „W czasie stanu epidemii COVID-19 zasadne jest wdrożenie działań profilaktycznych w odniesieniu do powyższych grup osób, które mają bezpośredni kontakt z pacjentami przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych” – napisano w uzasadnieniu.

Rządzący i eksperci cały czas apelują, aby się szczepić, a dodatkową motywacją mogą być dane, które udostępniono tuż przed świętami. Według informacji resortu zdrowia od rozpoczęcia szczepień przeciw COVID-19 drugą dawką w Polsce zmarły 57 393 osoby zakażone koronawirusem. Liczba zgonów wśród osób w pełni zaszczepionych

fot. Rafał Zawistowski/Gazeta Polska

po upływie 14 dni od pełnej dawki wynosi 5404.

„Wśród wszystkich zgonów osób zakażonych koronawirusem 9,41 proc. stanowiły osoby zaszczepione. Zgony nie są związane ze szczepieniem” – podał resort zdrowia. „Zaledwie 2,13 proc.

w pełni zaszczepionych zostało zakażonych. Od momentu rozpoczęcia szczepienia drugą dawką 17,67 proc. zakażeń stanowili w pełni zaszczepieni” – poinformowało ministerstwo.

Jan Przemyski

BERLIN \ Rząd przeprowadzi rewolucję obyczajową

Niemcy chcą promować aborcję

Minister sprawiedliwości Marco Buschmann zapowiedział przygotowanie w najbliższym czasie projektu ustawy, który zakłada zniesienie zakazu tzw. reklamowania aborcji przez lekarzy. W planach nowy rząd ma również przyjęcie ustawy dotyczącej zmiany płci.

Paweł Kryszczak

Albicla.com/PawelKryszczak

W rozmowie z grupą prasową Funke Mediengruppe szef resortu sprawiedliwości Marco Buschmann mówił w tym tygodniu o olbrzymich zaległościach w zakresie reformy polityki społecznej. – Wiele kobiet, które same zmagają się z aborcją, szuka porady w internecie – powiedział minister. – Nie może być tak, że ze wszystkich ludzi lekarze, którzy są najlepiej wykwalifikowani do informowania ich o aborcji, nie mogą udzielać takich informacji – dodał polityk Wolnej Partii Demokratycznej (FDP). Pierwszym krokiem ku zmianom, które promuje nowy niemiecki rząd, ma być

projekt ustawy dotyczący wykreślenia paragrafu 219a z niemieckiego Kodeksu karnego. Obecnie za reklamowanie aborcji, w tym udzielanie informacji o tym zabiegu przez lekarzy, niemieckie prawo przewiduje karę grzywny lub karę pozbawienia wolności do dwóch lat.

Warto zauważyć, że w ramach kompromisu poprzedni rząd w 2019 r. pozostawił w mocy zakaz promocji aborcji. Zezwolił jednak lekarzom oraz szpitalom na informowanie na swoich stronach o tym, że przeprowadzają aborcję. Nie pozwolono jednak zarówno lekarzom, jak i szpitalom na podawanie bardziej szczegółowych informacji.

W Niemczech kobieta może poddać się aborcji, jeśli ciąża zagraża życiu bądź

Niemiecki minister sprawiedliwości Marco Buschmann zapowiedział kontrowersyjne zmiany w prawie | fot. Daniel Hofer/Laif/Forum

zdrowiu fizycznemu i psychicznemu matki. Przeprowadzenie tego zabiegu jest też możliwe, jeśli kobieta zaszła w ciążę w wyniku gwałtu, kazirodztwa bądź czynu pedofilskiego.

Porażka CDU we wrześniowych wyborach do Bundestagu oraz utworzenie nowego liberalnego rządu umożliwią całkowite odejście od zakazów reklamowania aborcji. Zgodę na zmiany w Kodeksie karnym Socjaldemokratyczna Partia Niemiec (SPD), liberałowie z FDP oraz Zieloni wyrazili w ramach podpisanej w tym miesiącu umowy koalicyjnej.

Do innych zmian światopoglądowych, które zapowiedział nowy niemiecki rząd, należy zniesienie obowiązującego prawa wymagającego od osób transpłciowych uzyskanie oceny psychologicznej i orzeczenia sądu przed oficjalną zmianą płci. Dotychczasowa „ustawa o samookreśleniu” ma zostać zastąpiona przez nowe „prawo o samostanowieniu”. Do innych kontrowersyjnych zmian należy zaliczyć też obniżenie czynnego prawa wyborczego z 18 do 16 lat, a także przyznanie identycznych praw rodzicielskich w małżeństwach dwóch kobiet.

Biden wystartuje, jeśli pozwoli mu zdrowie

WASZYNGTON \ Prezydent Joe Biden nadal twierdzi, że będzie walczył o drugą kadencję w Białym Domu. W wywiadzie dla dziennikarza telewizji ABC Davida Muira po raz pierwszy przyznał jednak, że ostatecznie będzie to zależało od stanu jego zdrowia.

Biden w ubiegłym miesiącu skończył 79 lat. Już teraz jest najstarszym prezydentem w historii USA. Jeżeli wygra kolejne wybory, to z Białego Domu odejdzie jako 86-latek. Już podczas poprzedniej kampanii wiele osób twierdziło, że jest po prostu za stary na to stanowisko. Pierwszy rok prezydentury sprawił, że podobne głosy dobiegają coraz głośniejszy, również ze strony lewicy. Sympatyzujące z demokratami media otwarcie spekulują, kto mógłby go zastąpić.

Sam Biden twierdzi, że wystartuje w następnych wyborach w 2024 r. W rozmowie z telewizją ABC przyznał jednak, że ostatecznie będzie to zależało od jego stanu zdrowia. – Wystartuję, ale bardzo szanuję przeznaczenie. Interweniowało ono w moje życie wiele razy. Jeśli będę miał takie

zdrowie jak teraz, jeśli będę zdrowy, to tak, wystartuję znowu – zadeklarował Biden w rozmowie z Davidem Muirem.

Tymczasem były prezydent Donald Trump jeszcze nie potwierdził oficjalnie, że ponownie rzuci Bidena wyzwanie, ale to sugeruje. Większość komentatorów spodziewa się, że zrobi to po przyszłorocznych wyborach do Kongresu. David Muir zapytał Bidena o to, czy wystartowałby, gdyby oznaczało to ponowne starcie z Trumpem. – Oczywiście. Dlaczego miałbym nie wystartować przeciwko Trumpowi, gdyby został nominatem? To nawet zwiększyłoby szansę, że wystartuję – odparł.

Być może Biden zmierzy się jednak z innym republikaninem. Senator Ted Cruz, zapytany o to, czy rozważa start w 2024 r., odparł,

że „nie będzie wahał się ani chwili”. W 2016 r. mało znany wcześniej polityk z Teksasu zajął w republikańskich prawyborach drugie miejsce. Dało mu to ogromną bazę poparcia. Jeśli spojrzeć na historię wyborów, widać, że zdobywcy drugich miejsc w prawyborach często wygrywali kolejne plebiscyty. Pytaniem pozostaje, czy Cruz odważy się rzucić wyzwanie niezwykle popularnemu na prawicy Trumpowi. Obaj politycy w 2016 r. byli mocno skonfliktowani, ale po wyborach Cruz został jednym z najbliższych i najwierniejszych sojuszników Trumpa. Teraz nie da się wykluczyć, że senator nie będzie chciał odbierać mu głosów lub że Trump zaproponuje mu ewentualną funkcję wiceprezydenta.

Wiktoria Młynarz
Albicla.com/WiktoriaMlynarz

Dyktator zarządził przymusową żałobę

KRLD \ Kim Dzong Un zarządził 11-dniową żałobę narodową w 10. rocznicę śmierci swojego ojca. – Nie możemy oddawać się rozrywce ani nawet zaśmiać – relacjonuje mieszkaniec Korei Północnej.

Kilka dni temu minęła 10. rocznica śmierci byłego lidera północnokoreańskiego reżimu Kim Dzong Ila. Jego syn i obecny szef komunistycznych władz ogłosił 11-dniową żałobę narodową. Pierwszego dnia w całym kraju rozbrzmiało trzyminutowe wycie syren, flagi spuszczone do połowy masztów, a obywatele składali kwiaty i w milczeniu kłaniali się przed pomnikami Kim Dzong Ila i jego ojca Kim Ir Sena na wzgórzu Mansu w Pjongjangu.

Podczas żałoby w kraju panują rygorystyczne zasady, a każdy Koreańczyk, który zwróci uwagę służb, jest poddawany surowej karze. – W okresie żałoby nie wolno nam pić alkoholu, oddawać się rozrywce ani nawet zaśmiać. Osoby, które się do tego nie stosują, są zabierane i już nigdy nie wracają – powiedział

w rozmowie z dziennikarzami Radia Wolna Azja mieszkaniec miasta Sinuidzu. – Nawet jeśli w czasie żałoby umrze ktoś z twojej rodziny, nie wolno ci głośno płakać, a ciało musi być wyniesione dopiero po zakończeniu żałoby. Nie można też świętować swoich urodzin – dodawał rozmówca, pragnący zachować anonimowość.

Kim Dzong Il stał na czele komunistycznych władz w latach 1994–2011, a po objęciu przez niego urzędu w kraju doszło do głodów, która w latach 1994–1998 doprowadziła do śmierci z niedożywienia ponad 3 mln Koreańczyków. Kim Dzong Il zmarł w wyniku rozległego zawału serca. Dwa dni później jego następcą mianowano Kim Dzong Uną.

(jk)

KONFERENCJA PUTINA

MOSKWA \ Rosji nie da się pokonać, ale można rozwalić ją od środka, a w przeszłości robili to ci, którzy służyli obcym interesom – powiedział na dorocznej konferencji prasowej Władimir Putin.

fot. Aleksiej Witwicki/Gazeta Polska

fot. Wikipedia/d

NAPAD NA KONGRESMENKĘ

USA \ Dwóch uzbrojonych w broń palną mężczyzn napadło w Filadelfii na deputowaną Izby Reprezentantów Mary Gay Scanlon z Partii Demokratycznej i zmusiło ją do oddania samochodu – podały media.

ŚWIAT

9

GEOPOLITYKA \ Siły szybkiego reagowania NATO w pełnej gotowości

Rosja zagraża bezpieczeństwu Europy

Gruzja, Naddniestrze, Krym, Donbas – wszędzie tam Rosja prowadzi swoje operacje militarne, równocześnie przygotowując się do inwazji na kolejne tereny Ukrainy. Unia Europejska jasno wskazuje, że działania Kremla stanowią największe wyzwanie dla bezpieczeństwa kontynentu.

Konrad Wysocki

Albicla.com/KonradWysocki

Dziś bezpieczeństwo Europy jest zagrożone. Działania Rosji, w szczególności bezprawna aneksja Krymu, jej rola w podsycaniu konfliktu na wschodzie Ukrainy, a także działania w gruzińskich separatystycznych regionach Osetii Południowej i Abchazji, w regionie naddniestrzańskim oraz we wspieraniu reżimu Aleksandra Łukaszenki na Białorusi,

W odległości 200 km od granic Ukrainy znajduje się 122 tys. rosyjskich żołnierzy, a w promieniu 400 km – blisko 150 tys.

fot. Gavriil Grigorov/TASS/Forum

doprowadziły do poważnego pogorszenia sytuacji – wskazał w specjalnym oświadczeniu szef unijnej dyplomacji Josep Borrell. To odpowiedź Brukseli na ostatnie żądania Rosji, skierowane wobec NATO i USA, dotyczące budowy architektury bezpieczeństwa w Europie. Jak informowaliśmy w „Codziennej”, Kreml zażądał m.in. wyco-

fania natowskich żołnierzy oraz uzbrojenia z krajów bezpośrednio sąsiadujących z Rosją oraz utworzenia tam tzw. stref buforowych. Eksperci ostrzegali, że zgoda na postulaty Kremla de facto doprowadziłaby do upadku Sojuszu Północnoatlantyckiego.

Jednocześnie Rosja nie rezygnuje z gigantycznej koncentracji wojsk przy grani-

cach z Ukrainą. Władze w Kijowie podały, że w odległości 200 km od granicy znajduje się 122 tys. rosyjskich żołnierzy, a w promieniu 400 km – blisko 150 tys. Kijów poinformował również, że na ostatnim posiedzeniu tzw. trójstronnej grupy kontaktowej uzgodniono wzmocnienie przestrzegania rozejmu w Donbasie. Ukraina ma na-

dzieję, że ostatnie dni 2021 r. upłyną pod znakiem deeskalacji, jednak historia pokazała, że wszelkie ustalenia w tym zakresie istniały tylko na papierze, a po kilku godzinach prorosyjscy terroryści otwierali ogień w kierunku ukraińskich sił.

Tymczasem jak podają niemieckie media, w związku z rosnącą koncentracją rosyjskich wojsk wokół Ukrainy siły szybkiego reagowania, czyli tzw. szpica NATO, zostały postawione w stan pełnej gotowości. „Jednostka ma być gotowa do rozmieszczenia w rejonie kryzysu w ciągu pięciu dni. Do tej pory okres ten wynosił siedem dni” – wskazuje niemiecki dziennik „Die Welt”, powołując się na źródła dyplomatyczne.

Rosnącą presję ze strony Rosji czują też władze Litwy, które proszą USA o wsparcie militarne. Przed świętami Agencja Współpracy w Dziedzinie Bezpieczeństwa (DSCA) poparła przed Kongresem sprzedaż Litwie 230 pocisków i 20 wyrzutni Javelin.

Watykan gotowy na święta

BOŻE NARODZENIE \ Powrót do normalności – tak można określić uroczystości Bożego Narodzenia, które pod przewodnictwem papieża Franciszka odbędą się w Watykanie. Jedynym wyjątkiem będą maseczki, które trzeba będzie nosić także na pl. św. Piotra.

Wymóg zakładania maseczek na zewnątrz wynika z dużego wzrostu zakażeń we Włoszech. Na razie został wprowadzony na terenie stołecznego regionu Lacjum, ale możliwe, że będzie rozszerzony na cały kraj. Ograniczenia i tak są dużo mniejsze niż w ubiegłym roku, gdy w czasie świąt obowiązywał surowy lockdown. Wtedy Franciszek z powodu ograniczeń sanitarnych był obecny tylko w Auli Błogosławieństw, gdzie zgromadziła się niewielka grupa osób. Teraz w wigilijny wieczór papież o godz. 19.30 odprawi pasterkę w bazylice św. Piotra. Godzina jej rozpoczęcia została przyspieszona z powodu restrykcji i rozpoczynającej się o 22 godziny policyjnej.

W południe w pierwszym dniu Bożego Narodzenia z balkonu bazyliki Ojciec Święty wygłosi świąteczne

orędzie i udzieli błogosławieństwa urbi et orbi, czyli miastu i światu. Z kolei w południe drugiego dnia świąt, w uroczystość pierwszego męczennika św. Szczepana, Franciszek spotka się z wiernymi na modlitwie „Anioł Pański”.

W ostatnim dniu roku papież odprawi w bazylice watykańskiej tradycyjne nieszpory. Następnie obejrzy szopkę przygotowaną przez artystów z Peru, która została ustawiona na pl. św. Piotra. Nowy rok Franciszek rozpocznie od odprawienia mszy św. z okazji uroczystości Świętej Bożej Rodzicielki Maryi. 1 stycznia obchodzony jest również Światowy Dzień Pokoju.

Podczas przedświątecznego spotkania w Watykanie papież mówił kardynałom i biskupom z Kurii Rzymskiej, że nie można spędzić życia, chowając się za społecznym

uznaniem, a także przypominał im o potrzebie pokory i ubóstwa. Przestrzegał przed pychą i utratą kontaktu z ludem Bożym, znowami, które prowadzą do podziałów i tworzenia wrogów. Zaznaczył również, że kuria musi pracować w sposób przejrzysty, bez protekcji i kumoterstwa.

– Boże Narodzenie to czas, w którym każdy z nas musi mieć odwagę, aby zdjąć swoją zbroję, zrzucić z siebie szaty pełnionej funkcji, uznania społecznego, blasku chwały tego świata i podjąć jego pokorę – podkreślił Franciszek. – Zdjąwszy nasze szaty, prerogatywy, role i tytuły, wszyscy jesteśmy trędowatymi, którzy potrzebują uzdrowienia – dodał.

Petar Petrović
Albicla.com/PetarPetrovic
Autor jest dziennikarzem Polskiego Radia

W święta wirus nie ma wolnego

PANDEMIA \ Francja, Hiszpania i Wielka Brytania odnotowują najwyższe przyrosty zakażeń koronawirusem. Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) ostrzega, że wkrótce europejskie szpitale będą przepełnione.

W czwartek francuskie władze odnotowały ponad 84 tys. nowych przypadków SARS-CoV-2, co stanowi najwyższy dobowy przyrost zakażeń od początku pandemii. Tego samego dnia 60-tysięczny rekord zarejestrowano w Hiszpanii, a Londyn poinformował o ponad 100 tys. nowych infekcji. – Dowiadujemy się coraz więcej o wariacie omikron. Wiemy już, że jest bardziej zaraźliwy od delty i że dopiero trzy dawki szczepionki są w stanie zapewnić ochronę – powiedział brytyjski minister zdrowia Sajid Javid, apelując do Brytyjczyków o przyjęcie dawki przypominającej.

Konieczność ponownego zaszczepienia podkreśla dyrektor regionalny WHO na Europę Hans Kluge, który apeluje o wzmocnienie wy-

siłków w celu nakłonienia obywateli do odwiedzenia punktów szczepień. – Widzimy, że nadciąga kolejna burza, a dawka przypominająca jest kluczowa dla walki z tą mutacją – twierdzi Kluge. – W ciągu najbliższych tygodni omikron będzie szybko rozprzestrzeniał się w coraz większej liczbie krajów Europy, co spowoduje, że i tak już przeciążone systemy opieki zdrowotnej znajdą się na krawędzi – prognozuje.

W obawie przed gwałtownym przepełnieniem szpitali niektóre europejskie kraje postanowiły zaostrzyć obowiązujące restrykcje. Już od niedzieli w Belgii zamknięte zostaną kina, teatry i sale koncertowe, a wszystkie masowe wydarzenia będą odwołane.

.....
(jk)

2 OPINIE

4-6 TEMAT DNIA

7 POLSKA

8-9 ŚWIAT

10-12

GOSPODARKA

14-15

KULTURA

16-17

PUBLICYSTYKA

18

O SZTUCE

20-22

SPOŁECZEŃSTWO

23

SPORT

24

LIZEM

PIENIĄDZE \ 58 proc. Polaków ubrało w tym roku plastikowe drzewko, żywą choinkę kupiło 28 proc.

Świąteczne wydatki trochę mniejsze

Na organizację świąt Bożego Narodzenia w tym roku przeznaczymy średnio 1142 zł. To o 144 zł mniej niż przed rokiem i o 286 zł mniej niż dwa lata temu. Biorąc pod uwagę inflację, w praktyce zmiany te są jeszcze większe. Cięcia dotknęły wiele pozycji, z wyjątkiem choinki i wyjazdów, które już w zeszłym roku zostały bardzo ograniczone.

Jan Kamieniecki

Na tegoroczne wydatki świąteczne przeznaczymy średnio 1142 zł, czyli o 144 zł (11 proc.) mniej niż w 2020 r. – wynika z badania wykonanego na zlecenie Rejestru Dłużników BIG InfoMonitor. Mniej pieniędzy wydamy na żywność, na którą przeznaczymy w tym roku 386 zł zamiast 442 zł w ub.r. (spadek o 15 proc.) oraz na środki czystości, które przed rokiem jako jedyne odnotowały znaczący wzrost, a tym razem zamiast ok. 70 zł będą kosztować 51 zł.

O ponad jedną trzecią mniej pieniędzy Polacy przeznaczą na inne wydatki świąteczne (97 zł). – Skromniejszy budżet, bo 451 zł, mamy na najbardziej znaczący punkt bożonarodzeniowych kosztów, czyli prezenty. Tym razem bę-

dą one tańsze o 35 zł (7 proc.) – poinformował BIG InfoMonitor.

Jak zauważają autorzy badania, biorąc pod uwagę wzrost cen wynikający z inflacji, w praktyce zmiany te są jeszcze większe. – Cięcia dotknęły niemal wszystkie pozycje na liście, z wyjątkiem choinki i wyjazdów, które już w zeszłym roku zostały bardzo ograniczone – wyjaśniono. 58 proc. ankietowanych powiedziało, że ubierze w tym roku plastikowe drzewko, żywą choinkę kupi 28 proc., a 6 proc. poprzestanie na innych ozdobach świątecznych.

Z badania wynika, że deklaracje dotyczące cięcia kosztów znajdują potwierdzenie w ocenie świąt 2021 r. Według ponad jednej czwartej (26 proc.) ankietowanych mają one być skromniejsze niż zwykle, w opinii ponad

Nadmiernych wydatków na organizację świąt Bożego Narodzenia obawiało się 13 proc. badanych | fot. AdobeStock/d

dwóch trzecich (71 proc.) takie jak zawsze, a zdaniem 3 proc. bardziej wystawne niż zwykle.

Problemów budżetu domowego z powodu nadmiernych wydatków na organizację świąt Bożego Narodzenia obawiało się tym razem 13 proc. badanych, podczas gdy w minionym roku takie obawy wyraziło 14 proc. ankietowanych. – Warto przypomnieć, że jeszcze w 2017 r. finansowych turbulencji ze względu na wigilijną kolację i gwiazdkowe prezenty spodziewał się nawet co piąty Polak – zauważa Sławomir Grzelczak, prezes BIG InfoMonitor.

Z ankiety wynika, że 90 proc. badanych spędzi wieczór wigilijny w gronie najbliższej rodziny, a w przypadku 8 proc. w spotkaniach będzie uczestniczyć też dalsza rodzina.

(PAP)

Premier wspiera inwestycje

ROZWÓJ \ Premier Mateusz Morawiecki zapowiedział, że do programu budowy 100 obwodnic rząd doda kolejnych 50 w ciągach dróg wojewódzkich. Podczas wizyty na Śląsku szef rządu mówił też o inwestycjach w kapitał ludzki, który jest najbardziej potrzebny do transformacji i wdrażania nowych pomysłów.

W ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg premier przyznał dodatkowo niemal 2,4 mld zł dofinansowania na 51 obwodnic w ciągach dróg wojewódzkich. Łączna wartość zadań sięgnie 4,5 mld zł. W 2021 r. dopłaty wyniosą blisko 200 mln zł. – I to też nie jest nasze ostatnie słowo – zadeklarował Morawiecki. Podkreślił, że wsparcie tych inwestycji drogowych to efekt starań strony społecznej, reprezentowanej przez lokalnych parlamentarzystów.

Ocecił, że nowe inwestycje drogowe to ogromna szansa także dla lokalnego rynku pracy, szczególnie ważne wobec następstw polityki klimatycznej Unii Europejskiej. – Polity-

ka klimatyczna UE, której częścią jesteśmy i chcemy być, tworzy różne wyzwania, żeby nie powiedzieć: problemy. Trzeba na nie odpowiedzieć odważnie szczodłą polityką finansowania nowych miejsc pracy, nowych przedsięwzięć i inwestycji – zaznaczył premier.

Zdaniem szefa rządu Śląsk ma niedostępny w innych miejscach Polski cenny kapitał ludzki, który jest najbardziej potrzebny do transformacji i wdrażania nowych pomysłów. – To ludzie, którzy nie boją się trudnych przemysłowych projektów, a przecież takie projekty w dobie rewolucji technicznej i przemysłowej będą najważniejsze – stwierdził Morawiecki.

– Węgiel i gaz, atom i wódór, wiatr i słońce, nowe technologie przyszłości muszą się uzupełniać. Chcemy nadal móc wykorzystywać węgiel w nowych technologiach, nowych przemysłach. Do tych wszystkich projektów, rozwiązań, nowych technologii potrzebny jest człowiek – mówił premier.

Przypomniął, że w Jaworznie realizowany jest projekt polskiego samochodu elektrycznego Izera. W styczniu 2022 r. nastąpi powołanie Śląsko-Małopolskiej Doliny Wodorowej. Katowice mają stać się centrum współpracy polskich dolin wodorowych w ramach klastra, zaś w pierwszej połowie 2022 r. w stolicy Górnego Śląska odbędzie się kongres wodorowy.

Innowacyjne projekty przyciąga też Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna. Wydała już 102 decyzje o wsparciu inwestycji o łącznej wartości ok. 5,7 mld zł. Dzięki nowym przedsięwzięciom powstanie ok. 4,5 tys. miejsc pracy, a kilka tysięcy kolejnych zostanie utrzymanych.

Mariusz Andrzej Urbanke

Polska gospodarka zaprasza cudzoziemców

ZATRUDNIENIE \ W 2022 r. będzie łatwiej polskim pracodawcom zatrudniać zagranicznych pracowników. Sejm przyjął część senackich poprawek do przepisów, które mają usprawnić legalizację pobytu cudzoziemców w Polsce.

Nowe przepisy mają przyspieszyć uzyskiwanie zezwoleń dla cudzoziemców zamierzających pracować w firmach prowadzących działalność o szczególnym znaczeniu strategicznym dla polskiej gospodarki.

Zgodnie z nowelizacją wykaz przedsiębiorców w drodze rozporządzenia określi minister właściwy ds. gospodarki. Wojewoda, rozpatrując wnioski o wydanie zezwolenia na pracę, będzie uwzględniał pierwszeństwo cudzoziemców mających pracować u przedsiębiorców, którzy znajdują się w tym wykazie.

Kolejna zmiana pozwoli na zachowanie ważności zezwolenia na pracę w przypadkach zmian biurokratycznych, jak np. zmiana nazwy stanowiska, na którym pracuje cudzoziemiec lub zwiększenia wymiaru czasu jego pracy przy proporcjonalnym wzroście wynagro-

dzenia. Do tej pory w takich przypadkach potrzeba było zmiany lub wydania nowego zezwolenia.

Wprowadzane regulacje ułatwią wnioskowanie o Kartę Polaka. Wśród dowodów, które mogą potwierdzić spełnienie warunków do otrzymania tego dokumentu, będzie Karta Polaka rodzica lub jednego z dziadków wnioskodawcy.

Nowelizacja wprowadzi też zmiany dotyczące postępowań w sprawie wydania zezwolenia na pracę sezonową oraz oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi. Obecnie pracodawcy mogą ściągnąć na uproszczonych zasadach pracownika z Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdawii, Rosji czy Ukrainy, ale tylko na pół roku. Okres ten zostanie wydłużony do dwóch lat.

Paweł Woźniak

PRAWO \ Poprawę sytuacji rolników i dostawców produktów w kontaktach z największymi podmiotami na rynku rolno-spożywczym zakłada nowa ustawa o przewadze kontraktowej, która w czwartek weszła w życie. – Nowe przepisy ułatwią zwalczanie nieuczciwych praktyk, a tym samym doprowadzą do zmniejszenia liczby naruszeń występujących na rynku – powiedział Tomasz Chróstny, prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

ENERGIA \ Wskazano preferowaną lokalizację dla elektrowni jądrowej

Pierwszy atom może powstać w Choczewie

Lubiatowo-Kopalino w pomorskiej gminie Choczewo jest preferowanym miejscem pod budowę pierwszej elektrowni jądrowej w Polsce – poinformowała spółka Polskie Elektrownie Jądrowe. – Działamy zgodnie z planem i wybór lokalizacji jest tego potwierdzeniem – stwierdził prezes PEJ Tomasz Stępień.

Lubiatowo-Kopalino (gm. Choczewo, pow. wejherowski, woj. pomorskie) wskazano na podstawie prowadzonych od 2017 r. badań środowiskowych i lokalizacyjnych. Wykazały one, że miejsce to spełnia wszystkie wymagania środowiskowe oraz

dotyczące bezpieczeństwa mieszkańców, stawiane tego typu obiektom – podkreślił inwestor. Spółka przypomniała, że w badania i opracowywanie ich wyników zaangażowani byli eksperci z najróżniejszych dziedzin, a wyniki analiz zostały umieszczo-

ne w „Raporcie o oddziaływaniu inwestycji na środowisko”. – Działamy zgodnie z planem i wybór lokalizacji jest tego potwierdzeniem. Zależy nam, by cały proces inwestycyjny był od samego początku prowadzony w sposób transparentny, odpowiedzialny i z zachowa-

niem najwyższych standardów – zaznaczył Stępień. Pełnomocnik rządu ds. strategicznej infrastruktury energetycznej Piotr Naimski ocenił, że wskazanie lokalizacji elektrowni jądrowej to dowód konsekwentnego dywersyfikowania przez Polskę miksu energetycz-

nego. – Wykorzystanie tego bezpiecznego, zeroemisyjnego i stabilnego źródła wytwarzania energii zapowiadaliśmy od początku i potwierdziliśmy w strategicznych dokumentach – powiedział minister.

(jak, PAP)

ARP uruchomiła portal wodorowy

ENERGETYKA \ Serwis informacyjny, który ma w sposób przystępny edukować o gospodarce wodorowej w Polsce, uruchomiła Agencja Rozwoju Przemysłu. Ma on odpowiadać na potrzeby różnych odbiorców – od ucznia po inżyniera.

Wodór będzie kluczowym składnikiem w transformacji energetycznej. Od początku mówi się o dwóch źródłach bezemisyjnych – to wodór i atom – wyjaśnił powody utworzenia portalu Cezariusz Lesisz, prezes ARP. Właścicielem i administratorem portalu dostępnego pod adresem www.h2poland.eu jest katowicki oddział agencji. Jest to przedsięwzięcie niekomercyjne, pomyślane jako miejsce dyskusji środowisk naukowych, gospodarczych, biznesowych, a także tych wskazujących propozycje rozwoju gospodarki wodorowej w Polsce. Jest to serwis gromadzący wiedzę z zakresu technologii wytwarzania, magazynowania, dystrybucji wodoru, jego transportu z wykorzystaniem sieci przesyłowej, dystrybucyjnej i innych oraz wykorzystania tego surowca w różnych gałęziach gospodarki. Portal ma upowszechniać potencjał technologiczny, naukowy i badawczy innowacyjnych technologii wodorowych, prezentując informacje m.in. o inicjatywach takich jak doliny wodorowe i klastry, o możliwych formach dofinansowań i konkursów oraz statystyki, aktualności, akty prawne, opracowania i raporty. Treści są dostępne w języku polskim i angielskim.

(lus, PAP)

REKLAMA

Szczęśliwych, rodzinnych,
pełnych ciepła i nadziei
Świąt Bożego Narodzenia
życzy

DASOFT
INNOWACYJNE TECHNOLOGIE

fot. Wikipedia/d

RZĄD DOPLACI DO 100 ZŁ DO NOWEGO DEKODERA

TELEWIZJA \ W związku z przyszłoroczną zmianą związaną z nowym standardem nadawania naziemnej telewizji cyfrowej rząd dopłaci do 100 zł do zakupu niezbędnego dekodera – wynika z projektu ustawy, o którym poinformowała w czwartek kancelaria premiera.

PALIWA \ Ceny na stacjach zjeżdżają w dół po obniżeniu akcyzy przez rząd

Tanie tankowanie na święta

Po wprowadzeniu w poniedziałek przez rząd obniżki akcyzy w ciągu kilku dni ceny paliw na stacjach wyraźnie spadły. Według ekspertów obniżki są rzędu 20–22 gr dla benzyn i oleju napędowego, a dla autogazu niewiele mniej. – Takie ceny utrzymają się do końca roku – oceniają firmy analizujące rynek paliw.

Jan Kamieniecki

Jak zgodnie wskazują BM Reflex i portal E-petrol.pl, w stosunku do ubiegłego tygodnia litr benzyny 95 potaniał o 22 gr, oleju napędowego o 20 gr, a autogazu o 14–15 gr. Z danych płynących z rynku wynika, że średnia cena litra benzyny 95 spadła do 5,75 zł, oleju napędowego do 5,78 zł, a autogazu do 3,21 zł.

Analitycy zauważają, że spadek cen paliw był nawet większy niż efekty rządowej interwencji, ponieważ równocześnie spadły ceny ropy na rynku, co przełożyło się na spadek cen w hurcie. – Należy się spodziewać, że obowiązujące obecnie na stacjach ceny utrzymają się do końca roku – przewidują eksperci BM Reflex.

Z danych portalu E-petrol.pl wynika z kolei, że najtaniej zatankować można było

Antyinflacyjna tarcza rządu już działa – paliwa potaniały średnio o 20–22 gr | fot. AdobeStock/d

na Opolszczyźnie, gdzie średnie ceny litra benzyny 95, diesla i autogazu wynosiły odpowiednio 5,72 zł, 5,77 zł i 3,15 zł. Najdrożej było na Kujawach i Pomorzu,

gdzie za litr benzyny 95 i oleju napędowego trzeba zapłacić średnio 5,83 zł i 5,86 zł.

Tyle samo diesel kosztuje w województwie zachodniopomorskim. Natomiast

autogaz z ceną 3,27 zł za litr jest najdroższy na Lubelszczyźnie oraz na Pomorzu Zachodnim. – To oczywiście średnie ceny, na niektórych stacjach paliw mogą wyglądać

dać zupełnie inaczej – zaznaczają analitycy.

– Po raz ostatni tak gwałtowny spadek cen detalicznych w ujęciu tygodnia notowaliśmy w trzeciej dekadzie marca ubiegłego roku po załamaniu na rynku ropy naftowej spowodowanym ogłoszeniem pandemii koronawirusa – dodają Urszula Cieślak i Rafał Zywert z firmy BM Reflex.

Obniżka to element tzw. tarczy antyinflacyjnej ogłoszonej przez rząd. W przypadku paliw oprócz mniejszej akcyzy zawiera ona także rezygnację od 1 stycznia 2022 r. z podatku od sprzedaży detalicznej benzyn, olejów napędowych, biokomponentów stanowiących samostne paliwa oraz gazów przeznaczonych do napędu silników spalinowych.

Ceny paliw mogą być jeszcze niższe, ponieważ polskie władze skierowały do Komisji Europejskiej wniosek o obniżenie VAT na paliwa silnikowe z 23 proc. do 8 proc. Minister finansów Tadeusz Kościński przyznał, że negocjacje w tej sprawie są trudniejsze niż w przypadku VAT na żywność, ale liczy, że Polska uzyska zgodę na obniżkę.

(PAP)

Niemcy pogonili rosyjską telewizję

MEDIA \ Eutelsat, europejski operator satelitarny, przestał nadawać rosyjski państwowy kanał RT, znany wcześniej jako Russia Today, zaledwie kilka dni po jego uruchomieniu. Niemiecki regulator poinformował, że kanał – uważany za propagandową tubę Kremla – nie ma koncesji na działalność w tym kraju.

Posunięcie to nastąpiło po tym, jak niemieckie władze skarżyły się, że niemieckojęzyczna RT uruchomiła transmisję na żywo w Niemczech bez odpowiednich zezwoleń, co skłoniło Eutelsat z siedzibą w Paryżu do usunięcia rosyjskiej stacji z listy kanałów nadawanych przez jego satelitę. „Audycja jest w języku niemieckim i skierowana na rynek niemiecki. Stacja nie wystąpiła o pozwolenie na nadawanie i licencja nie została wydana” – oświadczył niemiecki urząd.

Stacja RT uznała te działania za bezprawne. „Ruch niemieckiego regulatora uważamy za nielegalny i jesteśmy

przekonani, że ta decyzja zostanie rozpatrzona w sądzie” – napisano w oświadczeniu RT. Nadawca twierdzi, że ma serbską licencję na transmisję kablową i satelitarną. Jego zdaniem pozwala ona na nadawanie w Niemczech zgodnie z prawem europejskim. W rozmowie z RT rosyjski minister spraw zagranicznych Siergiej Ławrow ostrzegł, że Moskwa może wziąć odwet, „jeśli ta niedopuszczalna sytuacja będzie się utrzymywała”. Dzień wcześniej prezydent Rosji Władimir Putin wezwał do zaprzestania „dyskryminacji” RT.

Rosyjski związek dziennikarzy skrytykował niemieckie

go regulatora mediów MABB i oświadczył, że dopuścił się on „bezpośredniego aktu cenzury i pogwałcenia praw mediów do swobodnego przepływu informacji”. Związek dodał, że ruch był motywowany politycznie i naruszał „nie tylko prawa dziennikarzy, lecz także widzów RT, którzy są pozbawieni dostępu do źródła informacji”.

Z kolei według zachodnich obserwatorów rynku medialnego RT działa jak rzeźnik Kremla. Państwowa RT, dawniej znana jako Russia Today, jest uważana przez większość zachodnich rządów za ośrodek propagandowy. Od momentu założenia w 2005 r. nadawca rozszerzył swoją działalność na kilka języków, w tym angielski, hiszpański i arabski.

RT regularnie nadaje wiadomości, które są powszechnie postrzegane jako „sympatyzujące z rosyjską polityką zagraniczną i mające tendencję do dramatyzowania wiadomości z krajów, które mają napięcia z Kremlen”. Decyzja o odcięciu RT pojawia się w warunkach zaostrzonych napięć między Zachodem a Moskwą w związku z rosyjską działalnością wojсковą na granicy z Ukrainą.

Paweł Woźniak

Polska przeciwko nowym podatkom w Europie

UE \ Musimy być czujni, bo Unia Europejska szykuje nowe podatki, które chce nałożyć na gospodarstwa domowe: na mieszkania, ogrzewanie, ciepłą wodę, na transport, czyli na paliwo – ostrzega premier Mateusz Morawiecki. – Polski rząd będzie się temu mocno sprzeciwiać – zapewnił szef rządu.

Są państwa i jest silne lobby w Komisji Europejskiej, żeby te podatki nałożyć – zakomunikował premier. – Na posiedzeniu Rady UE zasadniczo odrzuciłem ten pomysł. Nie będziemy się zgadzać na wyższe podatki na mieszkania, na ciepło w kaloryferach i na benzynę – oświadczył Mateusz Morawiecki. – Uważamy, że jest to co najmniej o jeden most za daleko i wskazujemy, że będzie to dodatkowe obciążenie dla portfeli obywateli. Będziemy bardzo mocno to podkreślać – zadeklarował.

Polski rząd wyznaczył zupełnie odwrotny kierunek, niż chce Unia Europejska. W trudnej sytuacji gospodarczej, kiedy wzrost cen paliw, energii oraz żywności zżera zawartość portfeli, Polska obniżyła podatki i ak-

cyzę na gaz ziemny, energię elektryczną, ciepło i paliwo do minimalnych poziomów, jakie obecnie są możliwe.

– Już samo to dało wielomiliardowe oszczędności milionom polskich rodzin – zaznaczył premier. – Walczymy o jeszcze większą, bezprecedensową w historii członkostwa Polski w UE obniżkę. Rozmowy wciąż trwają – zapewnił.

Polski rząd chce obniżki VAT na żywność z 5 proc. do 0, a na paliwo z 23 proc. do 8 proc. Unijny komisarz ds. gospodarczych Paolo Gentiloni przyznał w środę, że zerowa stawka VAT na żywność wejdzie w życie, nie podał jednak, kiedy dokładnie to się stanie.

(lus, PAP)

*Spokojnych, zdrowych i pełnych radości
Świąt Bożego Narodzenia
oraz wielu sukcesów
osobistych i zawodowych
w Nowym Roku życzy*

Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo

CHOINKA \ „Stojąca obok szopki świąteczna choinka, mieniąca się światłem lampek, przypomina nam, że wraz z narodzeniem Jezusa na nowo zakwita drzewo życia na pustyni ludzkości” – tymi słowami Ojciec Święty Jan Paweł II 25 grudnia 2003 r. przypomniał wymowne znaczenie bożonarodzeniowego drzewka. Jego zieleń – kolor nadziei i życia – symbolizuje Chrystusa, Odkupiciela Człowieka, Światło, które rozświetla w mroku.

Anna Krajowska

S kłaniają do zadumy i refleksji, zachwycają, przywołują wspomnienia, przenoszą do świata marzeń – szopki krakowskie to niezwykle fantazyjne i kunsztownie wykonane miniatury. Tradycja ich budowania w Krakowie trwa od XIX w. Pierwotnie robieniem szopek trudnili się rzemieślnicy. Mniejsze konstrukcje chętnie nabywali mieszczaństwo, którzy ozdabiali nimi swoje domy i obdarowywali najbliższych. Większe, ze wspianymi lalkami lub kukiełkami, rozświetlone od wewnątrz płomykami świec, pełniły funkcję przenośnego teatrzyku, który w okresie świątecznym przy wtórze odgrywanej na żywo muzyki gościł w domach zamożnych krakowskich rodzin.

Zwyczaj ten po I wojnie światowej zaczął powoli zanikać. Aby szopkarskie tradycje zachować dla następnych pokoleń, Jerzy Dobrzycki w 1937 r. zorganizował pierwszy Konkurs Szopek Krakowskich. Po II wojnie światowej konkursy wznowiono, a ich organizacji podjęło się Muzeum Krakowa, kontynuując tę tradycję do dziś. To w pałacu Krzysztofory (oddział Muzeum Krakowa) można co roku oglądać pokonkursowe wystawy najpiękniejszych szopek (tego-roczna wystawa czynna jest do 27 lutego 2022 r.). Zapraszamy też do innych miast. Ekspozycje prezentujące krakowskie szopki można zobaczyć obecnie w Warszawie w pałacu Pod Blachą w Zamku Królewskim (do 2 lutego 2022 r.), we Wrocławiu w Muzeum Miejskim w Pałacu Królewskim (do 27 lutego 2022 r.) oraz w Radomsku w Muzeum Regionalnym im. Stanisława Sankowskiego (do 2 lutego 2022 r.). My odwiedziliśmy Zamek Królewski w Warszawie, gdzie prezentowanych jest 50 szopek ze zbiorów Muzeum Krakowa, z kolekcji Renaty i Edwarda Markowskich oraz innych kolekcji prywatnych.

Szopka matka

Najstarsza zachowana szopka krakowska znajduje się w zbiorach Muzeum Etnograficznego im. Seweryna Udzieli w Krakowie. Jest to dzieło Michała Ezenekiera z drugiej połowy XIX stulecia. Jest ona nazywana szopką matką, gdyż na niej wzorują się inni twórcy. – Szopka krakowska ma pewne stałe elementy: symetryczne wieże, kilka kondygnacji, a w centrum znajduje się

ŚWIĄTECZNE TRADYCJE \ Szopka krakowska – ewenement na światową skalę

Święta Rodzina w krakowskiej miniaturnie

Szopki nieodłącznie kojarzą się ze świętami Bożego Narodzenia. Wielu z nas rusza w tym okresie na zwiedzanie szopek do pobliskich kościołów. Stawiamy je też we własnych domach jako świąteczną dekorację. Zwyczaj budowania szopek w formie stajenki rozpowszechniony jest na całym świecie, ale umieszczanie Świętej Rodziny w fantazyjnej budowli z symetrycznymi wieżami i wieloma kondygnacjami to ewenement. Przyjrzyjmy się zatem krakowskiemu szopkom, których urok podziwiał się na całym świecie.

Szopki zawierają elementy religijne, historyczne, kulturowe i patriotyczne | fot. Anna Krajowska/Gazeta Polska (5)

Święta Rodzina. Obowiązkowo też musi być architektura Krakowa – różnego rodzaju budowlane elementy skomponowane w fantastyczną formę. Szopkarze umieszczają charakterystyczne bramy, okna, witraże, arkady lub przejścia. Odwzorowują w szopkach nie tylko fragmenty sakralnych budowli, lecz także pałace, Bramę Floriańską czy Barbakan – mówi dr Mariusz Klarecki, kurator ekspozycji „Szopki krakowskie. Wystawa w pałacu Pod Blachą”. – Bywa, że szopki nawiązują tylko do jednego kościoła. Na przykład prezentowana u nas na wystawie szopka państwa Markowskich nawiązuje do bazyliki ojców Franciszkanów – dodaje kuratorka Katarzyna Rogalska.

Krakowska architektura i kultura

Wspomniana szopka Markowskich z daleka budzi ciekawość dzieci i dorosłych umieszczonymi w jej podstawie ruchomymi drzwiami. A gdy jej się przyjrzeć z bliska, można zauważyć przepiękne, precyzyjnie wykonane elementy. Są wśród nich dzieła mistrza Wyspiańskiego. Słynny witraż „Bóg Ojciec – stań się” znajduje się w centralnym punkcie szopki i jest tłem dla figurek Świętej Rodziny. Z kolei w innej szopce państwa Markowskich podziwiać można Teatr Słowackiego z opuszczaną kurtyną Henryka Siemiradzkiego. – Figurki na teatralnej scenie ukazują rodzinę autorów szopki. Warto im się przyjrzeć – dopowiada kuratorka wystawy.

Rogalska wyjaśnia, że szopkarze nierzadko odwzorowują prawdziwe postaci. – Często można zobaczyć świętych, wśród nich papieża Jana Pawła II. W szopce z 2016 r., kiedy w Krakowie odbywały się Światowe Dni Młodzieży, widzimy papieża Franciszka. Konstrukcje tworzone w 2018 r., na 100. rocznicę odzyskania niepodległości, często ukazują bohaterów narodowych: Piłsudskiego, Paderewskiego, Dmowskiego – mówi Katarzyna Rogalska. Szopkarze chętnie sięgają po postaci charakterystyczne dla Krakowa. Są lajkonik, pan Twardowski, Stańczyk, krakowskie kwaciarki i Smok Wawelski. W szopce wykonanej na 100-lecie Wisły Kraków widzimy kibiców, a w tego-rocznej tzw. pandemicznej – postaci w maseczkach.

Z pokolenia na pokolenie

Szopki krakowskie są dziełem amatorskim, a tradycja ich budowania jest kultu-

TRADYCJA \ Jan Paweł II widział w polskich tradycjach świątecznych wielką wartość. Tak mówił o kolędach arcybiskup krakowski w 1973 r. podczas spotkania z jezuicką wspólnotą akademicką: „Boże Narodzenie w Polsce to jest coś zupełnie szczególnego. (...) Myślę, że w nim w jakiś szczególny sposób wyraził się geniusz duszy polskiej – w przeżyciu Bożego Narodzenia, w tym wszystkim, co to przeżycie ukształtowało w dziejach naszej religijności, chrześcijaństwa i kultury. (...) To nie jest przypadek, że w Polsce jest tyle kolęd. (...) To jest bardzo precyzyjny dowód na specyfikę polskiej duszy, na specyfikę jej stosunku do Boga wcielonego”.

Wikipedia/d

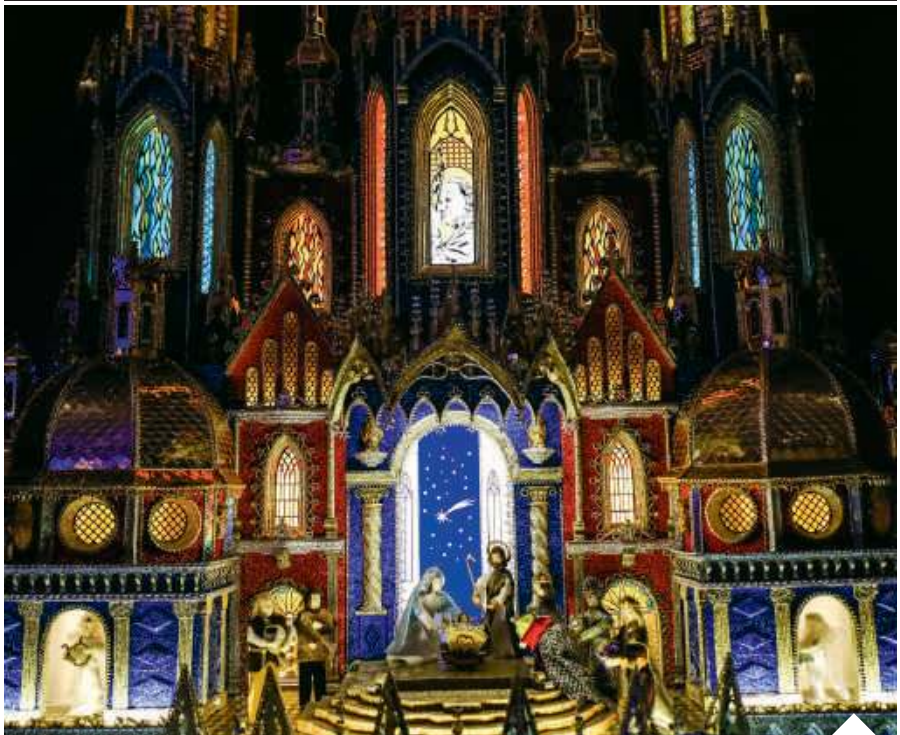
Szopki krakowskie skłaniają do zadumy, zachwycają, przenoszą do świata marzeń

Na ekspozycji w pałacu Pod Blachą w Warszawie prezentowanych jest 50 szopek krakowskich

Na uwagę zasługuje szopka wykonana na łyżeczce, w obwarzanku i na talerzyku

W szopce państwa Markowskich za figurkami Świętej Rodziny widać słynny witraż Wyspiańskiego

wowana przez wielopokoleniowe rodziny. Dość wspomnieć Markowskich, Malików, Gillertów, Paczyńskich czy Dłużniewskich. Emilka Krawczyk, prawnuczka pana Mariana Dłużniewskiego (zm. w 2013 r.), który od 1969 r. wykonał ok. 90 szopek, dziś z powodzeniem kultywuje rodzinne tradycje. W 2018 r. razem z mamą Marzeną otrzymała nagrodę w kategorii szopki rodzinne. Wspólnie z Markiem Markowskim i Dariuszem Czyżem reprezentowali szopkarzy na Mauritiu-sie w 2018 r., kiedy to szopkarstwo krakowskie zostało wpisane na Reprezentatywną Listę Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego Ludzkości UNESCO.

Na wystawie w pałacu Pod Blachą można obejrzeć kilka ciekawych filmów, w których wypowiadają się twórcy szopek. – To pasja, za-

miłowanie, to jest jak nałóg – mówi Marian Więcek. – Budowanie i klejenie szopek nadaje sens i radość życiu. To forma terapii – podkreśla Władysław Słaboński. – Tworzenie szopek jest odzwierciedleniem miłości do Krakowa – deklaruje Filip Fotomajczyk.

Błysk i blask

Z prezentowanych na wystawie filmów dowiadujemy się, że szopkarstwo jedno-czy rodziny, że zbudowanie większej szopki trwa prawie rok, i że największa szopka krakowska ma 5,01 m wysokości. A najmniejsza? Ma ledwie kilkanaście milimetrów i została wyrzeźbiona w rysiku ołówka. Na warszawskiej ekspozycji zobaczyć można z kolei szopkę na łyżeczce, w krakowskim obwarzanku czy na talerzyku. Jest też szopka umieszczona na wyrzeźbionej gło-

wie orla i szopka z pozytywką. – To, co wyróżnia szopkę krakowską, to staniol, czyli folia cynowa. Najpierw powstaje konstrukcja z drewna lub dykty, a później jest ona oklejana kolorową folią. Zwykle na końcu umieszcza-

REKLAMA

TERAZ
TANKUJ
JESZCZE
TANIEJ!

Dowiedz się więcej:
www.lotos.pl

Rządowa
**Tarcza
Antyinflacyjna**

ZAMÓW PRENUMERATĘ: www.prenumerata.swsmedia.pl

fot. Wikipedia/d

Benedykt XVI

(ur. 1927) właśc. Joseph Ratzinger; papież w latach 2005–2013, pontifex emeritus

\\ Wierzyć to nic innego, jak w nocy świata dotknąć ręki Boga,
i tak – w ciszy – słuchać słowa i dostrzec miłość. \\

FELIETON \ Głos Wodza

Wojskowa opowieść wigilijna

W wigilijne popołudnie wlokłem się z internatu wojskowego w kierunku kompleksu koszarowego, w którym od kilku miesięcy wypełniałem swoje żołnierskie powinności. Rzec miała miejsce w połowie lat 90. XX w., a ja byłem wówczas najmłodszym stażem i wiekiem podporucznikiem w batalionie powietrznodesantowym, toteż niepisany obyczaj nakazywał, abym tego dnia dzielnie pełnił służbę oficera dyżurnego jednostki wojskowej.

Tłsaśunke Witkó

Przybywszy na miejsce, sprawnie przyjąłem broń i dokumentację, chorąży będący moim pomocnikiem oznajmił, że wyposażenie dyżurki jest kompletne, a kanonier – 19-latek z baterii przeciwpancernej – zameldował gotowość wykonywania obowiązków łącznika. Punktualnie o godz. 16.30 przybył w rejon dowódca zgrupowania i zamiast oczekiwać na regulaminowy meldunek, wyciągnął do mnie rękę, rzucając: „Cześć, dobrze cię widzieć!”. Nieco się speszyłem, podobne zachowanie całkowicie nie przystawało do wymagającego i surowego majora. Przywitałem się z pryncypałem, a on dodał: „To chodź, idziemy na stołówkę zjeść z żołnierzami kolację”. Szybko nałożyłem zimową kurtkę, bordowy beret i podrepotałem za przełożonym w kierunku punktu żywienia – tak rozpoczęła się wojskowa opowieść wigilijna.

Poruczniku, sprawę mam!

Wojskowa opowieść wigilijna nabrała rumieńców kilkanaście minut później, gdy po podzieleniu się opłatkiem i złożeniu życzeń zasiedliśmy do świątecznego stołu. Nastrój panował podniosły i uroczysty – każdy był układny oraz miły i wszyscy porzucili na ten czas codzienny dryl. W kącie stołówki leżał tuzin karabinków czujnie strzeżonych przez ich posiadaczy – to była broń wartowników, którzy bezpośrednio z wieczery mieli udać się na odprawę. Po posiłku i podziękowaniu kucharzom

za wyśmienitą strawę dowódca pożegnał się ze mną, a ja poszedłem na plac apelowy i odprawiłem warty i służby. Później wróciłem do dyżurki i zaczęliśmy sobie gawędzić z pomocnikiem. Panowała całkowita cisza i oprócz uzbrojonego spadochroniarza przy bramie wejściowej wokół nie było żywego ducha. Chorąży w końcu poszedł wypocząć, a ja zostałem sam z łącznikiem.

Łącznik zaczął się wiercić na krześle, drapać nerwowo po wystrzyżonej czuprynie i w końcu zdeterminowany wypalił: „Poruczniku, sprawę mam!”. Zerknąłem na niego zaskoczony i zapytałem: „Co tam?”. Żołnierz nabrał głęboko powietrza w płuca i wyrecytował: „Panie poruczniku, mam dziewczynę w akademiku na osiedlu studenckim. Ona tutaj została i specjalnie dla mnie nie pojechała na święta do domu. Czy mogę do niej skoczyć na trzy godziny?”. Zdumiony odparłem: „Czyś ty zgłupiał?! Przecież wiesz, że nie ma takiej możliwości! Służbę masz. Nawet jakbym chciał, to nie mogę cię puścić na miasto. Mowy nie ma!”.

Oczy młodziana posmutniały, a ja poczułem się głupio i zacząłem mu tłumaczyć: „Tam obok jest żandarmeria. Złapią cię i będzie chryja niesamowita. Nie mogę się zgodzić!”. Zakochany po uszy żołnierz wyszeptał: „Ostatnio 3 tys. metrów z bronią przebiegłem w niecałe 12 minut. Poruczniku, kto złapie takiego harpagana?”. W tym momencie zabrakło mi argumentów i przed moimi oczyma pojawił się duch Ebeneзера Scrooge’a.

Trwoga pośród świątecznej ciszy

Ebenezer Scrooge mógł się przełamać, więc może i ja powinienem? Tylko regulamin nie pozwala – galopada myśli przebiegła mi przez głowę i nie wiedziałem, co zrobić. W końcu gryziony sumieniem zasyczałem: „Idź do niej, ale jak cię dopadną, to się wyprę bez mrugnięcia ślepiem!”. Kanonier poderwał się z krzesła, zaśmiał na całe gardło i wrzasnął: „Poruczniku, spoko! Rano tutaj będę!”. Wybiegł z dyżurki jak oszalały i popędził

\\ Przy kuflu
pianistego napoju
wysłuchałem
opowieści
o ich życiu.
Ona skończyła
studia, a on,
po pożegnaniu
z wojskiem,
zaczął pracować
w biurze
geodezyjnym.
Opowiadali
mi o Wigilii
w akademiku
i złożonym
przrzeczeniu,
które się ziściło.
Początkowo
nie widziałem
w tym mojej
zasługi, ale skoro
oni twierdzili,
że wydatnie
im w tym
pomogłem,
to bezwstydnie
ogłosiłem się
ojcem sukcesu. \\

w stronę budynku, gdzie mieścił się jego pododdział, po czym zniknął w drzwiach wejściowych koszarowca.

Stałem bezradny i zaniepokojony, uświadomiłem sobie bowiem, jak durną i nieprzemyślaną decyzję podjąłem, ale było już za późno – nie mogłem jej zmienić, bez względu na konsekwencje. Wpatrywałem się w ciemność i wydawało mi się, że dostrzegam jakąś zwinną postać, która wyskoczyła z rzędu okien, podbiegła do pobliskiego płotu, pokonała ogrodzenie jednym sussem, po czym chyżo pomknęła chodnikiem i zniknęła w mroku. Generalnie powinienem się tam udać i zbadać sprawę, ale zarzuciłem ten pomysł, gdyż w taką noc mogą wydarzyć się różne cuda.

Cuda zaczęły się dziać także w mojej głowie. Dopiero wówczas pojąłem, że należy szybko dookreślić wielkość oczu strachu z przysłówia i dodam, że ślepieca toczącej mnie trwogi miały średnicę pierścieni Saturna. Nerwowo sprawdziłem, co dzieje się na wartowni i najbliższych posterunkach, później zajrzałem na biuro przepustek, ale wszędzie panowały cisza i spokój. Ludzie czytali książki, ktoś pisał tęskny list do domu, a jeszcze inny słuchał radia, przyłożywszy ucho do odbiornika. Nie było zwyczajowego rejwachu i komend wydawanych zdecydowanym głosem – na wiecznie czuwające koszary opadł błogi spokój i nawet tutaj zapanowała świąteczna atmosfera.

Szczęśliwy powrót Romea

Świąteczna atmosfera nie udzieliła się tylko mnie – indywiduum piszącemu we własnej głowie najczarniejsze scenariusze. Alfred Hitchcock ze swoimi pomysłami był wówczas przy mnie niczym czeladnik przy mistrzu, ale nie stanowiło to powodu do większej dumy. Czas włókł się niemiłosiernie, a ja wciąż czekałem na powrót młokosa artylerzysty, nerwowo bębniąc palcami w blat biurka.

Po północy powinienem obudzić pomocnika, ale zrezygnowałem, ponieważ wiedziałem, że i tak nie zasnę, a on miał szansę nie zarwać nocy, i to dzięki mojej głupocie. Każdy dźwięk budził niepokój, aż do momentu, gdy zmęczony zacząłem półdrzemać na twardym krześle. W końcu, tuż po godz. 5, będąc w jakimś dziwnym letargu, usłyszałem delikatne pukanie w ościeżnicę. Z duszą na ramieniu podbiegłem do wejścia, otworzyłem drzwi i wszystkie chóry anielskie zaczęły śpiewać mi niebiańskie pieśni, gdyż ujrzałem całego i zdrowego Romea w mundurze.

Romeo w mundurze zarżał rozkosznie na mój widok i zapytał: „Co porucznik taki blady?”. Nic nie odpowiedziałem, ale złożyłem sobie wówczas uroczystą przysięgę, że już nigdy więcej nie zostanę żadnym dziewosł-

bem, a przejawy łamania regulaminu na służbie będę wypalał rozgrzanym do białości żelazem, a następnie starannie nakładał na odkazane miejsce kompresy z gorącej siarki, i w tym postanowieniu wytrwałem kolejne kilkanaście lat.

Spotkanie po latach

Lata po opisanym wydarzeniu, gdy byłem już poza armią, szedłem sobie leniwie przez krakowski Rynek, podziwiając piękno dorożkarskich rumaków, gdy niespodziewanie ktoś położył mi rękę na ramieniu. Odwróciłem się energicznie i zobaczyłem roześmianego mężczyznę w średnim wieku, który zagaił pogodnie: „Dzień dobry! Poznaję mnie pan?”. Lico rozmówcy było mi całkowicie obce, ale ten nie dawał za wygraną i rzekł: „Służbę razem mieliśmy w Wigilię! Pan mnie puścił do dziewczyny w nocy! Pamięta mnie pan teraz?”. Wtedy sobie przypomniałem smarkacza od świątecznych amorołów! Skonfundowany wyszeptałem: „Tak, coś takiego było!”, a interlokutor przyciągnął za rękę piękną kobietę i zatrajkotał: „To moja żona! Tamta dziewczyna z akademika! Dzięki panu się pobraliśmy, bo wtedy sobie tak obiecaliśmy! Idziemy na piwo!”.

Przy kuflu pianistego napoju wysłuchałem opowieści o ich życiu. Ona skończyła studia, a on, po pożegnaniu z wojskiem, zaczął pracować w biurze geodezyjnym. Opowiadali mi o Wigilii w akademiku i złożonym przrzeczeniu, które się ziściło. Początkowo nie widziałem w tym mojej zasługi, ale skoro oni twierdzili, że wydatnie im w tym pomogłem, to bezwstydnie ogłosiłem się ojcem sukcesu. Spędziłem z tymi ludźmi prawie dwie godziny, ciesząc się ich szczęściem, a z moimi Czytelnikami postanowiłem podzielić się ową wojskową opowieścią wigilijną.

Howgh!

.....
Autor jest emerytowanym oficerem wojsk powietrznodesantowych. Samotnik. Nałogowy kawosz i czytacz politycznych newsów. Imię i nazwisko do wiadomości redakcji.

OGŁOSZENIE DROBNE PŁATNE

Busko-Zdrój
Pensjonat Sanato
Pobyty lecznicze
i wypoczynkowe.
Zadzwoń
i zapytaj
41 378 19 48
www.sanato.com.pl

fot. Wikipedia/d

Józef Piłsudski

(1867–1935) mąż stanu, pierwszy marszałek Polski, naczelnik państwa w latach 1918–22, premier w latach 1926–28, 1930

\ Polacy chcą niepodległości, lecz pragnęliby, aby ta niepodległość kosztowała dwa grosze i dwie krople krwi – a niepodległość jest dobrem nie tylko cennym, ale i bardzo kosztownym. \

PUBL...

17

Jerzy Lubach

Te najwcześniejsze pokazują Wigilię naszych dziadów dopiero o jej wolność walczących – a to dziarskiego ułana żegnającego się w blasku gwiazdki z narzeczoną, a to powstańca wracającego z zesłania do dworku z choinką i rodziną, a to garstkę legionistów Piłsudskiego w ziemiance przy blasku świec. Ten ostatni obrazek mam teraz stale przed oczami, wiedząc, jak będą na chłodzie i w napiętym oczekiwaniu na kolejny atak spędzać święta obrońcy naszych granic.

Budowa realnych sojuszy

Bo granice znowu mamy zagrożone, a nowy rok, zwykle witany z nadzieją, zdaje się przynosić raczej nowe niebezpieczeństwa. Nie jest to wynik napięć tylko w naszym regionie, choć tu narastająca zimna wojna najbardziej grozi szybkim przerodzeniem się w tę gorącą – czyli zwoyczną. Zwłaszcza że tak naprawdę, wbrew słownym wykrętasom cynicznych polityków Zachodu, ta wojna zgoła od nas nieodległa trwa już siedem lat! I cały ten czas rosyjskiej agresji stawia czoła Ukraina, osamotniona i zdradzona przez tzw. wolny świat.

Także to doświadczenie nie jest nam obce, chodzi mi zarówno o porzucenie przez sojuszników w 1939 r., jak i ewidentną już zdradę w 1944 r., i choć zazwyczaj narzekam, że historia niczego przywódców politycznych nie nauczyła, to tym razem trzeba przyznać, że rząd RP także dojrzał niepokojące podobieństwa i do Monachium, i do września – konsekwencji paktu Hitler–Stalin – i do rozporządzania losami narodów ponad ich głowami w Jałcie.

I nie tylko dojrzał, ale podjął intensywne starania, by Polska znowu nie znalazła się sama wobec potęgi najeźdźcy. Pisałem wielokrotnie o wysiłku przebrojenia Wojska Polskiego w oręż odpowiedni do zagrożeń XXI wieku, ale nie mniej ważne jest posiadanie realnych sojuszy wojskowych, a te są trwałe, gdy się je zawiera z państwami mającymi tego samego co my wroga i tak samo zagrożonymi. Nie jest to łatwe, jak pokazała końcówka lat 30. ub.w., kiedy nastawione antypolsko władze Czechosłowacji czy Litwy, mimo wspólnych

TRWAJĄ ŚWIĘTA \ O obrońcach naszych polskich granic, czyli w imię Boga za naszą wolność i waszą!

Jak na starej pocztówce...

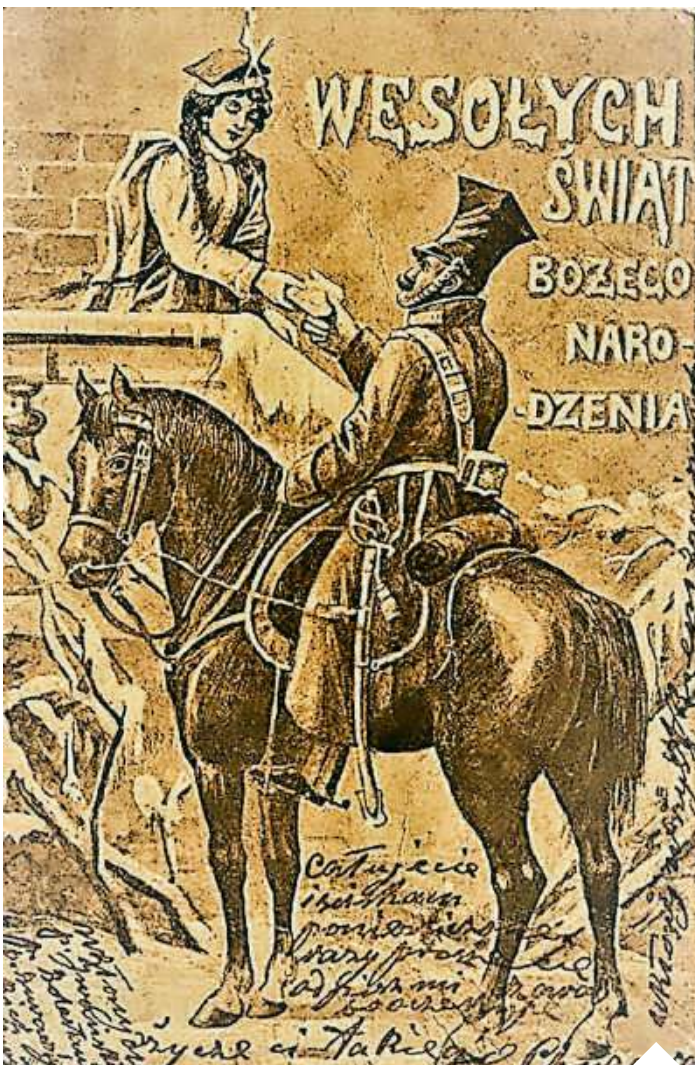
Gdy zbliża się Boże Narodzenie, przez internet przewala się szkwiał życzeń, często z ckliwie słodziutkimi obrazkami: a to żłóbka, a to rodzinnej gwiazdki. Chcąc wnieść odrobinę oryginalności, rozsyłam swoim korespondentom coś z pocztówek patriotycznych, w prosty, czasem naiwny sposób łączących radość z narodzin Boga i istnienia wolnej ojczyzny.

z nami zagrożeń, nie zdobyły się na współpracę. Zresztą litewskie resentymy przetrwały wojnę i niewolę sowiecką i dopiero niedawno, w obliczu kolejnego zagrożenia ze strony Rosji, zostały ostatecznie, miejmy nadzieję, porzucone.

Na gruncie I Rzeczypospolitej

Dziś Litwa jest jednym z naszych najbliższych sojuszników, co więcej, wbrew niegdysiejszym stereotypom o „polskim imperializmie”, intensywnie współdziała z Polską nie tylko w NATO. Jest jednym z filarów Inicjatywy Trójmorza, pojmując jego rolę dokładnie tak samo jak nasz kraj, jej założyciel. Nie tylko w dziele budowy wielkiej infrastruktury, której kręgosłupem jest łącząca Bałtyk z Adriatykiem i Morzem Czarnym Via Carpatia, ale i w sferze militarnej. Tu już uprzednio Polska znowu była prekursorem – w latach 90. powstały bataliony polsko-litewski i polsko-ukraiński. Zwłaszcza ten drugi był ewenementem, gdyż jego drugi obok polskiego komponent stanowił jednak część armii państwa nienależącego do NATO! Ten właśnie precedens niedawno pozwolił na stworzenie wspólnej dużej jednostki dwóch już członków NATO i państwa od dawna doń aspirującego, czyli Litewsko-Polsko-Ukraińskiej Brygady im. Wielkiego Hetmana Konstantego Ostrońskiego z dowództwem w Lublinie. Ten gród, symbol kluczowej dla dziejów wielu krajów regionu unii Polski i Litwy, dał nazwę i najnowszej organizacji tych trzech państw, powołanemu w ubiegłym roku Trójkątowi Lubelskiemu.

Charakterystyczne jest odwoływanie się do I Rzeczypospolitej: obchody 230. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja jako wspólnego dziedzictwa wszystkich trzech narodów, a właściwie czterech, bo podczas spotkań przywódców tej organizacji wolny fotel jest symbolem oczekiwania na przedstawiciela wolnej i demokratycznej Białorusi. I o ile sami Białorusini, zwłaszcza

Żołnierz polski, jak zawsze, strzeże naszych granic | fot. Wikipedia/d

z młodszego pokolenia, istotnie się do owego dziedzictwa poczuwają, to ich próbę sięgnięcia po wolność moskiewski namiestnik krwawo zdusił. I właśnie wąsaty „Karaluch”, jak go zwą białoruscy opozycjoniści, okazał się wkrótce i dla Litwy, i dla Polski obliczem czy raczej „długą ręką” Kremla.

Ukraina zagrożona

Prowadzony przez dyktatora na zlecenie Moskwy atak hybrydowy z użyciem migrantów na granice Litwy i Polski część ekspertów wojskowych postrzega jednak bardziej jako działanie maskujące właściwy plan, czyli kolejną napaść na Ukrainę już nie sił separatystów, ale po prostu armii rosyjskiej, gromadzonej w pobliżu ukraińskich granic. Pretekstów nie zabraknie, nawet gdy pierwotny pomysł sprowokowania zbrojnego konfliktu Polski lub Litwy z Białorusią nie wypalił.

Przywódca jednej z dwóch marionetkowych republik, tej donieckiej, niejaki Denis Puszylin już oświadczył 2 grudnia w wywiadzie dla kanału TV Rossija 1, że „nie wyklucza” zwrócenia się o pomoc do Białorusi i Rosji „w razie pogorszenia się sytuacji w Donbasie”.

Czyżby chodziło o skuteczne użycie przeciw artylerii separatystów pierwszego z kupionych przez Ukrainę bojowych dronów tureckich Bayraktar, których użycie w wojnie o Karabach zdecydowało o zwycięstwie Azerbejdżanu? Ten incydent momentalnie wywołał potępienie przez UE... Ukrainy! Gdy wkrótce potem okazało się, że inspirator tej troski, Niemcy, cichaczem niemal od roku blokował dostawy kupionej już od NATO przez Ukrainę nowoczesnej broni, a administracja prezydenta USA oficjalnie zrezygnowała ze wspierania tego kraju przeciw Rosji, sytuacja

stała się naprawdę groźna, powtórzmy, także dla nas. Władze ukraińskie tym razem chyba już definitywnie rozstały się ze złudzeniami, że korzystne jest stawianie na Berlin, a nie na najbliższych – także kulturowo i historycznie – sąsiadów.

Gdy idzie o udział w Inicjatywie Trójmorza, z zaproszenia do którego Ukraina z początku nie skorzystała, to obecnie jej premier mocno dobija się do drzwi tej organizacji, a kilka dni temu na prośbę prezydenta Zelenskiego w trybie pilnym odbyło się na Ukrainie jego spotkanie z prezydentami Polski i Litwy w ramach Trójkąta Lubelskiego. Fotel dla Białorusi na razie odstawiono do kąta, choć nie znamy dokładnej treści rozmów przywódców, eksperci spekulują, że zagrożona rosyjską inwazją na pełną skalę Ukraina desperacko próbuje stworzyć nowy blok sojuszników.

Czasu pozostało niewiele

Tylko że Polska jest dopiero w trakcie wspomnianego unowocześniania armii, Litwa zaś w ogóle militarnie się nie liczy, korzystając jedynie z ochrony NATO – o ile ona realnie istnieje, w co, patrząc na bezsensowne działania Bidena w sferze geopolitycznej, można poważnie wątpić. Czasu pozostało niewiele, gdyż wedle analityków atak może nastąpić w styczniu lub na początku lutego. Kto pozostaje jako potencjalny aliant? My już jedną nieudaną „wyprawę kijowską” mamy na koncie, ale z drugiej strony lepiej się bić o bezpieczeństwo kraju jak najdalej od jego granic. Być może wspólnie z Rumunią i – Turcją, która ostatnio ustami prezydenta Erdoğan mocno wsparła suwerenność i integralność terytorialną Ukrainy?

Tego nie wiemy. Ale gdy patrzemy na starą patriotyczną pocztówkę z frontowym Bożym Narodzeniem, wiemy, że żołnierz polski nie tylko, jak zawsze, strzeże i dziś naszych granic, ale ma też inną dumną tradycję – walki za naszą wolność i waszą!

2 OPINIE

4-6 TEMAT DNIA

7 POLSKA

8-9 ŚWIAT

10-12 GOSPODARKA

14-15 KULTURA

16-17 PUBLICYSTYKA

18 O SZTUCE

20-22 SPOŁECZEŃSTWO

23 SPORT

24 LUTEM

MISTERIUM BOŻEGO NARODZENIA \ Dziewicze narodzenie Jezusa z Maryi Panny stanowi etap pierwszy misterium, drugi to pokłon pasterzy i rozpowszechnienie przez nich wiadomości o narodzinach Dzieciątka. Najbardziej majestatyczny i manifestacyjny etap trzeci opowiada o przybyciu Trzech Króli i złożonym przez nich hołdzie.

MALARSTWO \ Kradzież i poszukiwania obrazu „Boże Narodzenie”

Sakralne dzieła Caravaggia

Ukończony w 1609 r. obraz „Boże Narodzenie” przechowywany był w oratorium San Lorenzo w Palermo do czasu, gdy w nocy z 17 na 18 października 1969 r. nieznani złodzieje wycieli dzieło Caravaggia z ram i wraz z nim zniknęli. Do dziś go nie odnaleziono...

Jarosław Kossakowski

Wystawa w warszawskim Zamku Królewskim pt. „Caravaggio i inni mistrzowie” oprócz dwóch dzieł samego Caravaggia („Chłopiec gryziony przez jaszczurkę” i „Narcyz przy źródle”) przedstawia też biblijne tematy na obrazach innych artystów zbliżonych do wytwórczonego przez Caravaggia, nowatorskiego kierunku europejskiego malarstwa.

Ekspozycja cieszy się ogromnym zainteresowaniem zwiedzających, którzy w obchodzonego obecnie czasie świąt Bożego Narodzenia zwracają szczególną uwagę na dużych rozmiarów płótno pt. „Pokłon pasterzy” pędzla anonimowego artysty, czynnego w Neapolu w latach 1620–1650, a zwanego „Mistrzem Zwiastowania Pasterzom”.

Uczeń czy współpracownik

Prezentowany na warszawskiej wystawie obraz „Pokłon pasterzy” (olej na płótnie, 178×230 cm, ok. 1635 r.) przedstawia wydobyte z mrocznego tła mocnym światłem postacie Marii, św. Józefa i jednego z pasterzy. Matka Boża z rozczuleniem spogląda na Dzieciątka leżące na błękitnym płaszczy, a jej gest wskazuje, iż z dumą pokazuje małego Jezusa zaskoczonym cudownym wydarzeniem pasterzom. Zadumany stary św. Józef, okryty złotą szatą, wspiera się na lasce, zaś połowa jego oblicza ukryta jest w głębokim cieniu, tak charakterystycznym dla malarstwa caravaggionistów. Również postać jednego z pasterzy, który zdumiony sytuacją trochę bezradnie rozkłada ręce, ujęta jest z profilu z położonym mocnym akcentem na realistyczne rysy ukazujące twarz prostego wieśniaka.

Pozostałe postacie widzimy w tle tej podniosłej noc-

nej sceny i tylko w górnej partii obrazu płótno delikatnie rozjaśnia się na odległym horyzoncie. Anonimowy artysta, który namalował również kilka innych tematów biblijnych, specyficznym realizmem, według badaczy epoki, przewyższył swojego domniemanego nauczyciela, znanego malarza Jusepe de Ribere (1591–1652).

„Boże Narodzenie” Caravaggia

Opracowując malarsko wielkie tematy biblijne Caravaggio (1571–1609), zawsze starał się wybierać sceny pełne skrytej dynamiki i dramatyzmu podkreślonego ostrym światłocieniem, tak odpowiadającym jego artystycznemu temperamentowi. Przepełnione spokojem, tklivymi rodzinnymi uczuciami przedstawienie narodzin Jezusa nie należało więc do często malowanych scen Caravaggia.

Burzliwe życie artysty, pełne awantur, bójek, a nawet zabójstw, zmuszało go do częstego zmieniania miejsca pobytu. W czasie jednej z takich ucieczek opuszczony przez możliwych protektorów Caravaggio znalazł się na Sycylii, gdzie przebywał w Syrakuzach, Mesynie i Palermo. Samotny, pogrążony w smutku, niemający rodziny artysta spotkał tam zamożnego kupca Fabia Nutiego, który zamówił u niego obraz przedstawiający Boże Narodzenie wraz z postaciami św. Wawrzyńca i św. Franciszka z Asyżu.

Powstało monumentalne dzieło o wymiarach 268×197 cm., oddające w pewien sposób refleksyjny nastrój artysty, przejętego gorączką swojego pozbawionym rodziny życia i prawdziwie wzruszonego dziejami Świętej Rodziny i narodzinami Dzieciątka. Obraz Bożego Narodzenia namalowany więc został gestem pełnym empatii, głębokiego religijnego poruszenia i wypełniony dostojeństwem cu-

downego wydarzenia, mimo iż uwiecznione postacie swoimi realnymi obliczami przypominają ludzi z sycylijskich wiosek.

Całą dość spokojną i harmonijną kompozycję zakłóca tylko gwałtowną dynamiką postać spływającego z nieba anioła, zdającego się zapowiadać bolesny los Syna Bożego. Usytuowana w centralnym punkcie obrazu Maria wygląda na zmęczoną porodem, zaś odwrócony tyłem do widza św. Józef jeszcze nie zdążył ochłonąć po zaskakujących narodzinach w stajence i ogarnąć swoich rozrzuconych szat. Dość brutalny realizm widoczny na większości dzieł Caravaggia tym razem jest ograniczony do przedstawienia odkrytych nóg św. Józefa i zniewalającego gestu Marii trzymającej się za łono, które przed chwilą wydało na świat Dzieciątka.

Ukończony w 1609 r. obraz przechowywany był w oratorium San Lorenzo w Palermo do czasu, gdy w nocy z 17 na 18 października 1969 r. nieznani złodzieje wycieli dzieło Caravaggia z ram i wraz z nim zniknęli. Trwające do dziś śledztwo nie przyniosło żadnych rezultatów – oprócz podejrzenia, że za kradzieżą stoi sycylijska mafia. Wyceniany obecnie na 30 mln dolarów obraz należy do najbardziej poszukiwanych na całym świecie skradzionych dzieł sztuki.

W stronę duchowości

Jeszcze przed ucieczką Caravaggia na Sycylię i Maltę, w latach 1599–1602 w Rzymie, powstała seria jego wielkich płócien religijnych. Do najslawniejszych z nich należą obrazy z kaplicy kard. Contarellego w kościele San Luigi dei Francesi: „Powołanie św. Mateusza” i „Męczeństwo św. Mateusza”, oraz z kaplicy Cerasi w kościele Santa Maria del Popolo: „Nawrócenie św. Pawła” i „Męczeństwo św. Piotra”.

Caravaggio, „Boże Narodzenie ze św. Franciszkiem i św. Wawrzyńcem (Adoracja)”
| fot. Wikipedia/d

Caravaggio, „Pokłon pasterzy” | fot. Wikipedia/d

Szczególne wrażenie na widzach wywiera obraz „Nawrócenie św. Pawła”, na którym prześladowca chrześcijan Szaweł porażony boskim światłem traci wzrok, a zyskuje wiarę. Później wzrok mu wrócił, a Szaweł (po nawróceniu Paweł) rozpoczął pracę misyjną i apostołską.

W 1996 r. w Muzeum Narodowym w Warszawie, dzięki wsparciu Ojca Świętego Jana Pawła II i staraniom kard. Józefa Glempa, mogli-

śmy podziwiać wypożyczone bez opłat ze zbiorów Pinakoteki Watykańskiej jedno z najwspanialszych sakralnych dzieł Caravaggia – „Złożenie do grobu”. Obraz ten, należący do najważniejszych dokonań europejskiej sztuki religijnej, pozwolił widzom w Polsce poznać artystyczne znaczenie przełomu, jaki dzięki Caravaggiowi dokonał się ok. 1600 r. w obrazowaniu podstawowych treści chrześcijańskich.

Z okazji świąt Bożego Narodzenia
i zbliżającego się Nowego Roku
składamy Państwu serdeczne życzenia zdrowia,
pomyślności oraz samych sukcesów
w nadchodzącym czasie.

PIEŚŃ PASTERKA

PASTORAŁKA \ To rodzaj kolędy wykonywanej przez wędrownych muzyków i żaków wywodzącej się z czasów średniowiecza, w której tematyka bożonarodzeniowa poszerzona została o warstwę obyczajową. Jest to też ludowa pieśń religijna o wesołym charakterze luźno związana z tematyką Bożego Narodzenia.

TRWAJĄ ŚWIĘTA \ Kolęda na początku była pieśnią powitalną i pochwalną na cześć gospodarzy, przekazywała życzenia szczęścia i pomyślności

Pieśni na Boże Narodzenie

Kolędy śpiewają wszyscy – i ci obdarzeni muzycznym talentem, i ci, którym natura go poskąpiła. To prawdziwy fenomen. Lubimy kolędy tak po prostu. Każdy ma swoją ulubioną. Ponadto w polskiej tradycji kolędy pełniły też inną funkcję niż tylko radosnego hymnu na święta narodzenia Chrystusa – towarzyszyły naszym przodkom w trudnych dla narodu chwilach. O tym też warto pamiętać.

Marzena Szpakowska

Istnieje wiele kolęd, tak naprawdę trudno jest je policzyć, wiele z nich zapomniano, a te, które znamy, stają się coraz bardziej nowoczesne. Są też takie, które są swoistym kanonem gatunku – one nigdy się nie zestarzeją, zawsze będą śpiewane. Należy pamiętać, że choć mówimy „kolęda”, to utwory tego rodzaju dzielą się na kolędy (pieśni i hymny religijne), pastorałki (pieśni pasterskie, wywodzące się z tradycji ludowej) i coraz popularniejsze piosenki bożonarodzeniowe.

Historia kolęd

Chociaż w obecnym kształcie narodziły się stosunkowo późno, bo w XIII w., to ten rodzaj pieśni znali już Rzymianie. W kalendarzu rzymskim pierwszy dzień miesiąca nosił nazwę calendae, a tzw. calendae mensis Ianuarius, czyli kalendy styczniowe, były w tradycji rzymskiej bardzo ważne. Pierwszego dnia stycznia konsulowie rzymscy obejmowali swój urząd. Gdy w 46 r. p.n.e. zgodnie z postanowieniem Juliusza Cezara został wprowadzony nowy kalendarz, kalendy styczniowe oficjalnie stały się początkiem roku. Powstała wtedy tradycja organizowania zabaw, odwiedzania bliskich i obdarowywania ich prezentami. Przy okazji śpiewano pieśni z życzeniami na nowy rok. Tak więc u swoich początków kolęda (nazwana tak na pamiątkę kalend styczniowych) była pieśnią powitalną i pochwalną na cześć gospodarzy, przekazywała życzenia szczęścia i pomyślności.

Zwyczaj ten przejęli chrześcijanie i powiązali go ze świętowaniem narodzin Chrystusa. Czy już wtedy istniały jakieś specjalne pieśni na tę okazję? Tego niestety nie wiadomo. Wiemy natomiast, że kolędy w formie znanej dziś jako pieśni bożonarodzeniowe powstały w XIII w., a zgodnie z legendą autorem pierwszej miał być św. Franciszek z Asyżu. Niestety

Wspólne kolędowanie jest istotnym elementem tradycji bożonarodzeniowej | fot. Facebook/d

nie ma po tym śladu, bo nie pozostały po Franciszku kolędach żadne zapisy. Za to później zaczęli je komponować mnisi franciszkańscy, z którymi konkurowali benedyktyni. Dziś przyjmuje się, że korzenie kolęd tkwią właśnie w benedyktyńskich laudach. Pierwsze kolędy były wyłącznie łacińskie i stanowiły bardzo zróżnicowane rodzaje utworów chóralnych, był to m.in. antyfony, responsoria, hymny i pieśni. Twórcy pierwszych tekstów szukali w ewangelii, szczególnie u św. Mateusza i św. Łukasza. Przyjmuje się, że w ewangelii Łukasza znajduje się pierwsza wzmianka o towarzyszących narodzinom Chrystusa śpiewach. Prawdziwy rozkwit kolęd przypada na przełom XVII i XVIII w. W tym okresie także autorzy tekstów coraz częściej sięgali do pobożności i tradycji ludowej. Tak obok kolędy w rozumieniu liturgicznym pojawiły się pastorałki.

Bardzo piękną tradycję komponowania i śpiewania kolęd oraz wszelkiego rodzaju pieśni bożonarodzeniowych mają Włosi – wiadomo, dziedzictwo św. Franciszka zobowiązuje. Jednym z pierwszych tego typów włoskich utworów jest „Veni, Redemptor Gentium” św. Ambrożego z Mediolanu. Także w Niemczech, zarówno w landach katolickich, jak i protestanckich, istnieje długa tradycja kolędowania. Tu, choć dla niektórych może być to dziwne, reformacja pozytywnie wpłynęła na rozwój tej dziedziny twórczości. Zgodnie z przekazami autorem wielu tekstów pieśni śpiewanych w czasie Bożego Narodzenia, np. pochodzącej z 1534 r. kolędy „Vom Himmel hoch”, był Marcin Luter. Zupełnie inaczej sprawy potoczyły się w Anglii. Tam reformacja na wiele lat zahamowała obyczaj kolędowania i tworzenia tego rodzaju pieśni.

W polskiej tradycji

Zwykliśmy uważać kolędy i kolędowanie za nasz narodowy obyczaj. Jest w tym ziarno prawdy, bo Polska jest ewenementem na skalę światową pod względem liczby zachowanych kolęd – w naszym dorobku kulturowym wraz z pastorałkami jest ich ponad 500. I ciągle powstają nowe.

Polskie kolędy są piękne i niosą ze sobą niezwykle przesłanie. Nie tylko religijne. Ale zaczynajmy od początku. Najstarszą znaną z zapisu polską kolędą jest pochodząca z 1424 r. pieśń „Zdrów bądź, Królu Anielski”. W XV w. większość tego typu utworów stanowiły tłumaczenia zaczerpnięte ze śpiewnika braci czeskich. Podobnie jak w całej Europie, tak i w Polsce prawdziwy rozkwit tego gatunku muzycznego nastąpił w wieku XVII. Z tego okresu pochodzi przypisywana Piotrowi Skardzie jedna z najważniejszych polskich kolęd „W żłobie le-

ży” śpiewana do melodii poloneza koronacyjnego króla Władysława IV Wazy. Twórcami kolęd byli także m.in. Mikołaj Sęp Szarzyński i Andrzej Morsztyn. W XIX w. kolędy tworzyli niemal wszyscy znani i cenieni poeci oraz kompozytorzy, m.in. Feliks Nowowiejski i Zygmunt Noskowski. Ten nurt pojawia się również w utworach współczesnych kompozytorów, np. Witolda Lutosławskiego. Paradoksalnie często napisanie kolędy przyczyniło się do zapamiętania jej twórcy – choćby Teofila Lenartowicza, poety, autora słów pieśni „Mizerna, cicha”, którą znają wszyscy.

Opowieść o pieśniach na Boże Narodzenie nie byłaby pełna, gdybym nie przedstawiła historii chociaż kilku z nich. Wybór jest oczywiście subiektywny – są to moje ulubione kolędy.

„Adeste Fideles”

Ciągle bardzo mało wiemy o muzyce średniowiecznej,

fot. Twitter/d

CZAS KOŁĘDOWANIA

TRADYCJA \ W Kościele katolickim kolędy śpiewa się zwyczajowo w okresie od Bożego Narodzenia do święta Chrztu Pańskiego, ale w Polsce przyjął się dłuższy zwyczaj ich wykonywania – do 2 lutego.

fot. Wikipedia/d

Z NURTU BENEDYKTYŃSKIEGO

RESPONSONARIUM \ To jedna z muzycznych form liturgicznych, z której wywodzą się kolędy. Jest to krótka modlitwa, w której części wykonywane przez solistę przeplatane są refrenem śpiewanym przez wiernych.

a to właśnie z tego okresu pochodzi jeden z najpiękniejszych moim zdaniem hymnów bożonarodzeniowych „Adeste Fideles”. W zasadzie znamy go tylko z pochodzącego z XVIII w. zapisu sir Johna Francisa Wede’a (powstał w 1743 r. dla katolickiego chóru we francuskim Douai). Od tamtego czasu pieśń została przetłumaczona na wiele języków, także na polski przez ks. Pawła Sikorę na początku XX w.

„Adeste Fideles” jest najczęściej analizowanym utworem średniowiecznym. Co udało się ustalić? Tak naprawdę to wszystko, co można o hymnie powiedzieć, należy opatrzyć dużym znakiem zapytania. Za autora tekstu uchodzi św. Bonawentura, ale mógł nim być również król Portugalii Jan IV, który pisywał podobne hymny. Muzykę przypisuje się Johnowi Readingowi lub jego synowi. Jej twórcą mógł być też Georg Händel lub portugalski kompozytor Marcos Antonio da Fonseca. Istnieje też pogląd, że Wade spisał wcześniejszy tekst, podobno irlandzki, i skomponował do niego muzykę.

„Pieśń o Narodzeniu Pańskim”

– Niech Państwo zobaczą, ile się cudownych rzeczy dzieje w tym tekście – mawiał mój wykładowca etyki. To prawda. Pieśń ta, bardziej znana jako „Bóg się rodzi”, to niezwykle opowieść o cudach towarzyszących narodzinom Bożego Syna. To mój absolutny numer jeden wśród polskich kolęd. W tym przypadku znamy jej twórców, a przynajmniej autora tekstu. Napisał go ok. roku 1790 Franciszek Karpiński na zamówienie księżnej Izabeli z Czartoryskich Lubomirskiej, prawdopodobnie w Zabłudowie, gdzie poeta pełnił obowiązki guwernera u księcia Ra-

dziwiłła. Toczy się spór wokół melodii – owego dostojnego poloneza. Przypisuje się go Karolowi Kurpińskiemu, ale jego polonez „Witaj królu” powstał znacznie później. Istnieje też pogląd, że jest to polonez koronacyjny z czasów Stefana Batorego lub popularna ludowa melodia. Po raz pierwszy kolęda została wykonana w 1792 r. w Białymstoku, a wkrótce potem wydana drukiem przez oo. bazylianów w Supraślu.

Bardzo istotne znaczenie w kontekście historycznym ma ostatnia zwrotka tej pięknej kolędy – modlitwa o błogosławieństwo dla ojczyzny. To ona uczyniła z niej pierwszą polską kolędę patriotyczną.

Kolęda z alpejskiej wioski

„Stille Nacht” („Cicha noc”), bo o niej mowa, to bardzo znany utwór. Można śmiało powiedzieć, że w tę jedyłą noc w roku naprawdę łączy ludzi na całym świecie, bo zna ją chyba każdy. Przetłumaczona na 300 języków i dialektów, w tym tak niezwykłych jak mandaryński (chiński), hebrajski, arabski, mongolski, a nawet język indiański (Komanczów), mówi o wydarzeniu sprzed tysięcy lat, które niesie pokój. Śpiewają ją ludzie różnych religii i światopoglądów. To niezwykle.

Historia „Cichej nocy” zaczęła się w 1816 r., kiedy to wikary parafii w Mariapfarr w regionie Lungau Joseph Mohr napisał bożonarodzeniowy wiersz. Dwa lata później z organistą z kościoła św. Mikołaja z sąsiedniego Obendorfu Franzem Gruberem stworzyli melodię w tonacji przypominającej powolny walc. Tuż przed pasterką okazało się, że... organy kościoła zostały uszkodzone i autorom pozostała gitara. Niezrażeni zaśpiewali „Cichą noc” podczas pa-

\ Kolędy w formie znanej dziś jako pieśni bożonarodzeniowe powstały w XIII w., a zgodnie z legendą autorem pierwszej miał być św. Franciszek z Asyżu. Niestety nie ma po tym śladu, bo nie pozostały po Franciszkowych kolędach żadne zapisy. Później zaczęli je komponować mnisi franciszkańscy, z którymi konkurowali benedyktyni. \

sterki, wzbudzając zachwyt parafian...

Dalej to już opowieść o sukcesach tej pięknej kolędy i o tym, jak zdobyła serca ludzi na całym świecie. Bardzo szybko została opublikowana (w 1822 r.), a w 1854 r. zainteresowali się nią muzycy berlińskiej kapeli królewskiej, którzy zwrócili się do autorów z prośbą o nuty i tekst. „Stille Nacht” stało się przebojem na królewskim dworze, potem w Europie i poza nią.

W 1937 r. na miejscu kościoła św. Mikołaja

w Oberdorfie, z inicjatywy mieszkańców i miłośników kolędy, wybudowano kaplicę „Cichej nocy”, w której co roku odbywa się specjalny bożonarodzeniowy koncert. „Stille Nacht” gra w nim główną rolę.

Ulubiona kolęda pani Chopinowej

„Lulajże, Jezuniu” to jedna z wielu pieśni bożonarodzeniowych, której autorów nie znamy. Wywodzi się, jak przypuszczają badacze, z nurtu ludowych kołysanek, jest więc pastorałką, nie kolędą, a pierwsze jej zapisy pochodzą z wieku XVIII. Od tamtego czasu nieodmiennie wzrusza ludzi swoją prostotą i ładunkiem emocjonalnym. Niezmiennie też inspirowała największych polskich kompozytorów, którzy wykorzystują jej motyw w swoich utworach. Po raz pierwszy została opublikowana w 1767 r. w zbiorze pt. „Kantyczki” lwowskiej oficyny Szlichtynów. „Lulajże, Jezuniu” było ulubioną kolędą pani Tekli Justyny Chopinowej, matki Fryderyka. Pierwszej emigracyjnej zimy w Paryżu młodziutki Chopin bardzo tęsknił za domem rodzinnym. Postanowił więc przywołać motyw ulubionej kolędy matki w jednym z utworów – scherzu h-mol op. 20 napisanym dla przyjaciela Thomasa Albrechta, którego córka Teresa została chrześnicą kompozytora. Motyw kolędy pojawia się w środkowej części utworu.

„Lulajże, Jezuniu” jest też chyba jedyną polską kolędą, która we włoskim przekładzie „Dormi, o bambino” zrobiła światową karierę, a prawdziwym hitem stało się wykonanie pierwszej jej zwrotki po polsku przez José Carrerasa w czasie koncertu bożonarodzeniowego w Wiedniu w 1999 r., ponieważ jak wiadomo, od pol-

skiego trudniejszy jest tylko język chiński.

„Twelve Days of Christmas”

Na zakończenie pochodząca z XVIII w., zabawna angielska piosenka kumulatywna, czyli taka, której każda strofa jest zbudowana na bazie poprzednich. Powstała w okresie, gdy w Anglii odradzał się zwyczaj śpiewania kolęd, a jednocześnie powstawały, pisane głównie z myślą o najmłodszym, proste i zabawne piosenki bożonarodzeniowe.

„Twelve Days of Christmas”, czyli „12 świątecznych dni”, to w tradycji angielskiej okres od pierwszego dnia świąt Bożego Narodzenia do wigilii Trzech Króli, magicznego wieczoru zabawy i cudów. Piosenka pod tym tytułem to wyliczanka podarunków od „ukochanego” na każdy ze świątecznych dni, była wykorzystywana do zabawy z fantami (tak jest zresztą do dziś). Gra polegała na tym, by śpiewać kolejne zwrotki, wzbogacane o coraz to nowe prezenty i powtórzyć wszystkie poprzednie. W polskiej wersji językowej brzmi to tak:

„Pierwszego dnia świąt Bożego Narodzenia ukochany podarował mi

Kuropatwę na gruszy.

Drugiego dnia świąt Bożego Narodzenia ukochany podarował mi

Dwie turkawki

I kuropatwę na gruszy...” itd.

Im dalej, tym tekst jest bardziej skomplikowany, a zabawa przedniejsza. Kto się pomyli, daje fant. Proste? Proponuję sprawdzić...

Przez pewien czas próbowano podarunki z kolejnych dni powiązać z symbolami katolickimi, ale taka interpretacja nie była przekonująca, bo treści jakoby ukryte w piosence są raczej uniwersalne i jednakowe dla wszystkich, bez względu na światopogląd.

OGŁOSZENIE PŁATNE

OGŁOSZONE PRZETARGI NA TERENY ROLNE, TURYSTYCZNE I INWESTYCYJNE

ODDZIAŁ TERENOWY W OLSZTYNIE
10-448 OLSZTYN, UL. GŁOWACKIEGO 6
TEL. 89 52-48-800, FAX. 89 52-48-802

Sekcja Zamiejscowa	Adres	Telefon	Sekcja Zamiejscowa	Adres	Telefon
Elbląg	ul. Nowodworska 10B	(55) 230-65-20	Bartoszyce	ul. Kętrzyńska 45A	(89) 762-79-10
Grabin	Grabin 17	(89) 642-56-40	Działdowo	ul. M. Skłodowskiej-Curie 35	(23) 698-07-80
Kamionek	Kamionek 25	(89) 624-32-12	Morąg	ul. Dworcowa 13	(89) 757-85-20
Korsze	ul. W. Polskiego 41A	(89) 754-26-20	Elk	ul. Zamkowa 8	(87) 621-74-60
Lidzbark Warm.	ul. Ornecka 6	(89) 767-78-10	Olecko	ul. Os. Lesk 20	(87) 523-43-10
			Bystry	Bystry 6A	(87) 428-42-51

Lp.	Powiat	Gmina	Działka			Charakter nieruchomości	Rodzaj przetargu	Cena wywoławcza (w zł)	Czynsz wywoławczy (w zł)	Termin przetargu		Miejsce przetargu	Informacje pod tel.
			obręb	numer	powierzchnia ogółem w ha					data	godzina		
1	ostródzki	Małdyty	Jarnołtowo	509/37	0,0887	nierolna	nieograniczony	18 340,00	xxx	12.01.2022	10:00	SZ Morąg	897 578 526
2	ostródzki	Małdyty	Jarnołtowo	509/38	0,0542	nierolna	nieograniczony	11 330,00	xxx	12.01.2022	11:00	SZ Morąg	897 578 526
3	ostródzki	Małdyty	Wielki Dwór	68/3	0,3476	nierolna	nieograniczony	42 180,00	xxx	12.01.2022	13:00	SZ Morąg	897 578 526
4	ostródzki	Małdyty	Jarnołtowo	509/53	0,0547	nierolna	nieograniczony	9 760,00	xxx	12.01.2022	12:00	SZ Morąg	897 578 526
5	ostródzki	Ostróda	Kajkowo	330/53, 330/54, 330/44 udz. 2/134, 330/76 udz. 2/134, 330/77 udz. 2/134, 330/79 udz. 2/134, 330/82 udz. 2/134, 330/83 udz. 2/134, 330/81 udz. 1/4	0,4838	nierolna	nieograniczony	197 400,00	xxx	14.01.2022	12:00	OT Olsztyn	895 248 870

Szczegółowe informacje o nieruchomościach oraz pełną treść wykazów i ogłoszeń można uzyskać w Siedzibie Oddziału Terenowego KOWR w Olsztynie, ul. Głowackiego 6, w siedzibie Urzędu Gminy właściwej ze względu na położenie nieruchomości i w Biuletynie Informacji Publicznej KOWR na stronie internetowej: www.kowr.gov.pl.

fot. Twitter/d

DRUGI DOM PREZYDENTA \ Przed Bożym Narodzeniem w Białym Domu trwają gorączkowe przygotowania. Prezydent i pierwsza dama osobiście dbają o charakter wystroju wnętrz. W okresie świątecznym próżno jednak szukać ich w rezydencji przy Pennsylvania Avenue. Zwykle czas ten spędzają w rodzinnych stronach, z dala od zgiełku waszyngtońskiej polityki.

TRWAJĄ ŚWIĘTA \ Boże Narodzenie u prezydentów USA

Spory o choinkę i wysublimowane smaki

Choć amerykański prezydent urzęduje i mieszka w Białym Domu, to w praktyce próżno szukać go tam podczas okresu świąt Bożego Narodzenia. Wielu prezydentów wołało spędzać ten okres w gronie najbliższych z dala od swojego miejsca pracy.

Tomasz Winiarski

Jeśli chodzi o Boże Narodzenie, to dla amerykańskich prezydentów pewne rzeczy są od dekad niezmiennie. Co prawda ich wnuki nie obrzucają się już śnieżkami w pomieszczeniach Białego Domu, jak za prezydenta Andrew Jacksona, nie zakazuje się umieszczania w nim choinek wedle życzenia Theodore'a Roosevelta, a samego drzewka nie dekoruje się jedynie świeczkami, jak to czyniono podczas kadencji Benjamin Harrisona.

Od 1967 r., czyli od czasów Lyndona Johnsona, możemy znaleźć w Pokoju Wschodnim bożonarodzeniową szopkę. Jego następca Richard Nixon wprowadził tradycję wnoszenia do Pokoju Jadalnego chatki z piernika, do której zrobienia potrzeba przynajmniej 50 kg ciasta.

John Kennedy zapoczątkował, jako pierwszy w 1961 r., dekorowanie Niebieskiego Salonu w zmieniający się co roku motyw. Po raz pierwszy ten pokój udekorowano w stylu baletu „Dziadek do orzechów”, a ostatnio, podczas kadencji Donalda Trumpa, dekoracje Niebieskiego Salonu nosiły tematy: „Tradycje uświęcone przez czas”, „Amerykańskie skarby”, „Tożsamość Ameryki” oraz „Przepiękna Ameryka”. Tematykę dekoracji zwyczajowo wybiera pierwsza dama.

Co z choinką?

Losy królowej świątecznych dekoracji były w swoich początkach w Białym Domu burzliwe. Pierwszy raz znalazła się ona w siedzibie amerykańskiej władzy wykonawczej w 1889 r., gdy umieścił ją tam wspomniany już 23. prezydent USA Benjamin Harrison. Choinka prezentowała się w Żółtym Gabinetcie Owalnym, który w tamtym okresie wykorzystywany był jako pokój przyjęć oraz czytelnia dla prezydenta i jego rodziny.

Harrison nie podjął jednak decyzji o umieszcza-

Prezydent Donald Trump w 2020 r. pobił rekord – w Białym Domu i jego okolicach nakazał ustawienie 62 choinek | fot. White House/d

niu choinki w Białym Domu na stałe. Kilka lat później, w 1894 r., za prezydentury Grovera Clevelanda, zainstalowano po raz pierwszy elektryczne instalacje na choince, trzy lata po tym, jak do siedziby prezydentów doprowadzony został prąd. Do tego czasu choinka z Białego Domu dekorowana była jedynie zwyczajnymi zapalonymi świeczkami. Taki zwyczaj ozdabiania drzewka, pomimo ryzyka wystąpienia pożaru, przetrwał jeszcze kilkadziesiąt lat, do czasów Franklina Delano Roosevelta.

Kilka lat po Clevelandzie jeden z jego następców, Theodore Roosevelt, z powodów, które moglibyśmy dzisiaj nazywać ekologicznymi, zakazał umieszczania świeżo ściętych drzewek bożonarodzeniowych w Białym Domu. Jeden z jego synów, Archie, nie dotrzymał jednak tego ojcowskiego zakazu i ukrył przed nim małą choineczkę w ubikacji jednego z górnych pomieszczeń Białego Domu.

Narodowa jodła

Choinka wróciła już względnie na stałe (z małą

przerwą choćby w 1922 r.) w drugiej dekadzie XX w. Dzieci prezydenta Williama Tafta w Boże Narodzenie 1912 r. same umieściły drzewko w Niebieskim Salonie. W tym miejscu choinka znajduje się do dnia dzisiejszego. Tradycję tę ugruntowała decyzja pierwszej damy Mamie Eisenhower, żony prezydenta Dwighta Eisenhowera, która 40 lat później ustaliła ostateczne miejsce jej stawiania.

Od 1966 r. specjalna komisja wybiera w drodze konkursu, które drzewko znajdzie się w Waszyngtonie. W tym roku zawody wygrała ponadpięciometrowa jodła z Karoliny Północnej.

Zeszłoroczna dekoracja choinki z Białego Domu symbolizowała, wedle słów pierwszej damy Melanii Trump, „wspaniałość naszego kraju poprzez ukazanie go z perspektywy dzieci”. Dekoracje zawierały bowiem elementy wykonane samodzielnie przez uczniów z całego kraju, które przypominały im w jakiejś formie swoje okolice.

Obok prezydenckiej rezydencji znajduje się także „narodo-

wa choinka”, której początek dał przeszło 98 lat temu prezydent Calvin Coolidge. Rzecz jasna nie są to jedyne drzewka, które wówczas można zobaczyć w Białym Domu lub jego okolicach. Ich liczba w ostatnim roku prezydentury Donalda Trumpa wynosiła aż 62 sztuki!

Obecny prezydent Joe Biden umieścił o 21 drzewek mniej i zużył do ich dekoracji prawie 2 km wstążek, 10 tys. bombek i blisko 80 tys. innych ozdób.

Prezydenckie świętowanie

W Białym Domu przygotowania do świąt Bożego Narodzenia trwają w najlepsze na długo przed nimi. Oprócz wszystkich wymienionych wyżej rzeczy grono prezydenckich kucharzy głowi się nad przygotowywaniem dań świątecznego obiadu dla pierwszej rodziny. Każdy prezydent ma inne upodobania kulinarne, pochodzą z różnych regionów kraju, w których gotuje się inaczej.

I tak w przypadku pierwszego prezydenta, Jerzego Waszyngtona, nie zachowały się żadne wzmianki, co mógł jeść podczas świąt. Jednak w pisanej przez pierwszą damę Marthę Waszyngton książce kucharskiej odnajdziemy przepis na świąteczny pasztet. Potrawa składa się ze słonego ciasta wypełnionego kilkoma rodzajami mięs, wymaga doprawienia solą i czarnym pieprzem, gałką muszkatołową oraz goździkami. Pasztetem najprawdopodobniej delektował się wówczas sam Jerzy Waszyngton.

W Boże Narodzenie 1887 r. prezydent Cleveland i jego rodzina zjadali się dosyć wyszukanymi daniami, takimi jak: ostrygi, zupa z ptaków łownych, pieczona cała gęś, sałatka z krewetek czy pudding śliwkowy.

Z racji posiadania rozległej rodziny święta u Franklina Delano Roosevelta przeciągały się w czasie. Jedzono wtedy pieczonego indyka, jak w Święto Dziękczynienia, z farszem z kasztanów

oraz słodkimi ziemniakami i sosem żurawinowym. Podawano także sałatkę z ananasa i zupę z łba cielaka.

Powojenny prezydent Dwight Eisenhower żywił się podczas świąt także darami, które wysyłał do Białego Domu jego sympatycy. I tak w 1957 r. dostał prawie 20-kilogramowego indyka i 5 kg świeżych krewetek.

Richard Nixon trzymał się „klasycznej” wersji świątecznej kolacji – czyli indyka, ciasta dyniowego i sosu żurawinowego.

Z kolei Bill Clinton, jako prezydent pochodzący z Południa kraju, raczył się podczas świąt kuchnią z tego regionu Ameryki – wieprzową szynką w skorupce z pieprzu, zapiekanką ze słodkich ziemniaków oraz również indykiem, lecz z farszem z chleba kukurydzianego. George W. Bush jadł podobnie, Barack Obama preferował na świątecznym talerzu steki, a Donald Trump – pieczone mięsa i ryby.

3500 kartek świątecznych

Często składa się jednak tak, że prezydent USA nie spożywa tych dań w Białym Domu i w ogóle nie spędza tam Bożego Narodzenia. Przenosi się wówczas do swoich rodzinnych stron lub zaszywa się w Camp David, wypoczynkowym ośrodku prezydentów, aby w skromnym gronie rodziny i najbliższych przyjaciół kontemplować świąteczny czas. 24 lub 25 grudnia udaje się do kościoła, a potem rozdaje i odbiera świąteczne prezenty. Wysyła też z żoną kartki z życzeniami, wykonuje i odbiera telefony w tym samym celu. Liczba połączeń idzie wówczas w setki, a kartek – w tysiące! Prezydent Dwight Eisenhower z żoną Mamie wysłał w 1954 r. aż 3500 kartek!

W tradycyjnym posłaniu prezydenta do swoich obywateli głowa państwa zachęca do czerpania radości z okresu Narodzenia Pańskiego, a także do refleksji nad mijającym rokiem.

Po drugiej stronie Atlantyku święta Bożego Narodzenia są jednymi z ulubionych dni w kalendarzu. Tworzą one klimat, atmosferę i nastrój nieporównywalny z żadnym innym okresem w roku. Amerykanie tak bardzo kochają celebrować ten czas, że już we wrześniu na sklepowe półki trafiają bożonarodzeniowe produkty. Inna wersja tej historii sugeruje jednak, że to tylko sprytny zabieg marketingowy, który ma przedłużyć gorączkę zakupów. W końcu Ameryka to jest biznes.

**KADRY ** Portugalski piłkarz João Amaral przedłużył kontrakt z Lechem Poznań do 30 czerwca 2024 r. 30-letni pomocnik ma za sobą udaną rundę – strzelił osiem bramek i miał pięć asyst. Przedłużenie kontraktu z Amaralem było jednym z priorytetów władz Lecha. Portugalczykowi umowa kończyła się w czerwcu przyszłego roku.

gpcodziennie.pl
www.niezalezna.pl PIĄTEK-NIEDZIELA 24-26 GRUDNIA 2021

Artur Szczepanik

Trener Maryny Gąsienicy-Daniel Marcin Orłowski uważa, że jego zawodniczka, która we wtorek i środę zajęła szóste miejsca w slalomach gigantach alpejskiego Pucharu Świata w Courchevel, nie pokazała jeszcze pełni możliwości. – Ona ma jeszcze rezerwy – zapewnia szkoleniowiec. Gąsienica-Daniel w Courchevel pokazała, że należy do ścisłej światowej czołówki w tej konkurencji. Użyła najwyższe w karierze miejsca w Pucharze Świata i potwierdziła, że szósta pozycja w ostatnich mistrzostwach świata nie była przypadkowa. Orłowski nie kryje zadowolenia z tych wyników, ale przyznaje, że alpejkę z Zakopanego stać na jeszcze więcej. – Te występy mnie bardzo cieszą, ale nie zaskakują. Widzę Marynę na treningach i wiem, na co ją stać. Jestem bardzo zadowolony, że potwierdziła to w zawodach, ale nie pokazała jeszcze wszystkich swoich możliwości. W środę np. pojechała bardzo dobrze, jednak w obu przejazdach popełniła drobne błędy – zauważył.

**NARCIARSTWO ALPEJSKIE ** Maryna Gąsienica-Daniel znowu pokazuje świetną formę w Pucharze Świata

Mamy zawodniczkę światowej czołówki w gigancie

Maryna Gąsienica-Daniel zajęła szóste miejsce w slalomie gigancie alpejskiego Pucharu Świata we francuskim Courchevel, powtarzając swój najlepszy wynik w zawodach cyklu, który uzyskała we wtorek. Druga z Polek, Magdalena Łuczak, była 35. Trener najlepszej z Polek uważa, że stać ją na jeszcze więcej.

Maryna Gąsienica-Daniel chce powalczyć o jak najwyższe miejsce na igrzyskach w Pekinie | fot. SRDJAN ZIVULOVIC/Reuters/Forum

Orłowski spodziewa się, że w tym sezonie Gąsienica-Daniel regularnie będzie zajmować miejsca w czołówce. – Myślę, że w slalomie gigancie światowa czołówka to ok. 10 zawodniczek i Maryna jest w tym gronie. Każda z nich może wygrać, dlatego mam nadzieję, że jeszcze w tym sezonie uda jej się stanąć na podium – podkreślił. Trener unika odpowiedzi na pytanie o konkretne cele w olimpijskim sezonie. – Nie nastawiamy się na wyniki, ale na dobrą jazdę. Dlatego czasami mogę być bardziej zadowolony z 10. miejsca niż z piątego. A igrzyska traktujemy tak jak każde zawody. Oczywiście z tyłu głowy mamy, że są raz na cztery lata, ale nie da się trenować tylko pod nie. Trzeba dobrze jeździć przez cały sezon, żeby to potwierdzić na olimpiadzie – zaznaczył. Z Courchevel Gąsienica-Daniel i Orłowski wracają na święta do Polski. Jednak już 26 grudnia wyjeżdżają na kolejne pucharowe zawody do Austrii. Przed igrzyskami Polka planuje starty w slalomie gigancie i supergigancie, bo w tych konkurencjach (oraz w slalomie równoległym) chce wystąpić w Pekinie.

Szanowni Państwo,

z okazji Świąt Bożego Narodzenia oraz Nowego Roku chciałbym przekazać Państwu najserdeczniejsze życzenia. Niech tegoroczne Święta będą dla Was i Waszych bliskich pełne radości, wzajemnej życzliwości, a także spokoju i wytchnienia.

Misją Banku Ochrony Środowiska jest innowacyjnie i skutecznie wspierać zieloną transformację. Na co dzień pomagamy Polakom w dążeniu do bycia ekologicznym i ściśle współpracujemy z rządowymi agendami, uczestniczymy w programach publicznych wspierających transformację, ale też rozwijamy naszą współpracę z partnerami europejskimi. Wszystko po to, by polska gospodarka była ekologiczna i silna.

Ostatni rok, był dla nas, jako banku, wyjątkowym okresem z wielu względów. Jako Bank Ochrony Środowiska obchodziliśmy 30-lecie naszej pracy. Z jednej strony był to czas podsumowań, z drugiej zaś rokiem nowego otwarcia. Przyjęliśmy nową, ambitną strategię działania, a także rozpoczęliśmy proces uzyskania ratingu ESG. Dziś patrzymy w przyszłość, a żeby była dla nas wszystkich pomyślna już dziś musimy dążyć do bezemisyjnej gospodarki.

W aspekcie ekologii jesteśmy wyjątkową instytucją w skali kraju, życzymy jednak sobie i Państwu żeby w przyszłym roku i następnych latach to się zmieniło. Mamy nadzieję że już niebawem znacznie więcej organizacji będzie przykładało należyłą wagę do ekologii, dostrzegając w niej nie tylko aspekty wizerunkowe.

Wesołych Świąt i Szczęśliwego Nowego Roku

Wojciech Hann wraz z Zarządem i pracownikami BOŚ

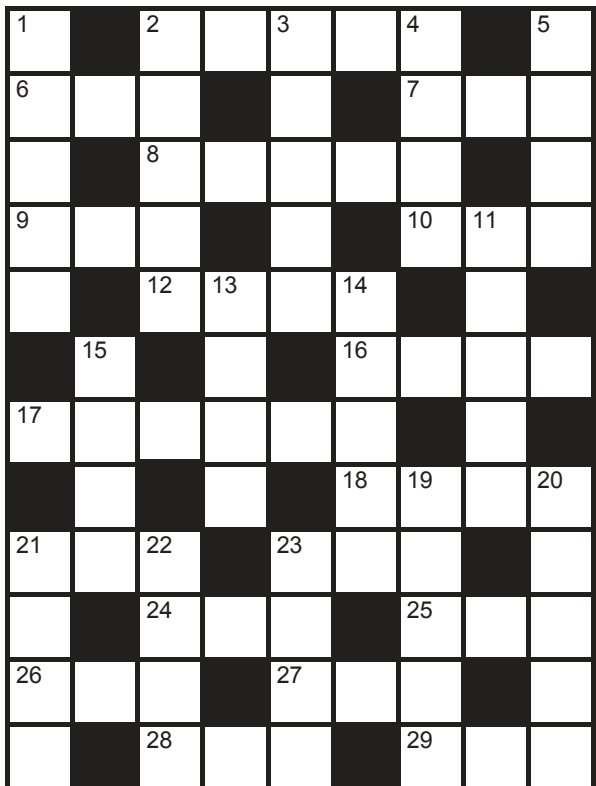
2	OPINIE
4-6	TEMAT DNIA
7	POLSKA
8-9	ŚWIAT
10-12	GOSPODARKA
14-15	KULTURA
16-17	PUBLICYSTYKA
18	O SZTUCE
20-22	SPOŁECZEŃSTWO
23	SPORT
24	LIZEM

fot. Wikipedia/d

DLACZEGO PAPIEŻ JUŻ NIE JADA SAM \ Jan XXII nie lubił być sam, zwłaszcza przy posiłkach. Jednak protokół nakazywał, że papież powinien wszystkie posiłki jadał samotnie. Ale jemu to nie odpowiadało. I wyjaśnił dlaczego: „W Piśmie Świętym nie znalazłem żadnego miejsca, które nakazywałoby samotne spożywanie posiłków. A jak każdy wie, również Jezus lubił jadać w towarzystwie”.

KRZYŻÓWKA

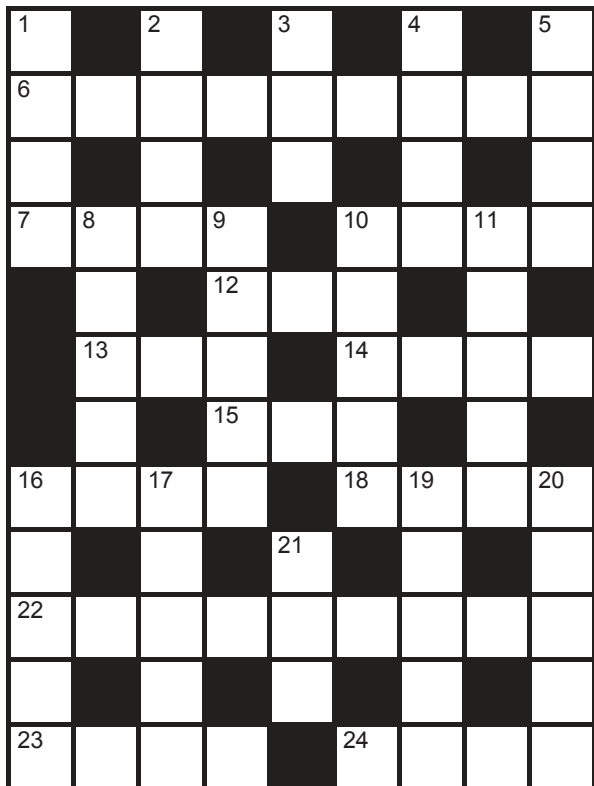

Poziomo

- 2) niemowlę, dziecko
- 6) rzeka jak rogacz
- 7) baskijscy terroryści
- 8) autor „Peer Gynta”
- 9) żart, dowcip
- 10) ruszają weń pary
- 12) przeciwnicy Tutsi
- 16) wyspa z Hawaną
- 17) wśród bakalii
- 18) tęczyowy kamień ozdobny
- 21) bóg wiatrów
- 23) przychodzą po nocach
- 24) kolorowa papuga
- 25) wędruje w taborze
- 26) niski głos żeński
- 27) amerykański wywiad
- 28) odgłos westchnienia
- 29) przodek krowy

Pionowo

- 1) samica żubra
- 2) ubrany w habit
- 3) Ferenc, węgierski kompozytor
- 4) grosz z USA
- 5) brat Abła
- 11) zapachowy utrwalacz
- 13) urzędowy język Pakistanu
- 14) głęboki u Japończyka
- 15) miejsce odkrycia posagu Wenus
- 19) morski rozbójnik
- 20) małpiatka z Madagaskaru
- 21) część wyścigu
- 22) ciepła pora roku
- 23) wieńczy dom

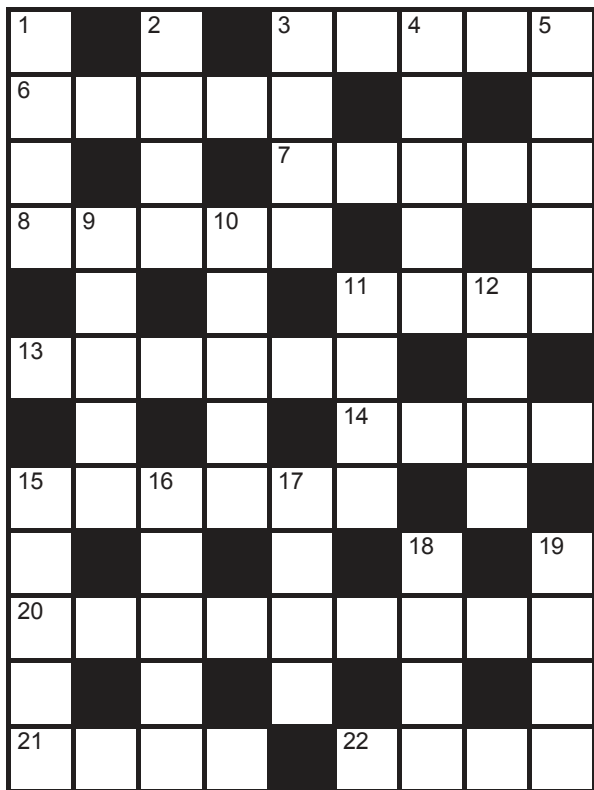
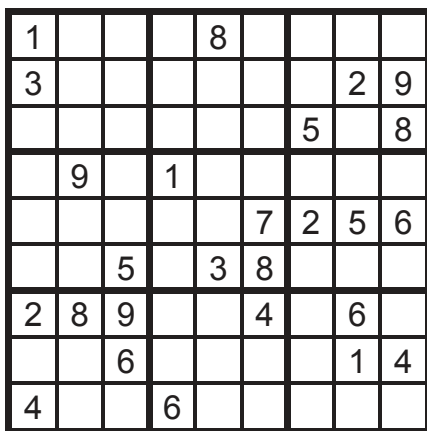
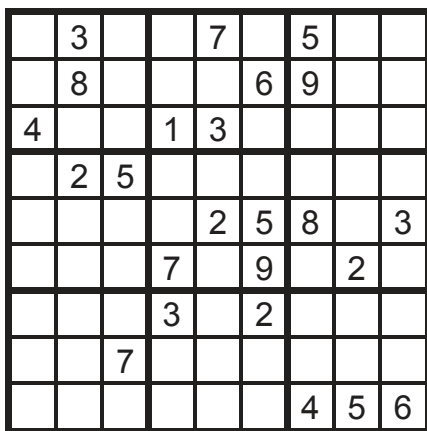

Poziomo

- 6) pomieszczenie z mokrym praniem
- 7) statek Noego
- 10) na głowie kolarza
- 12) matka Zeusa
- 13) tatarski lub chrzanowy
- 14) podwodna skała koralowa
- 15) straciła przyjaciela
- 16) leśny satyr
- 18) czule o ojcu
- 22) ze smażonych owoców
- 23) główna msza
- 24) sznurek w świecy

Pionowo

- 1) wietrzna choroba
- 2) pije mleko
- 3) szachowy remis
- 4) lubelska lub europejska
- 5) poniżej karku
- 8) z Moskwą i Kamczatką
- 9) As wśród pierwiastków
- 10) jubilerska miara
- 11) zdobiony kasetonami na Wawelu
- 16) gatunek figowca
- 17) obok wyspy Wolin
- 19) student w sutannie
- 20) filmowy zalotnik
- 21) chroniony kuzyn wróbla

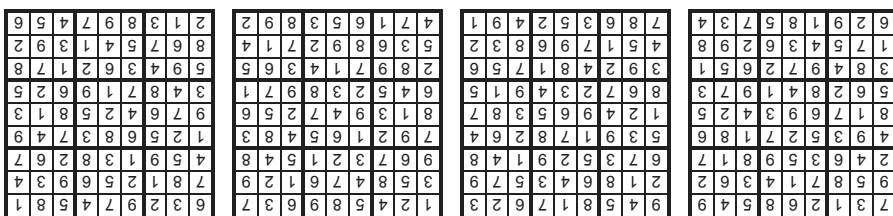
Poziomo

- 3) duży, żelazny garnek
- 6) przemowa z kielichem
- 7) przysmak koni
- 8) zmora debiutanta
- 11) przesłodzona herbata
- 13) osuszony nadmorski teren
- 14) kończy modlitwę
- 15) palony cukier
- 20) większa od poziomki
- 21) 500 kartek
- 22) pochylnia w porcie

Pionowo

- 1) mocny w rękę
- 2) morskie lub radiowe
- 3) grecki portyk kolumnowy
- 4) wyparł ogniska
- 5) na nim szczaw
- 9) wino hiszpańskie
- 10) łączy z internetem
- 11) góry na granicy Europy
- 12) syn Nyks i Ereba
- 15) pod wodzą szypra
- 16) alkoholowe odurzenie
- 17) mknę na sygnale
- 18) rozciągnięty okrąg
- 19) królewski na Wigilię

ROZWIĄZANIA

e-mail:
redakcja@gpcodziennie.pl
Adres: ul. Filtrowa 63/43,
02-056 Warszawa
tel.: +48 (22) 290 29 58

Wydawca numeru: Igor Szczęsniowicz
Sekretarz redakcji: Katarzyna Rzuczkowska-Szczęsniowicz
Z-cy: Joanna Szczurowska, Małgorzata Ablewska
Polska: Igor Szczęsniowicz (kier.)
Świat: Konrad Wysocki (kier.)
Obrona narodowa: Igor Szczęsniowicz
Publicystyka: Piotr Lisiewicz (kier.)
Gospodarka: Marek Michałowski (p.o. kier.)
Kultura: Sylwia Krasnodębska (kier.), Anna Krajowska (z-ca)
Sport: Artur Szczepanik (kier.)
Wywiady: Olga Alehno
Mazowsze: Natalia Karcz-Kaczowska (p.o. kier.)
Dolny Śląsk: Janusz Wolniak (kier.)
Nadzór graficzny: Mariusz Trolński (kier.), Krzysztof Lach-Kubica (z-ca)
DTP: Paweł Chrzanowski, Aleksander Raczworkow, Grzegorz Lipka, Paweł Pawluszek, Maciej Kiełucki

Redaktor naczelny: Tomasz Sakiewicz
Zastępcy red. nacz.: Katarzyna Gójska, Olga Doleśniak-Harczuk

Wydawca: Forum SA; **Zarząd:** Beata Dróżdź
Rada nadzorcza: Ryszard Czarnecki (przewodniczący)
Baza foto: fotoreporterzy@gazetapolska.pl
Reklama, promocja, ogłoszenia: reklama@gpcodziennie.pl, tel. (22) 659 01 74, kom. 505 942 582
Kontakt z czytelnikami, interwencje w godz. 9-13: Anna Kazimierzczuk, tel. 603 117 483, Ewa Wójcik, tel. 505 942 224
e-mail: redakcja@gpcodziennie.pl
Druk: Seregni Printing Group: Warszawa, Sosnowiec
Prenumerata: www.prenumerata.swsmedia.pl
Kontakt: prenumerata@swsmedia.pl
Tel. 605 900 002, 501 678 819
Konto do wpłat: Niezależne Wydawnictwo Sp. z o.o.
Bank PEKAO SA Nr 82 1240 5963 1111 0010 3867 3017 (przelew z zagranicy SWIFT: PKOP PL PW)
IBAN-PL

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń. Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Przekazanie „Gazecie Polskiej Codziennie” materiałów do druku oznacza jednoczesną zgodę na ich emisję w internecie.

niecodzienna

**Gazeta
Polska**

24-26 GRUDNIA 2021

#GumoweUcho Niecodzienna Lista Przebojów

Niezbyt cicha noc... czyli bożonarodzeniowa playlista

#GumoweUcho Niecodzienna Lista Przebojów

Niezbyt cicha noc... czyli bożonarodzeniowa playlista

Jaką kołysankę śpiewała Dzieciątku Maryja? Co śpiewali pasterze, a co wyśpiewywały chóry anielskie? Jeśli się nad tym choć przez chwilę zastanowić – dojdziemy do wniosku, że ta noc raczej nie była cicha, jak chciałby autor jednej z najśłynniejszych na świecie kolęd. W betlejemskiej stajence naprawdę sporo się działo!

Przygotowując świąteczną playlistę, już na wstępie mamy dwie możliwe ścieżki, którymi możemy podążyć. Wybrać trzeba pomiędzy uduchowionymi kolędami a bardziej świeckimi przyśpiewkami i piosenkami o świętach, reniferach, wesółych bałwankach i Mikołaju (bynajmniej nie świętym), który właśnie przybył do miasta. Dziś skoncentrujemy się raczej na mniej lub bardziej oczywistych kolędach i pastorałkach, które na przekór politycznej poprawności mówią o narodzinach Jezusa całkiem wprost.

A wszystko zaczęło się mniej więcej tak: „Chóry anielskie zstąpiły z nieba wysokiego i pobudziły pasterzy śpiewaniem”. Już samo to dobitnie dowodzi, że z pewnością nie była to cicha noc! W tym samym czasie w Betlejem rozgrywał się prawdziwy cud – cud narodzin:

„Bóg się rodzi, moc truchleje: Pan niebiosów obnażony. Ogień krzepnie, blask ciemnieje, ma granice Nieskończony”. W pewnym momencie wśród nocnej ciszy zaczął rozchodzić się głos: „Wstańcie, pasterze, Bóg się wam rodzi, czym prędzej się wybierajcie, do Betlejem pospieszajcie, przywitać Pana”. Gdy pasterze zorientowali się, że w okolicy faktycznie dzieje się coś niezwykłego, postanowili na własne oczy przekonać się, co takiego stało się w Betlejem. Cała ta scena mogła wyglądać mniej więcej tak: „Bracia, patrzcie jeno, jak niebo goreje, znać, że coś

dziwnego w Betlejem się dzieje. Rzućmy budy, warty, stada, niechaj nimi Pan Bóg włada, a my do Betlejem, a my do Betlejem, do Betlejem”. Oczywiście w pewnym momencie mogły również paść następujące słowa: „Do szopy, hej, pasterze, do szopy, bo tam cud! Syn Boży w żłobie leży, by zbawić ludzki ród”. Gdy strach po ujzeniu anioła przerodził się już w motywującą do działania ciekawość, jeden z pasterzy krzyknął zapewne do pozostałych: „Pójdźmy wszyscy do stajenki, do Jezusa i Panienki! Powitajmy maleńkiego i Maryję, matkę Jego”. I poszli.

Gdy pasterze dotarli na miejsce, ujrzeli Dzieciątka Jezus oraz Maryję z Józefem. Z innej kolędy dowiadujemy się natomiast, co działo się dalej. Gdy już przybyli do Betlejem, „grając skocznie Dzieciąteczku na lirze”, i gdy w końcu ujrzeli małego Jezuska, jak każdy mężczyzna widząc noworodka, zdziwili się, że Jezusek jest taki malutki. Po tym zdziwieniu również mamy ślad w kolędzie. „Oj, maluśki, maluśki, maluśki, jako rękawicka, albolu też jakoby, jakoby, kawatecek smyka” – stwierdził jeden ze zdumionych pastuszków. Oczywiście jest, że w całym tym zamieszaniu mały Jezusek jak każdy noworodek najprawdopodobniej zaczął płakać. Młoda mama za wszelką cenę chciała w jakiś sposób uspokoić swojego synka i z pewnością śpiewała mu do snu kołysanki: „Lulajże, Jezuniu, moja perelfko, lulaj, ulubione

me pieścidełko. Lulajże, Jezuniu, lulajże, lulaj!”. Albo jeszcze taką: „Lili, lili, laj, moje Dzieciąteczko, lili, lili, laj, śliczne Paniąteczko. Lili, lili, laj, wielki Królewiczu, Lili, lili, laj, niebieski Dziedzicu”.

W tym samym czasie od wielu dni w drodze byli już mędrcy ze Wschodu. W czasie ich długiej wędrówki pewnie niejednokrotnie słyszeli następujące pytanie: „Mędrcy świata, monarchowie, gdzie spiesznie dążycie? Powiedzcie nam, Trzej Królowie: chcecie widzieć Dziecię?”. Tłumaczono im pewnie, że maluch leży jeszcze w żłobie, nie ma tronu, nie dzierży nawet berła, ale istnieje już pewne przesłanie na temat jego śmierci, ale to już zupełnie inna historia.

Bożonarodzeniowe kolędy mają w sobie ludową mądrość i prostotę, która pozwala w kilku zaledwie zdaniach wyrazić prawdy tak złożone, że wielu tęgim teologicznym głowom nie starczyło na ich opisanie miejsca w wielu opasłych tomach teologicznych rozważań. Boże Narodzenie to czas radości, śpie-

wu, a nawet odrobiny szaleństwa – wystarczy tylko pomyśleć o tym, jak pasterze zostawiają całą swoją trzodę bez opieki albo mędrcy ruszają w drogę, kierując się jakimś dziwnym przeczuciem, polegając na słowach proroctwa i podążając za blaskiem gwiazdy. Nie pozwólmy, by w tę GŁOŚNĄ NOC ktoś nas uci-
szył. Miejmy odwagę obwieścić całemu światu: „Nie bójcie się, bo oto zwiastuję wam radość wielką, która będzie udziałem wszystkiego ludu, gdyż dziś naro-
dził się wam Zbawiciel, którym jest Chrystus Pan”.
Dziś w „Niecodziennej Liście Przebojów” proponuję
wyjątkowe aranżacje najpiękniejszych polskich kolęd
w wykonaniu wokalistów ze Studia Accantus. Biermy
przykład z tych młodych, zdolnych ludzi, bo tak właśnie
powinno się śpiewać o narodzinach Jezusa! **N**

Posłuchaj utworów:

#NaturaUzdrowia

Trzy sposoby na lekkie święta

Przyspieszają przemianę materii oraz chronią i regenerują przeciążoną wątrobę. Redukują skutki jedzenia nadmiaru słodczy, a w szczególności narastanie grzybów pleśniowych. Dzisiaj o ziołach oraz prostych sposobach, aby w święta cieszyć się dobrym samopoczuciem i lekkością ciała.

Justyna **Pietrzykowska**, fitoterapeuta, dietetyk tradycyjnej medycyny chińskiej

S kosztowanie 12 potraw podczas wigilijnej kolacji dla wielu osób jest wyzwaniem. Tradycyjne polskie potrawy są zazwyczaj ciężkostrawne, a pomieszczenie różnych smaków często kończy się poczuciem ciężkości. Dzisiaj podpowiemy, co zrobić, aby świąteczne biesiadowanie należało do przyjemnych elementów naszej polskiej tradycji.

Słoik z ziołami w domowej apteczce

W pierwszym kroku rekomendujemy przygotowanie wcześniej uniwersalnej dla każdego mieszanki ziół wspomagających trawienie. Możemy ją pić przed posiłkiem, ale możemy też stosować w trakcie jedzenia dań mięsnych, tłustych pasztetów, kapusty, grochu czy generalnie bardzo obfitych posiłków. Do jej przygotowania potrzebujemy: po 50 g krwawnika i owocu kopru włoskiego, po 30 g mięty i kminku. Warto też dodać 20 g korzenia lukrecji, o ile nie cierpimy na nadciśnienie. Pijemy 1 czubatą łyżeczkę mieszanki na 1 szklankę wrzątku po jedzeniu, do 3 razy dziennie. Przed spożyciem można rozdrobnić ilość przeznaczoną do zaparzenia, np. w moździerzu, aby poprawić przenikanie substancji czynnych do naparu (zwłaszcza nasiona kopru włoskiego, kminek i lukrecję). Istotnym składnikiem w tej recepturze jest owoc kminku, który zapobiega wzdęciom, przyspiesza trawienie oraz hamuje rozwój bakterii. Szczególnie osoby z chorobami dwunastnicy, żołądka i wątroby powinny go dodawać jako dodatek do chleba, sosów, serów, zup, a nawet likierów.

Nalewka tylko dla dorosłych

Z owoców kminku możemy także przygotować domową nalewkę, która wymaga tylko macerowania przez 10 dni 40 g owocu kminku, 200 g cukru i 1 l wódki. Pijemy kieliszek po posiłku szczególnie przy wzdęciach i niestrawnościach. Należy dodać, że kminek ma właściwości ogrzewające i warto go stosować zimą, co szczególnie rekomenduje o tej porze roku tradycyjna medycyna chińska.

Doskonale sprawdzi się także nalewka na orzechu włoskim, która według medycyny ludowej działa na pasożyty, a zgodnie ze współczesnymi badaniami polecana jest osobom cierpiącym na wrzody, ponieważ pomaga w pozbyciu się toksyn z żołądka i wspomaga regenerację błony śluzowej. Ponadto orzechy mają silne działanie bakteriobójcze, dlatego warto je stosować przy wszelkich problemach z jelitami (np. zarażeniu paciorkowcem), a nawet na refluks, bo chronią błonę śluzową przełyku i żołądka oraz normalizują wydzielanie soku żołądkowego. Naukowcy z Uniwersytetu w Toronto przeprowadzili badania i udowodnili, że spożycie orzechów pozwala skutecznie kontrolować glikemię oraz stężenie lipidów, dlatego są one rekomendowane chorym na cukrzycę typu II. Mało kto jednak wie, że orzechowa nalewka pomoże w bólu gardła i nawet w anginie.

Zioła dla najmłodszych

Jeżeli najmłodszemu członkowi rodziny przydarzy się ból brzuszka, to sposobem na pierwszą pomoc jest podanie herbatki z kopru włoskiego oraz herbatki z mięty pieprzowej. Koper włoski doskonale rozluźni jelita, a mięta pieprzowa złagodzi stany zapalne żołądka. Właściwości rozkurczowe i rozgrzewające ma także herbata anyżowa. Oprócz tych klasycznych herbat w literaturze znajdziemy przepis na następującą mieszankę: po 30 g kłącza tataraku, korzenia arcydzięgla, ziela drapacza lekarzkiego oraz po 15 g ziela bazylii i owocu kopru włoskiego. Zaparzamy przez 15–20 minut płaską łyżkę mieszanki, czekamy, aż trochę przestygnie i koniecznie dodajemy łyżeczkę miodu lub ziołomiodu mniszkowego.

Przyspieszamy przemianę materii

Jeżeli chcemy, aby nasza waga przed świętami i po świętach była na tym samym poziomie, to potrzebujemy receptury, która przyspiesza spalanie kalorii, a przy okazji zapewni dobry nastrój. Składniki są następujące: po 50 g ziela dziurawca, liścia mięty, korzenia prawoślazu, ziela

krwawnika i owocu anyżu oraz 100 g rumianku. Wszystko dokładnie mieszamy i przechowujemy w szczelnie zamkniętym słoiku. Pijemy rano i wieczorem po 1 szklance naparu (1 łyżeczka mieszanki ziół zalana wrzątkiem na pół godziny). W przyspieszeniu trawienia mogą nam także pomóc przyprawy kuchenne, które doskonale znamy: papryka chilli, curry, czarny pieprz czy cynamon. Systematyczne przyjmowanie papryki chilli może o 25 proc. przyspieszyć przemianę materii, a ponadto poprawić krążenie i osłabić apetyt na tłuste i słodkie dania. Natomiast curry z uwagi na zawartość kurkumy zapobiega odkładaniu się tłuszczu. Pieprz czarny, stymulując receptory termiczne w naszym organizmie, uruchamia procesy termoregulacji i wzmożonej emisji ciepła, co w efekcie powoduje intensywniejsze spalanie i zużywanie tkanki tłuszczowej. Natomiast zgodnie z badaniami klinicznymi spożywanie 3 g cynamonu dziennie (około 1/4 łyżeczki) przez 8 tygodni poprawia poziom glukozy i lipidów, a w efekcie obniża masę ciała.

Herbata zielona i pu-erh przyspieszają spalanie tłuszczu

Dbając o szybką przemianę materii, nie zapominajmy o regularnym picu zielonej herbaty. Ten popularny napój pochodzący z Azji ma nie tylko właściwości przeciwnowotworowe, lecz także przeciwmiażdżycowe. Z uwagi na występujące

**Zgodnie z badaniami klinicznymi
spożywanie 3 g cynamonu
dziennie (około 1/4 łyżeczki)
przez 8 tygodni poprawia poziom
glukozy i lipidów, a w efekcie
obniża masę ciała.**

polifenole naukowcy z Uniwersytetu Genewskiego udowodnili w 1999 r., że wyciąg z zielonej herbaty ma zdolność utleniania, czyli spalania kwasów tłuszczowych. Ciekawe właściwości ma także gorzka pomarańcza. Zawiera ona m.in. dwie substancje – synefrynę i oktopaminę, które zwiększają metabolizm tłuszczów oraz zmniejszają łaknienie, a także pobudzają organizm, zwiększając jego wydolność. Nazwa unikalnego rodzaju herbaty fermentowanej pu-erh pochodzi od miasta Pu-erh w prowincji Yunnan. Proces jej produkcji jest trochę inny i polega na reakcji chemicznej między pożytecznymi bakteriami i suszoną światłem słonecznym herbatą podstawową. Ma uspokajający, ziemisty zapach i często jest nazywana herbatą czerwoną. Badania przeprowadzone na zwierzętach i ludziach wykazały, że herbata pu-erh jest w stanie zwiększyć utratę wagi, ponieważ tłumi syntezę kwasów tłuszczowych, która następnie wpływa na proces przekształcający tłuszcz w energię.

Wyciąg z pestek grejpfruta remedium na słodycze

Spożywanie słodyczy w nadmiarze, szczególnie na bazie rafinowanych i przetworzonych cukrów, nie należy do zdrowych nawyków. Właśnie cukier okazuje się jedną z najbardziej szkodliwych substancji, jakie spożywamy – udokumentowano ponad 60 chorób związanych z je-

go spożywaniem. Jedną z dość przykrych konsekwencji jest namnażanie się grzybów. Sprzymierzeńcem drożdżaków jest również dieta bogata w słodycze, a w święta niestety ich nie brakuje. W celu zachowania równowagi i ograniczania namnażania się grzybów polecamy kurację wyciągiem z pestek grejpfruta: 3 razy dziennie pijemy szklankę ciepłej wody z dodatkiem 15 kropli płynu Citro-sept (wyciąg z pestek grejpfruta). Badania in vitro polskich naukowców wykazały, że 33-proc. ekstrakt z grejpfruta wykazuje silne właściwości przeciwgrzybicze, w tym przeciwko szczepom Candida albicans, wywołującym kandydozę. Badany ekstrakt skutecznie niszczył komórki drożdży, których występowanie może objawiać się zmianami skórnymi w śluzówce jamy ustnej, gardła i przewodu pokarmowego. Pojawić się mogą również zaburzenia żołądkowo-jelitowe (biegunka, wzdęcia, zaparcia, nudności), bóle brzucha, problemy trawienne, zapalenie zatok, katar, problemy z pamięcią i koncentracją oraz zaburzenia emocjonalne i stany depresyjne. Na koniec kilka rekomendacji: pij 2 l wody dziennie, 1 godz. poświęć na szybki spacer lub inną aktywność fizyczną oraz dużo śpij – naukowcy z Columbia University potwierdzili, iż np. niewyspane kobiety w ciągu dnia zjadają o 329 kalorii więcej od ich wypoczętych koleżanek. Życzę zdrowych świąt! **N**

#NiecodziennyWehikułCzasu

Awantura w Kantonie

Powstała w roku 1600 angielska Kompania Wschodnioindyjska swój sukces zawdzięczała przywilejom nadanym jej przez Koronę. Najważniejszym z nich był monopol na handel z Dalekim Wschodem. Na początku XIX w. nad Tamizą coraz częściej słyszeć było jednak głosy nazywające ten stan rzeczy anachronizmem i domagające się wpuszczenia na azjatycki rynek prywatnych przedsiębiorców.

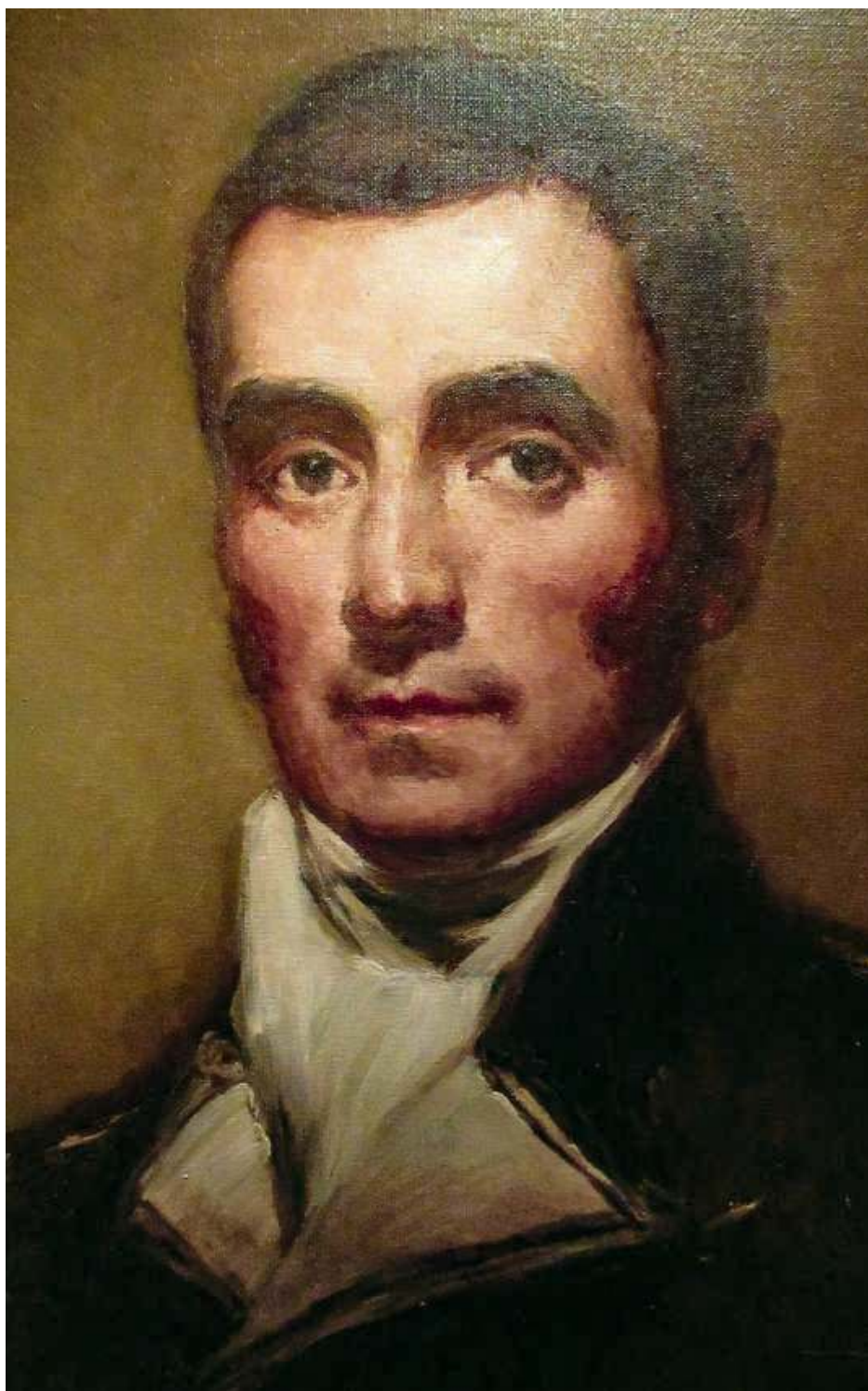
Łukasz Czarnecki

W roku 1813 w efekcie długoletniej kampanii lobbystycznej na rzecz wolnego handlu parlament zdecydował o otwarciu portów indyjskich kolonii dla statków niezwiązanych z kompanią armatorów. Konsorcjum pozostawiono monopol na handel z Chinami, ale w roku 1833 zniesiono i ten przywilej. Teraz każdy, kto miał pomysł na robienie interesów w Państwie Środka, mógł śmiało żeglować na Daleki Wschód. A dokładnie do Kantonu, który od roku 1757 był jedynym chińskim portem, do którego wolno było zawijać cudzoziemcom.

Lord megaloman

Zniesienie chińskiego monopolu Kompanii Wschodnioindyjskiej zaowocowało zmianami w działalności brytyjskiej faktorii w Kantonie. Dotychczas oficjalnym przywódcą poddanych Korony w południowochińskiej metropolii był wyznaczony przez kompanijne władze urzędnik. Teraz pojawiła się potrzeba nowego zorganizowania kupieckiego samorządu. W Londynie zapadła decyzja o powołaniu stanowiska wysokiego komisarza ds. handlu, mającego otaczać opieką interesy brytyjskich obywateli w Chinach.

Nominację na stanowisko otrzymał szkocki lord – William John Napier. O Państwie Środka nie wiedział kompletnie nic, nie znał zarówno języka, jak i realiów, brakowało mu też dyplomatycznego obycia. Był za to przyjacielem króla Wilhelma IV i miał długi, które musiał pospłacać. Na urząd mianowano go w ramach kumoterstwa. Minister spraw zagranicznych lord Henry Palmerston zachował na szczęście tyle trzeźwości umysłu, by wyposażyć nowego komisarza w szczegółowe instrukcje mające ograniczyć szkody, jakie Szkot mógłby wywołać, hasając samopas. Szczególny nacisk położono

w nich na unikanie wszelkich kroków mogących rozdrażnić chińskie władze. Gdyby jednak Palmerston mógł zajrzeć do prywatnego dziennika, który Napier prowadził, płynąc do Azji, włosy stanęłyby mu dęba – lord pisał w nim, że otworzy Chiny na brytyjski handel, ustanowi ambasadę w Pekinie, a jak trzeba będzie, to własnoręcznie obali cesarską dynastię!

Awanturnicza cudzoziemska małpa

Wysoki komisarz pojawił się w Kantonie w lipcu 1834 r. i od razu wywołał skandal – przybył do miasta, nie czekając na oficjalną zgodę chińskiego wicekróla Lu Kuna. Potem było jeszcze gorzej, bo Napier napisał list do gubernatora prowincji, żądając spotkania z nim. Coś takiego Chińczykom kompletnie nie mieściło się w głowach – zarządzający Kantonem urzędnicy uznawali Europejczyków za barbarzyńców i wszelkie sprawy oficjalne załatwiali z nimi za pośrednictwem lokalnej gildii kupieckiej. Gdy sekretarz Napiera pojawił się z zaadresowanym do Lu Kuna pismem w miejskich bramach, spędził w nich trzy godziny, czekając, aż znajdzie się mandaryn, który odbierze lordowski list. Wrócił do brytyjskiej faktorii, nic nie osiągnąwszy. Napier dostał szału i zaczął zachowywać się w sposób niezbyt dobrze świadczący o stanie jego psychiki. Na rozkaz lorda sporządzono chińskojęzyczne plakaty wzywające lud Kantonu do powstania przeciw gubernatorowi i grożące miastu zagładą w przypadku dalszego lekceważenia brytyjskiej potęgi. Lu Kun całą sytuację skwitował, pisząc w oficjalnym raporcie dla Pekinu: „Awanturnicza cudzoziemska małpa wydała oświadczenie. Nie wiem, jak taki barbarzyński pies śmie nazywać się urzędnikiem”, po czym objął brytyjskich kupców embargiem handlowym. To doprowadziło komisarza do jeszcze większej furii i wezwał na pomoc okręty Royal Navy. Te wymieniły kilka salw ze strzegącymi kantońskiej zatoki fortami, nie czyniąc im zresztą większych szkód. Lord Napier, de facto obleżony w brytyjskiej faktorii i muszący radzić sobie nie tylko z Chińczykami, ale też z własnymi rodakami wściekłymi z powodu embarga, ostatecznie musiał skapitulować. Człowiek, który jeszcze niedawno roił sobie obalenie dynastii, odpłynął do portugalskiego Makao, gdzie wkrótce zmarł. Jego następcą na stanowisku został o wiele rozsądniejszy kapitan Charles Elliot. Paradoks polegał na tym, że to działania tego ugodowego urzędnika miały doprowadzić do wybuchu I wojny opiumowej. **N**

tecnie musiał skapitulować. Człowiek, który jeszcze niedawno roił sobie obalenie dynastii, odpłynął do portugalskiego Makao, gdzie wkrótce zmarł. Jego następcą na stanowisku został o wiele rozsądniejszy kapitan Charles Elliot. Paradoks polegał na tym, że to działania tego ugodowego urzędnika miały doprowadzić do wybuchu I wojny opiumowej. **N**

#ToNiemożliwe

Kolebka ludzkiej cywilizacji

Do niedawna za najstarsze miasto świata uznawane było biblijne Jerycho, obecnie znajdujące się na terenie Autonomii Palestyńskiej. Liczy jakieś 10 tys. lat i wciąż jest zamieszkiwane. Jednak palmę pierwszeństwa w kategorii kolebka ludzkości przyznano nie tak dawno Göbekli Tepe. Leżące w południowo-wschodniej Turcji pozostałości po starej cywilizacji szacowane są bowiem na 13 tys. lat. Kto je wybudował, skoro wtedy ludzie zbierali owoce lub uganiali się za zwierzyną?

Marcin **Szkuat**Albicla.com/MarcinSzkuat

Göbekli Tepe to po turecku „Wybrzuszone Wzgórze”. W latach 60. ubiegłego wieku w południowo-wschodniej Turcji rozpoczęto badania archeologiczne. I właśnie niedaleko kurdyjskiej wioski Xirabreşk, w odległości ok. 15 km od miasta Şanlıurfa, odkopano pozostałości prehistorycznego sanktuarium. To naukowcom pozwoliło orzec, że Göbekli Tepe jest najstarszym znanym miejscem wybudowanym przez człowieka i może liczyć nawet 13 tys. lat. W 2018 r. obiekt wpisano na listę światowego dziedzictwa UNESCO. Co tak naprawdę urzekło badaczy?

Starsi od Sumerów

Powszechnie uważa się, że właśnie w tamtych, prehistorycznych czasach ludzie biegali po lasach z pięściakami i kamiennymi toporkami, polując na zwierzęta, albo zbierali ziarna i owoce. Ich najważniejszym zadaniem było przetrwać, czyli zdobyć żywność i samemu nie stać się pokarmem dla drapieżników. Odkrywając ruiny Göbekli Tepe, zadano kłam powszechnie panującym teoriom. W najwyższym punkcie pasma górskiego Germuş, na wysokości 760 m n.p.m. odkryto – przykryte już warstwami gleby – kamienne słupy w kształcie litery T. Są to najstarsze znane konstrukcje megalityczne na Ziemi. Mają wysokość nawet 15 m, ważą kilkanaście ton. Średnica budowli sięga 300 m. Badania wykazały, że miejsce to było wykorzystywane przez wiele tysięcy lat. Czyżby cywilizacja, która zbudowała i używała kamiennej konstrukcji, była starsza od Sumerów, powszechnie uznawanych za pierwszą cywilizację w dziejach ludzkości?

Obserwatorium czy świątynia?

Badacze – od pierwszego szefa wykopalisk, prof. Klause Schmidta z Niemieckiego Instytutu Archeologicznego, aż po jego następców: Müslüma Ercana (Muzeum Şanlıurfa) i Lee Clarego (Niemiecki Instytut Archeologiczny) – wciąż nie są zgodni, do czego służyło Göbekli Tepe. Najczęściej mówi się o obserwatorium astronomicznym, miejscu kultu religijnego lub centrum zgromadzeń. Archeolodzy wciąż zastanawiają się, w jaki sposób zbudowano Wybrzuszone Wzgórze, i przede wszystkim, jakich do tego użyto narzędzi. Według jednej

z najnowszych teorii w okolicach Göbekli Tepe zbierały się grupy zbieraczy i myśliwych w czasie dojrzewania dzikich zbóż. Ludzie ci odprowadzali rytuały i wznosili nowe świątynie, a po żniwach rozchodzili się, zabierając zebrane zboże. Z kolei włoski astrofizyk i archeoastronom Giulio Magli twierdzi, że to świątynia i była miejscem kultu Syriusza. Wskazują na to wstępne wyniki analizy budowy odkrytych w niej pierścieni kamiennych słupów, według których pozwalały one określać pozycję gwiazdy. Pytanie nasuwa się jedno: do czego rolnikom i łowcom potrzebna była pozycja Syriusza na nieboskłonach?

Niepokojące rzeźby

Niektóre z wielkich filarów i ścian budowli pokryte są rysunkami wyrzeźbionymi w kamieniu. Są bardzo ciekawe, a wręcz zadziwiające. Według badaczy na jednej ze ścian ukazano uderzenie komety w Ziemię. Na marginesie warto dodać, że pod lodem na Grenlandii odkryto gigantyczny krater, powstały prawdopodobnie po uderzeniu meteoru. Uderzył w Ziemię ok. 13 tys. lat temu. Przekazy i legendy wielu starożytnych ludów całego świata mówią o uderzeniu kosmicznego obiektu. Wracając do rzeźb – niektóre przedstawiają zwierzęta (głównie lisy, węże, dziki, żurawie i dzikie kaczkę), a inne wizerunki wyobrażające człowieka. Badaczom zjawisk niecodziennych od razu skojarzyły się z posąga-

mi moai z Wyspy Wielkanocnej, gdyż bardzo podobnie przedstawiono palce istot. Na filarach Göbekli Tepe znalazła się nawet „torebka”, czyli właśnie prostokątne coś, co trzymają na wielu płaskorzeźbach w różnych miejscach kuli ziemskiej bogowie z nieba. Oczywiście to daje asumpt do wysnuwania teorii, że konstrukcję wybudowali przybysze z kosmosu, o których wspomina wiele ludów Ziemi.

Jerycho wciąż zamieszkane

A wracając do biblijnego Jerycha i jego murów... Do tej pory nikt nie potrafi powiedzieć, ile tak naprawdę mają lat. Być może – jeżeli znajdzie się jakiś perfekcyjny sposób datowania – okaże się, że miasto znad Jordanu jest starsze od tureckiego Göbekli Tepe. Jerycho leży obecnie na terenie Autonomii Palestyńskiej, na Zachodnim Brzegu Jordanu, na północ od Morza Martwego. Badania archeologiczne wykazały, że miejsce to jest najstarszym zamieszkałym miastem na świecie. Jak twierdzą naukowcy, „opanowanie umiejętności produkcji pożywienia pozwoliło człowiekowi na rozpoczęcie osiadłego trybu życia. Zmiana ta nastąpiła ok. 9 tys. lat p.n.e.”. Od tamtej pory ludzie zaczęli budować stałe siedziby – osady, które z czasem rozwinęły się w miasta. Które jest starsze: Jerycho czy Göbekli Tepe? Oto jest pytanie! **N**

#*PodjejrzoneZNatury*

W święta egzotycznie

dr Natalia **Osten-Sacken**, zoolog

Przez ostatnie dwa miesiące opowiadałam Państwu o niezwykłych i zadziwiających zwierzętach zamieszkujących odwiedzane przeze mnie kraje. Warto jednak wspomnieć, że równie zachwycająca i warta wspomnienia jest występująca w tych regionach flora. Zwłaszcza że wiele z tych roślin hodujemy w naszych domach jako rośliny doniczkowe, a niektóre z nich zyskały nawet przywilej ozdabiania bożonarodzeniowego stołu. Podczas mojego pobytu w Kostaryce w malowniczym mieście La Fortuna wybrałam się na trekking u stóp wulkanu Arenal. Trudno wręcz opisać niezwykle bogactwo roślinności przeplatającej czy wspinającej się na siebie i wręcz zduszającej wzajemnie w odwiecznej walce o dostęp do światła. Myślę, że ten niesamowity gordyjski węzeł życia zrobiłby niesamowite wrażenie nie tylko na biologu, ale każdym obserwatorze. Zwłaszcza że miałam szczęście i towarzyszyli mi w tej wędrówce niezwykle doświadczeni i entuzjastyczny przewodnik lokalny. Dzięki niemu nie przeszliśmy obojętnie obok żadnej rośliny i każda z nich stała się źródłem fascynujących opowieści dżungli oraz tajników medycyny naturalnej. W pewnym momencie Manuel zatrzymał się przy dość wysokim krzewie, wskazał na niego i zapytał, czy wiem, co to za roślina. Wyraźnie rozbawiony moją ignorancją zawołał: „Na pewno znasz tę roślinę, zwłaszcza że w całym chrześcijańskim świecie jest właśnie kupowana jako ozdoba świątecznego stołu.

To, co mamy tutaj przed sobą, to jest osobnik występującej w warunkach naturalnych gwiazdy betlejemskiej!”. I faktycznie, gdy przyjrzałam się bliżej wielkiemu krzakowi, rozpoznałam bez żadnych wątpliwości liście i pędy poinsecji (*Euphorbia pulcherrima*), nieodłącznego elementu wystroju świątecznego, zarówno w domach, jak i sklepach czy biurach. Jednak ta kojarzona z okresem zimowym roślina nie osiąga u nas imponujących rozmiarów. Można ją raczej nazwać średniej wielkości rośliną doniczkową, gdyż poza Ameryką Środkową i Południową nie jest w stanie rozwijać się tak jak w warunkach naturalnych. Zresztą odmiany hodowlane celowo zostały pomniejszone, skupiono się bowiem na uzyskaniu jak największej liczby odmian barwnych. Ozdobną częścią poinsecji są bowiem barwne listki – tzw. przykwiatki, które zebrane są wokół niepozornych żółtych kwiatów. Klasyczny kolor listków poinsecji to ciepła czerwień, ale ich

Odmiany hodowlane gwiazdy betlejemskiej celowo zostały pomniejszone, natomiast skupiono się na uzyskaniu jak największej liczby odmian barwnych. Klasyczny kolor listków poinsecji to ciepła czerwień, ale ich gama kolorystyczna jest obecnie bardzo bogata.

gama kolorystyczna jest obecnie bardzo bogata. Spotykamy też rośliny różowe, fioletowe, białe, wielobarwne, a nawet żółte, co pozwala na zadowolenie każdego odbiorcy. Trzeba przyznać, że gwiazda betlejemską szturmem podbiła Europę i prawie nikt już nie wyobraża sobie świąt bez tego pięknego kwiatu.

Także elegancka i coraz chętniej wybierana jako bożonarodzeniowa ozdoba jest elegancka zwartnica (*Hippeastrum* sp.). Także ta roślina to przybysz z oceanu, gdyż naturalnie można ją spotkać w zwrotnikowych rejonach Ameryki. Bardzo oryginalne i eleganckie dekoracje można stworzyć, wykorzystując piękne w swej prostocie rośliny, które tworzą okazałe dzwonkowate kwiaty osadzone na wierzchołku sztywnej łodygi wyrastającej z rozety podługnych, gładkich liści. Większość odmian często mylnie jest określana jako „amarylis”. Prawidłowa nazwa rośliny to zwartnica lub też spolszczona nazwa rodzajowa rośliny – *hippeastrum*. Najbardziej kojarzone ze świętami są oczywiście odmiany o karminowych kwiatach, ale równie pięknie prezentują się kwiaty różowe, białe, pomarańczowe czy dwubarwne. Trzecią rośliną, o której na pewno warto wspomnieć przy okazji ozdabiania domu na zbliżające się święta, jest szlumbergera (*Schlumbergera* sp.) zwana inaczej kaktusem bożonarodzeniowym.

Ta bardzo interesująca roślina pochodząca z tropikalnych rejonów Ameryki Południowej to tak naprawdę epifit, czyli organizm rosnący w koronach tropikalnych drzew. Jej pędy są krzaczasto rozgałęzione i dorastają nawet do 30 cm. Mimo pospolitej nazwy „kaktus” nie ma ciemi, a jedynie karbowane brzegi charakterystycznych członów potocznych niczym ogniwa zielonego łańcucha. Jego kwiaty rozwijają się właśnie w okresie zimowym i potrafią oczarować bardzo mocnymi barwami purpury, różu, czerwieni, żółci czy bieli.

Zglobalizowany świat daje nam, jak widać, wiele możliwości nie tylko podróży, lecz także sprowadzenia egzotycznych roślin do najzimniejszych regionów kuli ziemskiej. W ten sposób do tradycyjnych jemioty i ostrokrzewu możemy dołączyć piękne gatunki tropikalne. Zachęcam więc Państwa do wzbogacania naszego otoczenia roślinami. Żywa zieleń liści, soczysta czerwień bądź wyciszająca biel kwiatów w połączeniu z błyszczącymi światłkami i bombkami pozwolą stworzyć zaciszny, przytulny odświeżony azyl nawet przy niesprzyjającej pogodzie za oknem. **N**

Programy autorów „Codziennej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono.

24-30/ ^{grudnia} 2021

KONCERT KOŁĘD W TELEWIZJI REPUBLIKA

KOŁĘDOWANIE, **PIĄTEK** 24.12, GODZ. 21.30, TV REPUBLIKA

Telewizja Republika wraz z partnerami – jak co roku – przygotowała dla swoich widzów wyjątkowy koncert kołęd. Tym razem najpiękniejsze polskie utwory bożonarodzeniowe wykonane zostały w smyczkowych aranżacjach. Usłyszą Państwo skrzypce o skali ludzkiego głosu oraz harfę

o niezwyklej barwie. Swoją interpretację kołęd i pastorałek na skrzypce, altówkę oraz wiolonczelę wykona także trio smyczkowe. Premiera koncertu w Wigilię, powtórki: 25 grudnia 2021 r. o godz. 9.35 oraz 19, 26 grudnia 2021 r. o godz. 8 oraz 16.55, a także 31 grudnia 2021 r. o godz. 21.

POLECA

RYSZARD CZARNECKI

PIĄTEK 24.12 godz. 9.50, TVP1

„Maleńka przyszła miłość”

Eleni, znana polska piosenkarka greckiego pochodzenia – przykład siły przyciągania polskości – opowiada o bożonarodzeniowych zwyczajach w jej domu. Zaśpiewa też kolędy i pastorałki.

SOBOTA 25.12 godz. 7.55, 17.55, TV TRWAM

Poczet Wielkich Polaków: Św. brat Albert

Dokument Karola Smulskiego o człowieku, do którego mam emocjonalny stosunek ze względu na więzy krwi (rodzina śp. mamy). Malarz (autor słynnego obrazu „Ecce Homo”), powstaniec styczniowy, twórca przytułków dla bezdomnych i najbiedniejszych w Krakowie, Lwowie, Zakopanem i Tarnowie. Gdy byłem dzieckiem, opowiadała mi o nim mama. Zawsze wtedy pytałem, dlaczego nie jest święty, skoro był tak dobry? Przed 32 lata polski papież wyniósł go na ołtarze...

PONIEDZIAŁEK 27.12 godz. 21:00, TVP1

Chwała i zwycięstwo! Powstanie wielkopolskie 1918/1919

Koncert z okazji 103. rocznicy powstania wielkopolskiego, które rozpoczęło się od przyjazdu Ignacego Paderewskiego do Poznania. Obok muzyki zobaczymy też fotografie tamtego zwycięskiego zrywu przeciwko niemieckim okupantom ziem, na których „zaczęła się Polska”.

TRANSMISJA

PASTERKA Z SANKTUARIUM MATKI BOŻEJ KRÓLOWEJ PODHALA W LUDŹMIERZU

PIĄTEK 24.12 GODZ. 0.00, TVP1, TVP POLONIA

Sanktuarium Matki Bożej Królowej Podhala w Ludźmierzu jest jednym z najważniejszych maryjnych ośrodków pielgrzymkowych w archidiecezji krakowskiej. To duchowa stolica Podhala. Od wieków przybywają tu górale oraz wierni z najdalszych zakątków Polski, a także zza granicy, aby przed cudowną figurą Matki Bożej Ludźmierskiej szukać pocieszenia oraz prosić Maryję o opiekę i potrzebne łaski. Tradycyjną mszę św. w Wigilię o północy będzie celebrował abp Marek Jędraszewski, metropolita krakowski. Zachęcamy do duchowej łączności i modlitwy.

RELIGIJNY

BÓG NIE UMARŁ: ŚWIATŁO W CIEMNOŚCI

PIĄTEK 24.12 GODZ. 14.45, TV4

Kościół położony na terenie kampusu uniwersyteckiego zostaje zniszczony przez pożar. Władze uczelni postanawiają wykorzystać okazję, by usunąć parafię ze swojego terenu. Wielebny Dave zмага się z pogrozkami i szykanami. Mimo poparcia parafian zaczyna rozważać przeniesienie świątyni. Prawdziwe wątpliwości w jego sercu zasieje pojawienie się jego dawno niewidzianego brata, który niespodziewanie włączy się w konflikt wokół kościoła. Gorzkie wspomnienia powrócą, otworzą się dawne rany. Bracia będą musieli zmierzyć się z trudnymi pytaniami z przeszłości.

FAMILIJNY

OPOWIEŚĆ WIGILIJNA

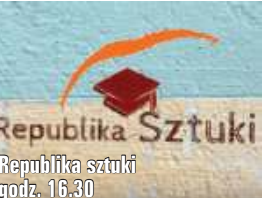
SOBOTA 25.12 GODZ. 10.40, TV PULS

Ponadczasowa historia na podstawie książki Charlesa Dickensa. Londyn, lata czterdzieste XIX w. Ebenezer Scrooge jest starym, oschłym i skąpym kupcem, który niezbyt przychylnie odnosi się do ludzi. Mężczyzna nie ma przyjaciół, a największą radością jego życia są pieniądze. Scrooge spędza Wigilię Bożego Narodzenia w swoim sklepie. Niespodziewanie pojawia się tam duch jego byłego wspólnika Marleya. Zjawia karci go za styl życia, jaki dotychczas wiódł. Zapowiada też przybycie dwóch kolejnych duchów, które ukażą jego prawdziwe oblicze.

KLIKAJ MĄDRZE www.niezalezna.pl **0 nas jest głośno!**

Programy autorów „Codziennej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono.

	Kolejki na Jasnej Górze godz. 13.10	Dziła Navarony godz. 11.10	Tango i Cash godz. 22.55	Książę w Nowym Jorku godz. 0.45	Republika sztuki godz. 16.30	Niespotkanie spokojny... godz. 11.05	
	TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	REPUBLIKA	POLONIA	
RANO	08:35 Film fabularny 09:50 Maleńka przyszła miłość - widowisko 10:20 Film dokumentalny 11:50 Film fabularny 13:05 „Gdy się Chrystus rodzi...” - kolejki na Jasnej Górze 15:00 Dzień dziś wesoly... - koncert kolęd w bazylice katedralnej Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Pelplinie (1) - koncert 16:00 Dzień dziś wesoly... - koncert kolęd w bazylice katedralnej Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Pelplinie (2) - koncert	07:30 Pytanie na śniadanie 10:25 Panorama 10:35 Pytanie na śniadanie 11:10 Gwiazdy w południe: Dziła Navarony - film wojenny, Wielka Brytania/USA 1961. II wojna światowa. Grupa komandosów, pod dowództwem majora Franklina i kapitana Mallory'ego, ma za zadanie zniszczenie potężnych niemieckich dział. Strzegą one przejścia przez	07:00 Kuchenne rewolucje - pr. rozryw. 08:00 Dzień Dobry TVN 11:35 Doradca smaku 11:45 Ukryta prawda (998) - serial 12:50 Tajemnice miłości (12) - serial 13:55 Ukryta prawda (1112) - serial 14:55 Ukryta prawda (909) - serial 15:55 Kuchenne rewolucje - pr. rozryw. 17:00 Jak ukraść Księżyc - film animowany, USA 2010	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:00 Pierwsza gwiazdka - film animowany, USA 2017 09:55 Nie wierzę bliźniaczkom - komedia, USA 1998 12:45 Wielkie Kolędownie z Polsatem - Święta Lipka - koncert 13:50 Wielkie Kolędownie z Polsatem - Lasek Bielański - koncert 14:50 Golec uOrkiestra. Kolędownie z Janem Pawłem II w 100-lecie	07:00 Transmisja mszy świętej z Jasnej Góry 07:30 Polska na dzień dobry 09:30 Tajniki umysłu 09:50 Telezakupy 10:10 Za siódmą górą 11:10 Telezakupy 11:25 Starcie cywilizacji 11:55 Telezakupy 12:05 Polska na dzień dobry 13:30 Telezakupy 14:00 Film - Siła modlitwy 15:00 Koronka do Miłosierdzia Bożego	07:00 Polskie święta 07:30 Pytanie na śniadanie 10:25 Panorama 11:05 Niespotkanie spokojny człowiek - komedia obyczajowa, Polska 1975 12:10 M jak miłość (1614) - serial 13:05 Retronarodzenie - Ania Rusowicz i goście 14:05 Józef i Maryja - dramat obyczajowy, Kanada 2016 15:30 Polskie święta 16:05 Świętokrzyskie kolędownie - koncert	
PO POŁUDNIU	17:00 Teleexpress 17:25 Wielkie kolędownie we Lwowie (1) - koncert 18:25 Wielkie kolędownie we Lwowie (2) - koncert 19:25 Sport 19:30 Wiadomości 20:00 Orędzie abp. Tadeusza Wojdy na Boże Narodzenie 20:05 Pogoda 20:15 Zniwolona (49) - serial 21:15 Gwiazdy na Gwiazdkę - koncert kolęd z udziałem Pary Prezydenckiej (1) 22:15 Gwiazdy na Gwiazdkę - koncert kolęd z udziałem Pary Prezydenckiej (2) 23:15 Gwiazdy kolędują w Zakopanem - koncert 00:00 Pasterka z Sanktuarium Matki Bożej Królowej Podhala w Ludźmierzu 01:35 Hej, w dzień narodzenia - wieczór kolęd Krzysztofa Krawczyka	14:00 Familiada - teleturniej 14:40 Kolo fortuny - teleturniej 15:35 Święteczne przeznaczenie - film obycz., USA 2018 17:15 Płyn, koledo! - wielki koncert kolęd - koncert 18:00 Panorama 18:30 Szopka Bożonarodzeniowa. Pochodzenie i tradycja: Szopka Bożonarodzeniowa. Pochodzenie i tradycja - dok., Austria 2019 19:25 Uroczysta pasterka z Watykanu z udziałem papieża Franciszka 21:15 Wyjście awaryjne - komedia, Polska 1982 23:05 Grudniowa panna młoda - komedia romantyczna, Kanada/USA 2016 00:45 Oświadczy po irlandzku - komedia romantyczna, Irlandia/USA 2010 02:30 Czekając na cud - dramat obyczajowy, USA 2004	19:00 Fakty 19:25 Uwaga! Koronawirus 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:50 Uwaga! 20:00 Pada Shrek - film animowany, USA 2007 20:25 Listy do M. - komedia romantyczna, Polska 2011 22:55 Tango i Cash - film sensacyjny, USA 1989, wyk. Sylvester Stallone, Kurt Russell. Tango to eleganci policjant intelektualista, noszący drogą garnitur. Cash jest jego przeciwnikiem. Sześć mafii Yves Perret postanawia zemścić się na nich za przeszkodzenie w interesach. Nie chce ich zabić, lecz upokorzyć. Nakazuje współpracownikowi, Requiniowi, ściągnąć policjantów w pułapkę. 01:00 Zjawa - dramat biograficzny, Hongkong/Kanada/USA/Tajwan 2015	urodzin świętego - koncert 15:50 Wielkie kolędownie z Polsatem - Mariańskie Porzeczce - koncert 16:50 Wielkie kolędownie z Polsatem 2021 - Katowice, kościół Mariacki - koncert 18:50 Wydarzenia 19:30 Gość „Wydarzeń” 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:00 Kevin sam w domu - komedia, USA 1990 22:10 Dlaczego on? - komedia, Kambodża/USA 2016 00:45 Książę w Nowym Jorku - komedia, USA 1988. W 21. urodziny Akeem, książę królestwa Zamundy, ma się ożenić z kobietą, której nie widział. Akeem chciałby sam znaleźć sobie żonę. W końcu potajemnie wraz ze służącym Semmim wyrusza do dzielnicy Queens w Nowym Jorku, myśląc, że tam mieszkają same królowe.	15:20 Za siódmą górą 16:00 Starcie cywilizacji 16:30 Republika sztuki 17:00 Wigilia w Telewizji Republika 18:30 Dzisiaj - serwis inform. 18:45 Prognoza pogody 18:50 Wigilia w Telewizji Republika - reportaż 19:15 Za siódmą górą 19:30 Transmisja pasterki z Bazyliki św. Piotra w Watykanie z udziałem papieża Franciszka Koncert kolęd w Telewizji Republika 22:15 Wigilia w Telewizji Republika 22:40 Za siódmą górą 23:00 Dzisiaj - serwis inform. 23:20 Poland Daily 00:10 Dzisiaj - serwis inform. 00:30 Prognoza pogody 00:40 Za siódmą górą 01:35 Republika sztuki 02:00 Poland Daily 02:10 Poland Daily - Weather 02:15 Poland Daily - Business 02:25 Poland Daily - Culture 02:35 Poland Daily - History	17:00 Teleexpress 17:20 Dzień dziś wesoly... - koncert kolęd w bazylice katedralnej Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Pelplinie (1) 18:10 Dzień dziś wesoly... - koncert kolęd w bazylice katedralnej Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Pelplinie (2) 19:00 Gwiazdka kota Filemona - film anim., Polska 1995 19:30 Wiadomości 20:00 Orędzie abp Tadeusza Wojdy na Boże Narodzenie 20:05 Sport, pogoda 20:20 Wielki test o książkach - nie tylko na święta 21:45 Wielkie kolędownie we Lwowie (1) 22:45 Wielkie kolędownie we Lwowie (2) 23:45 Kolęda domowa: Na ludowo 00:00 Pasterka z sanktuarium Matki Bożej Królowej Podhala w Ludźmierzu	
WIECZOREM							
RANO	08:00 Informacje dnia 08:15 Polski punkt widzenia 08:45 Przyjaciele i bohaterowie 09:10 Z wędką nad wodę 09:45 Duc in altum 10:00 Informacje dnia 10:15 Rozmowy niedokończone 11:20 Muzyczne chwile 11:25 Głos Polski 11:45 Refleksje nad Psalmem XXIII 11:55 Prymas Stefan Wyszyński 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Ziemia Obiecana 13:00 Boże Narodzenie w Krainie Jezior 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:30 Mikołaj - chłopiec, który został świętym - film anim. 15:00 Koronka do Bożego Miłosierdzia 15:20 Mocni w wierze 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Boże Narodzenie w Krainie Jezior 16:25 Wieczera Wigilijna u Państwa Pietrasik 17:10 Życzenia bożonarodzeniowe 17:30 Reportaż świąteczny 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Życzenia bożonarodzeniowe 18:20 Bóg się rodzi na Podlasiu 19:20 Życzenia bożonarodzeniowe 19:30 Msza święta Pasterska 21:00 Apel Jasnogórski 21:20 Życzenia bożonarodzeniowe 21:30 Ukryte treści 21:55 Ziemia Obiecana 22:40 „Bóg się rodzi”. Koncert kolęd i pastorałek 00:00 Słowo życia	06:50 Był taki dzień: 24 grudnia 06:55 Prasa donosi: Radio w II RP 07:15 Czas honoru (60) - serial 08:10 Przystanek Historia 08:30 Historia Polski: Siła strachu 09:20 Okrasa łamie przepisy 09:50 Śledztwo w sprawie Bożego Narodzenia - dok. 10:40 Wszystkie kolory świata: W cieniu Mont Blanc 11:30 Święty Paweł (1) - serial 12:25 Niewidzialne miasta starożytności (2) - dok. 13:25 Samochody, które podbiły świat (4) - dok. 14:20 Bernadetta. Cud w Lourdes - dramat biograficzny, Francja 2011. Historia świętej Bernadety Soubirous, której między lutym a lipcem 1858 roku w grocie Massabielle w Lourdes osiemnaście razy ukazała się Matka Boża. Choć nie wszyscy jej wierzyli, to jednak pod wpływem jej relacji do Lourdes zaczynają przybywać pielgrzymi. 16:25 Tajemnice włoskich miast. Rzym - dok. 17:25 Szlak snów - dok. 18:25 Koncert kolęd - mag. 19:40 Wojtyła. Śledztwo - film dok., Hiszpania 2020 21:10 Noce i dnie - film obyczajowy, Polska 1975 00:15 „Gdy się Chrystus rodzi...” - kolejki na Jasnej Górze - koncert 01:15 Święty Paweł (1) - serial	07:00 Serwis Info 07:12 Jedziemy 07:50 Agrobiznes 07:55 Agropogoda 08:00 Jedziemy dalej 08:18 Minęła ósma 09:00 Serwis Info 09:11 Minęła dziewiąta 10:00 Serwis Info 10:25 Pogoda info 10:29 Serwis info 10:50 Pogoda info 11:00 Serwis info 11:30 Serwis info, pogoda 12:00 Serwis info 12:25 Pogoda info 12:30 Serwis info, pogoda 13:00 Serwis info 15:00 Serwis info 15:20 Pogoda info 15:29 Serwis info 15:59 Info dzień 17:00 Teleexpress 17:15 Teleexpress extra 17:32 O co chodzi 18:00 Panorama 18:20 Panorama opinii 18:37 O tym się mówi 19:30 Wiadomości 19:58 Gość „Wiadomości” 20:13 Forum 21:00 Nie da się ukryć 21:25 Serwis info 21:50 W tyle wizji 22:24 Serwis Info 22:30 W tyle wizji extra 23:00 Info wieczór 23:30 W akcji 23:51 Nie da się ukryć extra 00:03 Wiadomości 00:31 Gość „Wiadomości” 01:00 Forum	06:00 Nie ma jak Polska 06:20 Ballada o ścinaniu drzewa - film krótkometrażowy, Polska 1972. Majster Blaszczyk i jego podwładni: zapalony grzybiarz Malawka i złotodziej Kazio, dostają zadanie ścięcia przydrożnego drzewa. Zajmują się wszystkim, lecz nie pracą. 06:55 Ewa chce spać - komedia, Polska 1957 09:00 Komedia małżeńska - komedia obyczajowa, Polska 1993 11:05 Mała matura 1947 - dramat obyczajowy, Polska 2010 13:20 Dom (5) - serial 15:40 Znachor - dramat obyczajowy, Polska 1981 18:15 Daleko od szosy (1) - serial 20:00 Ogniem i mieczem - film historyczny, Polska 1999 23:40 Sztos - film sensacyjny, Polska 1997 01:20 Kret - dramat obyczajowy, Francja/Polska 2010, wyk. Borys Szczyg, Marian Dziędziel. Odkąd Paweł rozkręcił wraz z ojcem Zygmuntem wspólny interes, jego rodzina zaczyna coraz optymistyczniej patrzeć w przyszłość. Ich marzenia o dostatnim życiu przekreśla pewnego dnia artykuł, który godzi w dobre imię Zygmunta. 03:35 Prywatne śledztwo - dramat sensacyjny, Polska 1986	07:00 Muzyczne poranki 08:00 Co dalej? - pr. publ. 08:30 Kronos - pr. publ. 09:05 Res Poloniae. O Polsce z oddali: Jego Wysokość George Windsor - wywiad 09:40 Wnucio - komedia, USA 1922 11:00 Lalka (9) - serial 12:30 Partytury Peryta - film dokumentalny, Polska 2021 13:45 A miłość największym jest darem - program artystyczny 14:15 Janosik - film przygodowy, Polska 1974 16:35 Raphael - książę sztuki - film dokumentalny, Włochy 2018 18:10 Kolędy Śląska - koncert 19:00 Reżyserzy: Stanley Donen 19:50 Kolęda domowa: Na ludowo 20:00 Cudowny chłopak - dramat obyczajowy, Hongkong/USA 2017 22:05 Gentleman z rewolwerem - komediodramat, Wielka Brytania/USA 2018 23:45 Teraz animacje! - filmy krótkometrażowe 00:25 Julieta - dramat obyczajowy, Hiszpania 2016 02:15 Zagraniczny korespondent - film sensacyjny, USA 1940 04:15 Kolęda domowa: Operowa 04:35 Ślizgiem do nieba - film dokumentalny, Polska 1985	05:55 Święta na Manhattanie - film familijny, Kanada/USA 2011 07:45 12 świątecznych randek - komedia romantyczna, USA 2011 09:35 Świąteczna przemiana - film familijny, Kanada 2014 11:30 Giganci ze stali - film SF, USA/Indie 2011, wyk. Hugh Jackman, Dakota Goyo. Charlie, zajmujący się organizowaniem nielegalnych bitew robotów, odkrywa, że ma 11-letniego syna. Chłopak przekonuje ojca do wzięcia udziału w mistrzostwach walk cyborgów. 13:50 Pamiętnik księżniczki 2 - komedia romantyczna, USA 2004 16:20 Królewskie święta - komedia, USA 2014 18:10 Opowieść wigilijna - film animowany, USA 2009. Scrooge zostaje nawiedzony przez trzy duchy, które pomogą mu w staniu się lepszym człowiekiem. 20:00 Asterix i Obelix: Misja Kleopatra - komedia, Francja/Niemcy 2002 22:15 Asterix i Obelix kontra Cezar - komedia przygodowa, Francja/Niemcy/Włochy 1999 00:20 Szpieg, który mnie rzucił - komedia sensacyjna, Kanada/USA 2018 02:30 Castle 2 (17) - serial	
PO POŁUDNIU							
WIECZOREM							

Transmisje mszy i nabożeństw z Opactwa w Tyńcu na **tyniec.tv!**

Codzienna relacja w czasie rzeczywistym z tynieckiego kościoła. Włącz się w modlitwę razem z benedyktynami przez internet

LITURGIA GODZIN:06:00 - Jutrznia
17:00 - Nieszpory po łacinie
19:30 - Kompleta
20:00 - Bogurodzica**NIEDZIELNA MSZA Z BENEDYKTYNAMI!**

8:30 - 10:30 - 12:30 - 18:00

RANO

PO POŁUDNIU

WIECZOREM

Szopka Bożonarodzeniowa
godz. 15.50

TVP Dokument

06:00 Dzika Polska
06:30 Dzika Polska
07:00 Podwodny raj Borneo (5) - serial dok.
07:25 Podwodny raj Borneo (6) - serial dok.
08:05 Opowieści oceanów: Kaszaloty i mniszki
09:05 Dzika Bawaria: Pełna życia i nieujarzmiona
10:05 Szwajcaria nieujarzmiona: Valle Verzasca
11:05 Hej kolęda, kolęda - dok.
11:35 Upadek żelaznej kurtyny - dok.

12:40 Tęsknota za Wschodem - dok.
13:40 Święta wśród dzikiej przyrody - dok.
14:45 Dominum montes - góry Jana Pawła II - dok.
15:50 Szopka Bożonarodzeniowa. Pochodzenie i tradycja
16:40 Kolędowanie przy kominie - teledyski
16:50 Notacje
17:10 Wielka podróż choinki - dok.
18:15 Skarby Europy: Włochy

19:15 Wszystkie kolory świata: Florencja - miasto talentów - serial dok.
20:15 Wielkie rodziny (5) - serial
21:05 Pieniężno. Polscy misjonarze - dok.
22:25 Długa droga - dok.
23:30 Ludzie w drodze - reportaż
00:00 Notacje
00:15 Człowiek Boga - dok.
01:10 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
01:40 Dni Przemiany SDM - dok.
02:40 Matka 24h - dok.

Znachor
godz. 0.15

TVP Seriale

05:45 Rodzinka.pl (52) - serial
06:20 Na sygnale (201) - serial
06:50 Na sygnale (202) - serial
07:30 Ojciec Mateusz (72) - serial
08:25 Komisarz Alex (167) - serial
09:15 Złotopolscy (419) - serial
09:45 Klan (333) - serial
10:25 Na dobre i na złe (142) - serial
11:30 Ranczo (93) - serial
12:20 Rodzinka.pl (53) - serial
12:50 Rodzinka.pl (54) - serial
13:30 Ojciec Mateusz (318) - serial
14:25 Ojciec Mateusz (319) - serial
15:25 Komisarz Alex (168) - serial
16:15 Komisarz Alex (169) - serial
16:45 Na sygnale (203) - serial
17:25 Ranczo (94) - serial
18:25 Ranczo (95) - serial
19:25 Ojciec Mateusz (320) - serial
20:25 Ojciec Mateusz (73) - serial
21:25 Ranczo (96) - serial
22:25 Ranczo (97) - serial
23:20 Ojciec Mateusz (321) - serial

00:15 Znachor - dramat obyczajowy, Polska 1981. Historia znanego chirurga Wilczura, którego opuszcza ukochana żona. Zrozpaczo-ny lekarz zaczyna pić i wdaje się w burdę, co skutkuje utratą pamięci.

02:35 PitBull (8) - serial
03:30 Zmiennicy (11) - serial

Bóg nie umarł: Światło...
godz. 14.45

TV 4

06:00 Galileo
07:00 Galileo
08:00 Nasz nowy dom - reality show
09:00 Jaś Fasola - serial
09:35 Kochane pieniądze (74) - serial
10:40 Dwaj bracia - film familijny, Francja/Wielka Brytania 2004
12:50 Flintstonowie - komedia, USA 1994
14:45 Bóg nie umarł: Światło w ciemności - dramat obyczajowy, USA 2018, wyk. David A.R. White, Megan Alexander.

Wokół kościoła św. Jakuba narasta coraz więcej sporów. Przeciwnikom wiary przeszkadza fakt, że świątynia stoi na terenie uniwersytetu. Gdy pewnej nocy pożar pustoszy kościół, władze uczelni postanawiają wykorzystać okazję, by usunąć parafię ze swojego terenu.

Wielebny Dave zмага się z pogrózkami i szykanami.
17:00 Wesołych świąt - komedia obyczajowa, USA 2006
19:00 Policjantki i Policjanci (805) - serial
20:00 Dawno temu w Petersburgu - film przygodowy, Rosja 2020
23:00 August Rush - dramat obyczajowy, USA 2007
01:15 Drive - dramat sensacyjny, USA 2011
03:25 Top 10 - lista przebojów

KONCERT

GOLEC UORKIESTRA. KOŁĘDOWANIE Z JANEM PAWŁEM II W 100-LECIE URODZIN ŚWIĘTEGO
PIĄTEK 24.12 GODZ. 14.50, POLSAT

Z okazji Bożego Narodzenia Golcowie przygotowali wzruszający koncert, w którym zaśpiewają najpiękniejsze polskie kolędy... razem z Janem Pawłem II. Elementem przedsięwzięcia są unikatowe nagrania, które Łukasz i Paweł otrzymali od zaprzyjaźnionej siostry Teodory, sercanki, która pracowała podczas pontyfikatu Jana Pawła II w Watykanie. To dźwiękowy zapis kolęd, które Ojciec Święty śpiewał podczas papieskich Wigilii. Materiały zostały odrestaurowane i stały się częścią specjalnie przygotowanych nowych aranżacji. W czasie koncertu Golec uOrkiestra zaprezentuje 15 kolęd, ale także podzieli się swoimi świątecznymi wspomnieniami i opowie o kolędowaniu.

DOKUMENTALNY

SZOPKA BOŻONARODZENIOWA W EUROPIE. POCHODZENIE I TRADYCJA
PIĄTEK 24.12 GODZ. 18.30, TVP2

Dokumentalna opowieść o świątecznej szopce. Mówi się, że to Franciszek z Asyżu zapoczątkował tradycję stawiania szopek. Na początku XIII w., w małej wiosce we włoskiej prowincji Greccio, odegrał historię o Maryi i Józefie dla prostego ludu. Sobór Trydencki orzekł w 1545 r., że treści biblijne, takie jak historia bożonarodzeniowa, mają być częściej wykonywane, aby inspirować ludzi. Drewniane rzeźby służyły do odtwarzania narodzin Chrystusa aż do XIX w. Dziś szopki wykonuje się z wszelkiego rodzaju materiałów: papieru, tektury, szkła, terakoty i piernika. W czasie adwentu w wielu domach jest szopka, obok choinki i bożonarodzeniowych ciasteczek.

DRAMAT OBYCZAJOWY

CUDOWNY CHŁOPAK
PIĄTEK 24.12 GODZ. 20.00, TVP KULTURA

Auggie Pullman (Jacob Tremblay) urodził się z deformacją twarzy, a większość swojego życia spędził w szpitalu pod opieką rodziców, Isabel (Julia Roberts) i Nate'a (Owen Wilson). Gdy chłopiec rozpoczyna naukę w normalnej szkole, ma nadzieję, że koledzy potraktują go jak zwykłego chłopca. Jego wygląd jednak sprawia, że staje się szkolną sensacją, a dla wielu wręcz dziwadłem. Jedni się z niego śmieją, inni wytykają palcami, ale nikt tak naprawdę niczego o nim nie wie. Wszystko zacznie się zmieniać, gdy w szkole pojawi się nowa uczennica. Summer potrafi dostrzec w Auggie coś więcej niż nietypowy wygląd. Okaże się, że prawdziwe piękno kryje się w głębi duszy.

RANO

PO POŁUDNIU

WIECZOREM

TVP SPORT

05:35 Sportowy wieczór
05:55 Piłka nożna: Euro 2020 - mecz grupy E: Szwecja - Polska
07:55 Dart: Mistrzostwa świata - Londyn 2022 - 2. runda
09:30 Skoki narciarskie: Mistrzostwa Polski kobiet i mężczyzn - Zakopane 2021
11:00 Drugi skok - film dokumentalny, Polska 2007

11:50 Piłka nożna: Eliminacje mistrzostw świata - podsumowanie występu Polaków
13:50 Amp futbol: Mistrzostwa Europy - Kraków 2021 mecz o 3. miejsce: Polska - Rosja
15:20 Sportowy dokument - Filmy ESPN: Harding i Kerrigan - cena złotego medalu
16:55 Łyżwiarstwo figurowe: Gala 100-lecia PZŁF - Warszawa
18:40 Jeździectwo: Cavaliada Tour w Poznaniu - Grand Prix

20:15 Rozmowy przy stole: Paweł Zagumny
20:30 Retro TVP Sport: Skoki narciarskie: Igrzyska olimpijskie Vancouver 2010
22:40 Sportowy dokument - Filmy ESPN: Bracia - film dokumentalny
00:10 Snooker: Champion of Champions - mecz finałowy
03:20 Sporty walki: Professional Fighters League

POLSAT SPORT

06:00 Siatkówka kobiet: Liga Mistrzyń - mecz: Grupa Azoty Chemik Police - A. Carraro Imoco Conegliano
08:30 Koloseum - magazyn sportów walki

11:00 Cafe Futbol - magazyn piłkarski
12:30 Biatlon z archiwum - magazyn sportowy
14:00 Piłka nożna: Eliminacje mistrzostw świata - mecz: Węgry - Polska 25.03.2021
16:00 7. strefa - magazyn siatkarski
17:30 Łyżwiarstwo figurowe z archiwum: Cykl Grand Prix 2021 - najpiękniejsze momenty

21:00 Piłka nożna: Eliminacje mistrzostw świata - mecz: Polska - Anglia 08.09.2021
23:20 Siatkówka z archiwum: Liga Mistrzów - mecz finałowy: ZAKSA Kędzierzyn-Koźle - Itas Trentino 01.05.2021
02:00 Piłka nożna: Eliminacje mistrzostw świata - mecz: Polska - Albania 02.09.2021
04:20 Piłka nożna: FORTUNA Puchar Polski - mecz finałowy: Raków Częstochowa - Arka Gdynia

TVP 3

08:00 Warszawski dzień
09:35 Boże Narodzenie
09:51 Warszawski dzień ekstra
10:05 Węzień miłości - serial
10:55 Rok w ogrodzie
11:15 Pospolu z wieprzem i wół
11:45 Rusz się, człowieku
12:00 Reportaż
12:15 Składka. Emerytura. Przyszłość
12:25 Projekt policja
13:20 Na zdrowie
13:30 Kutia w Watykanie, czyli wigilie Jana Pawła II

14:00 Kolęda mądrzej pamięci
14:15 Dlaczego krowa...
14:30 Kurier Warszawy i Mazowsza
14:45 Express regionów
15:00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
15:20 W dobrej wierze
15:45 Antenowe romanenty
16:00 Moda na język polski
16:30 Kurier Warszawy i Mazowsza
16:45 Express regionów
17:02 Łączy nas wieś mazowiecka
17:17 Księga obyczajów: Choinka
17:30 Kolędy z Kalisza
18:00 Kurier Mazowiecki
18:15 Kolędowanie w Sierpcu...
18:30 Telewizyjny Kurier Warszawski

19:10 Zawsze na temat
19:25 Qadran's qitury
19:41 Królewskie sekrety
20:00 Łazienki z kulturą
20:14 Onkocyzjni
20:30 Wieczna miłość - serial
21:20 Na zdrowie
21:30 Kurier Warszawy i Mazowsza
21:42 Raport na gorąco
21:50 Studio LOTTO
22:00 Dziennik regionów
22:17 Kryminalna siódemka
22:30 Ratownicy
23:00 Echa dnia

Programy autorów „Codziennej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono.

RANO	07:00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach 08:00 Gwiazdy koledują w Zakopanem - koncert 08:50 Wielkie koledowanie we Lwowie (1) - koncert 09:55 Wielkie koledowanie we Lwowie (2) - koncert 11:00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 11:35 Kolędy pod wspólnym niebem. Enej i przyjaciele	06:45 Maria z Nazaretu (1) - film religijny, Niemcy/Włochy 2012 08:40 Wymarzone święta - film obyczajowy, USA 2018 10:10 Rodzinny ekspres: Bóg się rodzi dla każdego 10:45 Potop Redivivus - film historyczny, Polska 2014 14:00 Familiada: Odcinek specjalny - teleturniej 14:35 Kolo fortuny: Odcinek specjalny - teleturniej 15:15 Postaw na milion: Odcinek świąteczny - teleturniej 16:20 Święta pachnące miłością - film obyczajowy, Wielka Brytania 2019 17:50 Słowo na niedzielę 18:00 Panorama 18:20 Pogoda 18:25 Oświadczy po irlandzku - komedia romantyczna, Irlandia/USA 2010.	05:55 Ukryta prawda (862) - serial 06:50 Kuchenne rewolucje - pr. rozryw. 07:50 Na Wspólnej (3343) - serial 08:20 Na Wspólnej (3344) - serial 08:50 Na Wspólnej (3345) - serial 09:15 Na Wspólnej (3346) - serial 09:40 Happy Feet: Tupot małych stóp - film animowany, Australia/USA 2006 11:50 Idealny facet - komedia romantyczna, USA 2005 13:55 Listy do M. - komedia romantyczna, Polska 2011 16:20 Kolekcja smaków 16:55 Minionki rozrabiają - film animowany, USA 2013 19:00 Fakty 19:25 Sport 19:35 Pogoda 19:45 Uwaga! 20:00 Miłe wieści - pr. rozryw. 20:05 Szybcy i wściekli 8 - film sensacyjny, Japonia/Chiny/USA 2017.	06:00 Nowy dzień 08:25 Świętastyczne koledowania - film animowany, USA 2010 08:40 Smerfy: Opowieść wigilijna - film animowany, USA 2011 09:05 Epoka lodowcowa: Mamusia Gwiazdka - film animowany, USA 2011 09:35 Ewa gotuje 10:20 Święteczna gorączka - komedia, USA 1996 12:10 Święty Mikołaj z 34. ulicy - film familijny, USA 1994 14:40 Zawód Święty Mikołaj - komedia, USA 2001 16:30 Kevin sam w domu - komedia, USA 1990 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość „Wydarzeń” 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:00 Titanic (1) - dramat katastroficzny, Australia/Meksyk/USA 1997 22:05 Rodzinny dom wariatów - komediodramat, USA 2005, wyk. Sarah Jessica Parker, Dermot Mulroney, Diane Keaton.	07:00 Transmisja Mszy Świętej z Jasnej Góry 07:50 Polska na dzień dobry 09:15 Boże Narodzenie w Telewizji Republika 09:35 Koncert koled w Telewizji Republika 10:20 Republika sztuki 10:50 Boże Narodzenie w Telewizji Republika 11:10 Telezakupy 11:40 Za siódmą górą - program Stefana Czernieckiego 12:00 Uroczyste błogosławieństwo Urbi et Orbi 12:30 Polska na dzień dobry 14:00 Telezakupy 14:20 Starcie cywilizacji 14:45 Telezakupy 15:00 Koronka do Miłosierdzia Bożego 15:20 Telezakupy 15:35 Republika sztuki 16:00 Telezakupy 16:15 Za siódmą górą - program Stefana Czernieckiego 17:00 Starcie cywilizacji 17:30 Boże Narodzenie w Telewizji Republika	06:30 Dzień dziś wesoly... - koncert koled w bazylice katedralnej Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Pelplinie 08:10 W pustyni i w puszczy: Porwanie (1) - serial 09:00 W pustyni i w puszczy: Chartum (2) - serial 09:55 Transmisja mszy świętej z kościoła pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Mickunach 11:10 Mikołaj i spółka - film familijny, Belgia/Francja 2017 12:50 Kolędy Śląska - koncert 13:15 The Voice Senior. Finał (6) - widowisko 15:15 The Voice Senior. Finał (6) - widowisko 16:00 Kulturalni PL 17:00 Teleexpress 17:20 Ogniem i mieczem (1) - serial 18:15 Ogniem i mieczem (2) - serial 19:10 „Gdy się Chrystus rodzi...” - kolędy na Jasnej Górze
PO POŁUDNIU	17:30 Jaka to melodia? - pr. rozryw. 18:25 Zniwolona (49) - serial 19:25 Sport 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda 20:15 Zniwolona (50) - serial 21:00 Maryla. Tak kochałam - film dok., Polska 2021 23:05 Złoty jubileusz Maryli Rodowicz. Przeboje z koncertu „Wariatka tańczy” - koncert	20:10 Creed: Narodziny legendy - dramat obyczajowy, USA 2015 22:35 To właśnie miłość - komedia romantyczna, Wielka Brytania/USA 2003 00:55 Święta Last Minute - komedia przygodowa, USA 2004 02:45 Grudniowa panna młoda - komedia romantyczna, Kanada/USA 2016	22:55 Krytyczna decyzja - film sensacyjny, USA 1996. 01:40 Zabójcza broń - film sensacyjny, USA 1987	00:20 Bruce Wszchemogący - komedia, USA 2003, wyk. Jim Carrey, Morgan Freeman 02:30 I kto to mówi 3 - komedia, USA 1993	17:30 Boże Narodzenie w Telewizji Republika 18:30 Dzisiaj - serwis inform. 18:50 Sport w Republice 18:55 Prognoza pogody 19:00 Koncert koled w Telewizji Republika 19:45 Siła modlitwy - film 21:00 Tajniki umysłu 21:20 Czerwona gorączka - spektakl teatralny 22:20 Starcie cywilizacji 22:50 Dzisiaj - serwis inform. 23:05 Sport w Republice 23:10 Prognoza pogody	19:10 „Gdy się Chrystus rodzi...” - kolędy na Jasnej Górze 19:30 Wiadomości 20:05 Sport 20:10 Pogoda 20:20 Znachor - dramat obyczajowy, Polska 1981 22:35 Gwiazdy na Gwiazdkę - koncert koled z udziałem Pary Prezydenckiej (1) 23:30 Gwiazdy na Gwiazdkę - koncert koled z udziałem Pary Prezydenckiej (2) 00:30 Śledztwo w sprawie Bożego Narodzenia - dok.
WIECZOREM						
RANO						
PO POŁUDNIU	08:00 Informacje dnia 08:05 Głos serca 08:45 Bożonarodzeniowe zwyczaje Podhala 09:10 Ocalić od zapomnienia 09:20 Kolędy i pastorałki 09:30 Msza święta 10:40 Błogosław Ojczyznę miłą - koledowanie w Szczepanowie 12:00 Błogosławieństwo „Urbi et Orbi” 12:20 Boże Narodzenie w zamku - komedia romantyczna 14:05 Pierwsza gwiazdka nad Trzebiną - koncert 16:00 Informacje dnia 16:10 Kantata „Cicha noc” - koncert 16:30 Święty na każdy dzień 16:35 Święty Mikołaj - historia prawdziwa - dok. 17:30 Reportaż świąteczny 17:55 Poczet wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Muzyczne chwile - Najpiękniejsze kolędy	06:55 Był taki dzień: 25 grudnia 07:05 Święty Augustyn: Khalida (2) - serial 07:55 Sekrety Morza Śródziemnego: Upiór Saracena 08:35 Niewidzialne miasta starożytności (2) - dok. 09:35 Ogniem i mieczem (1) - serial 10:35 Ogniem i mieczem (2) - serial 11:30 Święty Paweł (2) - serial 12:25 Chiny: starodawne królestwo przyrody: Środki Chiny, czyli ekwilibrystyka - film dokumentalny, Wielka Brytania 2020 13:25 Kuchnia dwudziestolecia 14:00 Co mi zrobisz, jak mnie złapiesz - komedia, Polska 1978 15:50 Marzyciele - pr. publ. 16:25 Crusoe - film przygodowy, Wielka Brytania/USA 1989 18:00 „Gdy się Chrystus rodzi...” - kolędy na Jasnej Górze - koncert	08:00 Serwis info 08:09 Poranek TVP Info 08:30 Serwis info, pogoda 08:39 Poranek TVP Info 09:00 Serwis info, pogoda 09:15 Salon dziennikarski 10:00 Serwis info 10:11 Pogoda info 10:15 Poranek TVP Info 10:30 Serwis info 10:50 Pogoda info 11:00 Serwis info weekend 12:00 Serwis info weekend 12:25 Pogoda info 12:30 Serwis info weekend 13:23 Pogoda info 13:29 Serwis info weekend 14:22 Pogoda info 14:29 Serwis info weekend 16:00 Panorama info 16:50 Pogoda info 17:00 Teleexpress 17:15 Teleexpress extra 17:32 Studio Wschód 18:00 Panorama 18:16 Serwis info weekend 18:30 Kobiecym okiem 19:18 Serwis info weekend	06:00 U Pana Boga w ogródku (9) - serial 06:50 U Pana Boga w ogródku (10) - serial 07:45 Daleko od szosy (1) - serial 09:25 Konopielka - komedia obyczajowa, Polska 1981 11:10 Cztery pancerni i pies (1) - serial 12:30 Cztery pancerni i pies (2) - serial 13:40 Dom (6) - serial 15:55 Miś - komedia, Polska 1981 18:15 Daleko od szosy (2) - serial 20:00 Potop Redivivus - film historyczny, Polska 2014 23:45 Sztos 2 - komedia sensacyjna, Polska 2011 01:55 Dublerzy - komedia sensacyjna, Polska 2006, wyk. Robert Goner, Andrzej Grabowski.	06:50 Rozrywka retro: Kolędy retro 07:45 Caravaggio - dusza i krew - film dokumentalny, Włochy 2018 09:30 Wstęp do „Dziadka do orzechów” 09:40 Dziadek do orzechów - balet 11:15 Serialowa nostalgia: Zmiennicy (5) - serial 12:25 Kolędy na szlaku Kolberga - koncert 13:25 Lawrence z Arabii (1) - dramat przygodowy, Wielka Brytania 1962 15:25 Lawrence z Arabii (2) - dramat przygodowy, Wielka Brytania 1962 17:25 Retro kino: Ada! To nie wypadła! - komedia, Polska 1936 19:05 Kolędy z Mazowszem - koncert 20:00 Chaplin - dramat biograficzny, Francja/Wielka Brytania/USA/Włochy 1992	06:00 Castle (17) - serial 07:00 Taki jest świat 07:50 Lombard. Życie pod zastaw (76) - serial 08:45 Przyjaciel Świętego Mikołaja - film familijny, Kanada 2010 10:40 Opowieść wigilijna - film animowany, USA 2009 12:40 Królewskie święta - komedia, USA 2014 14:30 Najpiękniejsze baśnie: Dziewczynka z zapalkami - baśń filmowa, Niemcy 2013 15:45 Teraz albo nigdy - komedia romantyczna, USA 2018 17:45 Asterix i Obelix: Misja Kleopatra - komedia, Francja/Niemcy 2002 20:00 Mocne sobotnie kino: Piraci z Karaibów: Zemsta Salazara - film przygodowy, USA 2017, wyk. Johnny Depp, Javier Bardem, Geoffrey Rush, Brenton Thwaites.
WIECZOREM	19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Manna z Nieba 19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Życzenia bożonarodzeniowe 21:00 Apel Jasnogórski 21:20 Informacje dnia 21:40 Kantata „Anioł pasterzom mówił” - koncert 22:00 Niepodzielny - dramat wojenny, USA 2018 00:00 Słowo życia	18:15 Quo vadis (6) - serial 19:00 Giganci historii: Wieki XI-XII: Epoka krucjat - teleturniej 19:55 Rok 1981. Kalendarium 20:05 Historia w postaciach zapisana 22:10 U Pana Boga w ogródku - komedia obyczajowa, Polska 2007 00:20 Chocim 1621 - film dokumentalny, Polska 2021 01:25 Święty Paweł (2) - serial	21:25 Serwis info weekend 21:28 Flesz info wieczór 21:50 W tyle wizji 22:25 Serwis info weekend 22:30 W tyle wizji extra 23:00 Magazyn śledczy Anity Gargas 23:25 Info wieczór 00:00 Wiadomości 00:28 Gość „Wiadomości”	ze względu na ich podobieństwo do kryminalistów, zostają zaangażowani przez Centralne Biuro Śledcze jako ich dublerzy, po czym otrzymują zlecenie na zwabienie w pułapkę włoskiego mafiosa poszukiwanego przez służby 04:20 Syn Królowej Śniegu - dramat obyczajowy, Polska 2017	22:25 Kolęda domowa: Na jazzowo 22:40 Warszawskie Combo 23:50 Basen - film obyczajowy, Francja/Wielka Brytania 2003 01:40 Mieszczanie żywiecy: Antoni i Aleksander 02:25 Cudowny chłopak - dramat obyczajowy, Hongkong/USA 2017 04:25 Hieronim Bosch. Diabeł o skrzydłach anioła - dok.	22:25 W imię króla - film przygodowy, Kanada/Niemcy/USA 2007 01:00 Żywiol. Deepwater Horizon - dramat katastroficzny, Hongkong/USA 2016 03:00 Castle 2 (18) - serial

RANO

Jak powstała Ziemia?
godz. 16.10

TVP Dokument

- 06:00 Dzika Polska
- 06:30 Dzika Polska
- 07:00 Notacje
- 07:10 Podwodny raj Borneo (7) - serial dok.
- 07:40 Podwodny raj Borneo (8) - serial dok.
- 08:20 Opowieści oceanów: Manaty i samogłowy (2)
- 09:15 Święta wśród dzikiej przyrody - dok.
- 10:15 Wielka podróż choinki - dok.
- 11:15 Wokół mórz 2: Kilimandżaro. Spotkanie na szczycie (3)
- 11:45 Hej koleda, koleda - dok.
- 12:10 Łowcy miodu - dok.
- 13:35 Górskie kolejki linowe - dok.
- 13:50 Tętno w ziemi - dok.
- 14:05 Życie w powietrzu: Zatlócone niebo - dok.
- 15:05 Lekcja gotowania: Naukowiec kontra szef kuchni - dok.
- 16:10 Jak powstała Ziemia? - dok.
- 17:10 Niezwykłe miasta: Lizbona (1) - dok.

PO POŁUDNIU

WIECZOREM

Poszukiwany, poszukiwana
godz. 23.55

TVP Seriele

- 05:50 Alternatywy 4 (9) - serial
- 07:20 Ojciec Mateusz (311) - serial
- 08:05 Ojciec Mateusz (312) - serial
- 08:55 Ranczo (86) - serial
- 09:50 Ranczo (87) - serial
- 10:50 Ranczo (88) - serial
- 11:50 Ojciec Mateusz (313) - serial
- 12:45 Ojciec Mateusz (314) - serial
- 13:40 Ranczo (89) - serial
- 14:40 Ranczo (90) - serial
- 15:40 Ranczo (91) - serial
- 16:40 Ranczo Wilkowyje - komedia, Polska 2007
- 18:30 Wyjście awaryjne - komedia, Polska 1982
- 20:15 Kogel-mogel - komedia obyczajowa, Polska 1988
- 22:10 Galimatias, czyli kogel-mogel 2 - komedia obyczajowa, Polska 1989
- 23:55 Poszukiwany, poszukiwana - komedia, Polska 1972. Pracownik muzeum, historyk sztuki Stanisław Maria
- 18:05 Tomek na granicach... Rzeczypospolitej
- 18:35 Podróże z historią: Najdalsze zakątki dawnej Polski
- 19:10 Zakochaj się w Polsce
- 19:40 Zygmunt Konieczny - dok.
- 19:50 Maestro - dok.
- 20:10 Jutro czeka nas długi dzień - dok.
- 21:45 16 wschodów Słońca dziennie - dok.
- 23:45 Więzi - dok.
- 00:15 Ojciec Leon - blogger dusz

Ostatni legion
godz. 17.50

TV 4

- 06:00 Dzielną Mysz - serial anim.
- 06:20 Galileo
- 07:20 Galileo
- 08:30 Gwiazdka księżniczki łabędzi - film animowany, USA 2012
- 10:20 Flintstonowie: Niech żyje Rock Vegas! - komedia, USA 2000
- 12:05 Asteriks i Obeliks: Osiedle bogów - film animowany, Belgia/Francja 2014
- 13:55 Święteczny domek - komedia romantyczna, USA 2017
- 15:50 Czarny rycerz - komedia, USA 2001
- 17:50 Ostatni legion - dramat historyczny, Słowacja/Francja/Wielka Brytania/Włochy 2007, wyk. Colin Firth, Ben Kingsley, Aishwarya Rai, Peter Mullan. Imperium Rzymskie chyli się ku upadkowi. Młody cesarz wyrusza z wiernymi żołnierzami do Brytanii, aby stanąć na czele ostatniego legionu.
- 20:00 Czego pragną kobiety - komedia, USA 2000, wyk. Mel Gibson, Helen Hunt
- 22:45 Ulepszenie - film SF, Australia 2018
- 00:50 Noc oczyszczenia: Anarchia - horror, Francja/USA 2014
- 03:00 Ucho Prezesa 4 (13) - serial
- 03:25 Top 10 - lista przebojów
- 04:25 Top 10 - lista przebojów
- 05:30 Telezakupy TV Okazje

FAMILIJNY

ŚWIĘTY MIKOŁAJ Z 34. ULICY
SOBOTA 25.12 GODZ. 12.10, POLSAT

Nowy Jork, Wigilia Bożego Narodzenia. Dorey Walker jest kierowniczką luksusowego magazynu z odzieżą i galanterią, zagrożonego przejęciem przez inną sieć. Kris Kringle, przypadkowo zaangażowany w sklepie w charakterze św. Mikołaja, przyczynia się do podwojenia obrotów dzięki niekonwencjonalnym pomysłom. Mężczyzna ten utrzymuje, że jest prawdziwym św. Mikołajem. Jednak Doris i jej sześciolatka córka Susan nie wierzą, że on naprawdę istnieje. Tymczasem szef konkurencyjnej sieci obmyśla intrygę, która ma skompromitować domniemanego świętego. Niebawem Kris staje przed sędzią Harperem, mającym ustalić jego tożsamość. Łatwo nie będzie.

DRAMAT SENSACYJNY

CREED: NARODZINY LEGENDY
SOBOTA 25.12 GODZ. 20.10, TVP2

Sylvester Stallone powraca jako Rocky Balboa. Do Filadelfii przyjeżdża młody Adonis Creed (Jordan). Jest synem Apolla, niegdyś zacieklego rywalu i jednocześnie wielkiego przyjaciela Rocky'ego. Młody mężczyzna nigdy nie poznał ojca, ale boks niewątpliwie ma we krwi. Rzuca świetnie zapowiadającą się karierę i, ryzykując swoją przyszłość, stawia na realizację marzeń. Nieakceptowany przez środowisko zawodowców, mentora znajduje w Rockym. Mistrz, początkowo niechętny, dostrzega w końcu w Adonisie siłę i determinację ojca. Czy przy wsparciu legendarnego pięściarza i ukochanej kobiety młody Creed zdoła udowodnić swoją wartość? Czy będzie w stanie stworzyć własną legendę?

DOKUMENTALNY

MARYLA. TAK KOCHAŁAM
SOBOTA 25.12 GODZ. 21.00, TVP1

Film dokumentalny o fenomenie Maryli Rodowicz. To biograficzno-muzyczna podróż przez życie artystki. Maryla Rodowicz opowiada o kulisach swojej kariery i wspomina m.in. związki z Danielem Olbrychskim i Krzysztofem Jasińskim. W filmie pokazane są unikatowe materiały archiwalne. Ekipa filmowa towarzyszyła artystce przez kilka miesięcy w trakcie pracy, podczas koncertów, prób i przygotowań. W filmie poza Marylą Rodowicz występują m.in. Daniel Olbrychski, Katarzyna Gärtner, Helena Vondrackova, Andrzej Sikorowski, Adam Sztaba, Maria Szablowska. Reżyserami są Michał Bandurski i Krystian Kuczkowski (twórcy filmu „Krzysztof Krawczyk – całe moje życie”).

RANO

PO POŁUDNIU

WIECZOREM

TVP SPORT

- 06:00 Piłka nożna: Euro 2020 - podsumowanie występu Polaków
- 07:55 Piłka nożna: Euro 2020 - wszystkie gole
- 10:05 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych
- 10:45 Piłka nożna: Euro 2020 - mecz półfinałowy: Włochy - Hiszpania
- 13:40 Piłka nożna: Euro 2020 - mecz półfinałowy: Anglia - Dania
- 16:40 EURO 2020: decydujący tydzień - film dokumentalny, Szwajcaria 2021
- 17:20 Piłka nożna: Euro 2020 - mecz finałowy: Włochy - Anglia
- 20:30 Retro TVP Sport: Skoki narciarskie: Igrzyska olimpijskie Soczi 2014 (99) - magazyn sportowy
- 22:30 Łyżwiarstwo figurowe: Gala 100-lecia PZŁF - Warszawa
- 00:15 Megafights - walki stulecia: Amir Khan - Danny Garcia (22) - magazyn bokserski
- 02:00 Boks: Gala w Newark - waga półśrednia: Vito Mielnicki Jr. - Nicholas DeLomba; waga średnia: Joey Spencer - Limberth Ponce

POLSAT SPORT

- 06:00 Siatkówka kobiet: Liga Mistrzów - mecz: Developres BELLA DOLINA Rzeszów - Lokomotiv Kaliningrad
- 08:30 Piłka nożna: Eliminacje mistrzostw świata - mecz: Węgry - Polska 25.03.2021
- 11:00 Biatlon z archiwum - magazyn sportowy
- 12:30 Siatkówka z archiwum: Liga Mistrzów - mecz półfinałowy: Grupa Azoty ZAKSA Kędzierzyn-Koźle - Zenit Kazań 24.03.2021
- 16:00 7. strefa - magazyn siatkarski
- 17:30 Siatkówka z archiwum: Liga Mistrzów - mecz finałowy: ZAKSA Kędzierzyn-Koźle - Itas Trentino 01.05.2021
- 20:00 Piłka nożna: Eliminacje mistrzostw świata - mecz: Anglia - Polska 31.03.2021

- 22:30 Łyżwiarstwo figurowe z archiwum - magazyn sportowy
- 01:00 Piłka nożna: Eliminacje mistrzostw świata - mecz: Polska - Andora 28.03.2021
- 03:00 Piłka nożna: FORTUNA Puchar Polski

TVP 3

- 07:45 Starszaki
- 08:15 Dlaczego krowa...
- 08:30 Reportaż z regionu
- 08:55 Prywatne życie zwierząt
- 09:25 Piłkarski talent
- 09:45 Rusz się, człowieku
- 10:02 Wesołych świąt - komedia
- 11:00 WAWA Bohaterom
- 11:46 Twórcy polecają
- 12:05 Qulszoł - kulinarne potyczki
- 12:30 Języczek u wagi
- 12:45 Piosenka u Ciebie
- 13:15 Koncert kołęd
- 14:00 Moda na język polski
- 14:30 Kurier Warszawy i Mazowsza
- 14:45 Express regionów
- 15:00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
- 15:20 Dobre historie
- 16:00 Okiem wiary
- 16:30 Kurier Warszawy i Mazowsza
- 16:45 Express regionów
- 17:02 Tekieli. Krótki przewodnik po duszy
- 17:30 Kołedy z Kalisza
- 18:00 Kurier Mazowiecki
- 18:15 Bitwa na drobiowe smaki
- 18:30 Telewizyjny Kurier Warszawski
- 18:51 Raport na gorąco
- 19:00 Gra Warszawa
- 19:25 Koncertu kołęd w wykonaniu zespołu Enej
- 20:17 Boże Narodzenie
- 20:30 Koncert kołęd
- 21:00 Całkiem niezła historia
- 21:15 Telewizier
- 21:30 Kurier Warszawy i Mazowsza
- 21:42 Raport na gorąco
- 21:50 Studio LOTTO
- 22:00 Dziennik regionów
- 22:17 Kryminalna siódemka
- 22:30 Bazy i bazarki
- 23:50 Ona
- 00:05 Astronarium

Programy autorów „Codziennej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono.

RANO

PO POŁUDNIU

WIECZOREM

Wielki Szu
godz. 22.20

07:00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach
08:00 Tydzień
08:25 Wielkie kołędowanie z Ostrej Bramy
09:05 „Gdy się Chrystus rodzi...” - koledy na Jasnej Górze - koncert
10:50 Słowo na niedzielę
11:00 Msza święta z Jasnej Góry
11:55 Między ziemią a niebem
12:00 Anioł Pański
12:15 Między ziemią a niebem
12:55 BBC w Jedyńce: Zimowa opowieść o wilczycy
14:10 Wielkie kołędowanie we Lwowie
14:55 Maryla. Tak kochałam - film dokumentalny, Polska 2021
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:30 Jaka to melodia? - pr. rozryw.
18:25 Zniewolona (50) - serial
19:25 Sport
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:15 Zniewolona (51) - serial
21:15 Rolnik szuka żony - pr. rozryw.
22:20 Wielki Szu - dramat sensacyjny, Polska 1982, wyk. Jan Nowicki, Andrzej Pieczyński
00:10 Radosne święta - komedia, Kanada 2019
01:45 Anglik, który mnie kochał - komedia romantyczna, Wielka Brytania/USA 2014

Tony Halik. Urodzony dla...
godz. 18.25

06:40 Maria z Nazaretu (2) - film religijny, Niemcy/Włochy 2012
08:35 Magiczne święta - film obyczajowy, USA 2017
10:10 Vabank - komedia sensacyjna, Polska 1981
12:05 Vabank 2, czyli riposta - komedia sensacyjna, Polska 1984
14:00 Familiada: Odcinek specjalny - teleturniej
14:35 Kolo fortuny: Odcinek specjalny - teleturniej
15:20 Szansa na sukces. Odcinek świąteczny - widowisko Uratujmy święta - film obyczajowy, Kanada 2018
18:00 Panorama
18:20 Pogoda
18:25 Tony Halik. Urodzony dla przygody - dok., Polska 2020
20:00 Czterdziestka Bayer Full (1) - widowisko
21:00 Czterdziestka Bayer Full (2) - widowisko
22:15 Dzień dziś wesoly... - koncert koled w bazylice katedralnej Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Pelplinie (1)
23:10 Dzień dziś wesoly... - koncert koled w bazylice katedralnej Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Pelplinie (2)
00:10 To właśnie miłość - komedia romantyczna, Wielka Brytania/USA 2003
02:30 Creed: Narodziny legendy - dramat obyczajowy, USA 2015

Ostatni smok
godz. 13.15

07:35 Nowa Maja w ogrodzie
08:05 Akademia ogrodnika
08:15 Pada Shrek - film animowany, USA 2007
08:45 Happy Feet: Tupot małych stóp 2 - film animowany, Australia 2011
10:45 Krudowie - film animowany, USA 2013
12:40 Kolekcja smaków - mag.
13:15 Ostatni smok - film przygodowy, USA 1996. Syn zmarłego króla zostaje poważnie ranny w walce.
15:30 Smok Draco, który chce ratować chłopca przed złem, oddaje mu połowę własnego serca. Mówi jednak, że Einon ma zostać wychowany na dobrego króla. Wychowaniem Einona ma zająć się rycerz Bowen. Niestety, chłopak staje się jeszcze bardziej zły niż zmarły ojciec. Bowen przysięga zemstę na smokach.
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga!
20:00 Madagwiazdka - film animowany, USA 2009
20:30 Listy do M. 2 - komedia romantyczna, Polska 2015
22:50 Wydział pościgowy - film sensacyjny, USA 1998
01:25 Nad życie - dramat biograficzny, Polska 2012
03:20 MasterChef - pr. rozryw.

Prawdziwe kłamstwa
godz. 22.05

06:00 Nowy dzień
07:40 Dziadek do orzechów i cztery królestwa - film przygodowy, USA 2018
09:45 Brzdąc w opalach - komedia, USA 1994. Dziewięćmiesięczny Bink zostaje porwany przez trzech bandytów, którzy zamierzają wymusić od rodziców okup. Jednak sprytny młodec, wykorzystując niezręczność porwaczy, wymyka się im i samotnie spaceruje po Chicago.
11:50 Bruce Wszemchogący - komedia, USA 2003
14:10 Książę w Nowym Jorku - komedia, USA 1988
16:45 Twoja Twarz Brzmi Znajomo - pr. rozryw.
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Państwo w państwie - pr. publ.
20:00 Titanic (2) - dramat katastroficzny, Australia/Meksyk/USA 1997
22:05 Prawdziwe kłamstwa - komedia sensacyjna, USA 1994. Harry Tasker, z pozoru pocziwy sprzedawca komputerów, w rzeczywistości pracuje jako tajny agent. Wkrótce jego podwójne życie poważnie się komplikuje.
01:05 Skok przez miotłę - komedia, USA 2011

Polityczna kawa
godz. 12.00

07:00 Transmisja mszy świętej z Jasnej Góry
08:00 Koncert koled w Telewizji Republika
08:45 Boże Narodzenie w Telewizji Republika
09:00 Film - Siła modlitwy
10:06 Studio prasowe
11:00 Republika sztuki
11:30 Boże Narodzenie w Telewizji Republika
12:00 Polityczna kawa
13:00 Uwaga na zdrowie
13:20 Telezakupy
13:50 Za siódmą górą - program Stefana Czernieckiego
14:05 Telezakupy
14:35 Republika sztuki
15:00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
15:20 Telezakupy
16:25 Uwaga na zdrowie
16:55 Koncert koled w Telewizji Republika
17:35 Studio prasowe
18:30 Dzisiaj - główne wydanie serwisu informacyjnego Sport w Republice
18:50 Prognoza pogody
19:10 Czerwona gorączka - spektakl teatralny
20:10 Polityczna kawa
21:10 Na pomoc!
21:30 Boże Narodzenie w Telewizji Republika
22:00 Wywiad z chuliganem - program Piotra Lisiewiczza
23:00 Boże Narodzenie w Telewizji Republika
23:20 Poland Daily
00:15 Dzisiaj - serwis inform.
00:30 Sport w Republice

Czterdziestolatek
godz. 14.15

07:15 Czterdziestolatek (15) - serial
08:20 Przygody kota Filemona - serial anim.
08:30 W pustyni i w puszczy: Ucieczka (3) - serial
09:20 W pustyni i w puszczy: Smain (4) - serial
10:20 Ziarno - pr. dla dzieci
10:50 Wielkie kołędowanie we Lwowie (2) - koncert
11:50 Koledy Śląska: Bóg się rodzi - koncert
11:55 Między ziemią a niebem
12:00 Anioł Pański
12:15 Między ziemią a niebem
12:50 Słowo na niedzielę
13:00 Transmisja mszy świętej z kościoła pw. Świętej Rodziny w Augustowie
14:15 Czterdziestolatek (16) - serial
15:15 Koncert
16:50 Koledy Śląska: Oj maluśki - koncert
17:00 Teleexpress
17:20 Ogniem i mieczem (3) - serial
18:20 Ogniem i mieczem (4) - serial
19:15 Kolęda domowa: Operowa
19:30 Wiadomości
20:05 Sport
20:10 Pogoda
20:20 Maryla. Tak kochałam - film dokumentalny, Polska 2021
22:20 Potop Redivivus - film historyczny, Polska 2014
01:30 Wiadomości
02:00 Sport
02:10 Koncert

RANO

PO POŁUDNIU

WIECZOREM

08:00 Adwent na serio
08:05 Kantata „Cicha noc” - koncert
08:30 Dobrze ześ się Jezu pod Giewontem narodził - reportaż
09:00 Spotkania z lasem
09:10 Spotkanie z Magdą Buczek
09:15 Manna z Nieba
09:30 Msza święta z Jasnej Góry
10:40 „Bóg się rodzi”. Koncert koled i pastorałek
12:00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Franciszkiem
12:20 Wieś - to też Polska
13:30 Spektakl baletowy Królowa Śnieżka - teatr
15:05 Motywy Bożego Narodzenia zawarte w sztuce
15:45 Życzenia bożonarodzeniowe
16:00 Informacje dnia
16:10 Koncert życzeń
17:00 Kantata „Mędrcy świata” - koncert
17:25 Życzenia bożonarodzeniowe
17:30 Nowa Ewangelizacja
17:55 Poczet wielkich Polaków
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:30 Jezus. Królestwo bez granic
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
21:00 Apel Jasnogórski
21:20 Informacje dnia
21:40 Opowieść o nadziei - dramat obyczajowy
23:15 Jak my to widzimy
23:45 Życzenia bożonarodzeniowe
00:00 Słowo życia
00:05 Świat w obrazach

06:50 Był taki dzień: 26 grudnia
07:00 Święty Augustyn (3) - serial
08:00 Transmisja liturgii grekokatolickiej z parafii pw. Podwyższenia Krzyża Pańskiego we Wrocławiu
09:00 Ogniem i mieczem (3) - serial
10:00 Ogniem i mieczem (4) - serial
11:00 Arrasów dzieje osobliwe: Barwny świat z tkaniny
11:30 Święty Paweł (3) - serial
12:25 Tajemnice włoskich miast. Rzym - dok.
13:20 Tropikalne wyspy świata: Borneo
14:15 W kotle historii - mag.
14:45 Nie ma róży bez ognia - komedia obyczajowa, Polska 1974, reż. Stanisław Bareja
16:20 Nie taka prosta historia: Wydanie świąteczne
17:00 Giganci historii: Wieki XI-XII: Epoka krucjat - teleturniej
17:50 Żywot sarmacki: Zmartwychwstanie sarmackie
18:10 Potop Redivivus - film historyczny, Polska 2014
21:15 Opowieści o miłości - film dokumentalny, Polska 2021
22:05 Znachor - dramat obyczajowy, Polska 1981
00:25 Sen o Warszawie - film dokumentalny, Polska 2014
02:25 Święty Paweł (3) - serial

08:00 Serwis info
08:09 Poranek TVP Info
08:30 Serwis info, pogoda
08:39 Poranek TVP Info
09:00 Serwis info, pogoda
09:50 Woronicza 17
10:59 Serwis info
11:23 Pogoda info
11:29 Serwis info weekend
11:59 Serwis info weekend
12:25 Pogoda info
12:30 Serwis info weekend
13:00 Serwis info weekend
13:23 Pogoda info
13:29 Serwis info weekend
14:00 W akcji weekend
14:29 Serwis info weekend
14:52 Pogoda info
15:00 Debata Senior
15:30 Okiem wiary
16:00 Panorama info
16:50 Pogoda info
17:00 Teleexpress
17:15 Teleexpress extra
17:32 Teleexpress na deser
17:47 Serwis info weekend
18:00 Panorama
18:16 Serwis info weekend
18:25 Studio Zachód
18:50 INFO V4+
19:05 Głębia ostrości
19:18 Serwis info weekend
19:30 Wiadomości
19:58 Gość „Wiadomości”
20:13 Minęła dwudziesta
21:00 W pełnym świetle
21:24 Flesz info wieczór
21:49 Strefa starcia
23:00 Info wieczór
23:21 Nie da się ukryć extra
23:55 Serwis info weekend
00:05 Wiadomości

06:00 U Pana Boga w ogródku (11) - serial
06:40 U Pana Boga w ogródku (12) - serial
07:35 Daleko od szosy (2) - serial
09:20 Piraci - film przygodowy, Tunezja/Francja 1986
11:45 Cztery pancerni i pies (3) - serial
13:00 Cztery pancerni i pies (4) - serial
14:10 Dom (7) - serial
16:15 Rozmowy kontrolowane - komedia, Polska 1991, wyk. Stanisław Tym, Irena Kwiakowska, Alina Janowska, Krzysztof Kowalewski.
W grudniu 1981 Ryszard Ochódzki, zwany Misiem, otrzymuje od znajomego pułkownika SB Zygmunta Molibdena zadanie przeniknięcia do struktur Solidarności w Suwałkach. Nie może odmówić z dwóch powodów: po pierwsze, łączą go z Molibdenem różne pokątne interesy, po drugie, pułkownik nakrył go in flagranti ze swoją żoną.
18:15 Daleko od szosy (3) - serial
20:00 Pan Wołodyjowski - film historyczny, Polska 1968
23:10 Psy - dramat sensacyjny, Polska 1992
01:25 Zabij mnie, glino - dramat sensacyjny, Polska 1987
03:55 Wszystkie kobiety Mateusza - komedia obyczajowa, Polska 2012

07:00 Rozrywka retro: Koledy retro
08:00 Od ucha do ucha - filmy krótkometrażowe
08:30 Od ucha do ucha: Teatr Lirico di Cagliari - „Śpiąca królewna w lesie” - spektakl teatralny
10:10 Czeskie śniadanie: Kobieta za ladą (11) - serial
11:05 Kolęda domowa: Na ludowo
11:20 Trzeci punkt widzenia - pr. publ.
11:50 Między nutami - film dokumentalny, Polska 2021
13:00 Maroko - dramat obyczajowy, USA 1930
14:35 Muzyka Skalnego Podhala: Pastoralki i nuty koledników
14:45 Opera national de Paris - „Jeziorek łabędzie” - balet
17:15 Niedziela z...: twórczością Jeremiego Przybory
18:10 Kabaret Starszych Panów: Piosenka jest dobra na wszystko - pr. rozryw.
19:10 Opowieści Starszego Pana: Opowieść 7. Nieszlubowa przysługa
19:25 Wędrowiec - pr. kult.
20:00 Działo Navarony - film wojenny, Wielka Brytania/USA 1961
22:40 Przed sklepem w Osjokowie - dok., Polska 2021
23:40 Trzeci punkt widzenia - pr. publ.
00:10 Obiecaj mi! - komedia, Francja/Serbia 2008

05:50 Rodzinny interes (184) - serial
06:45 Córka Mikołaja 2 - komedia fantasy, Kanada/USA 2009
08:35 Szczęśliwego Nowego Roku - komedia romantyczna, Słowacja/Czechy 2019
10:35 Pamiętnik księżniczki 2 - komedia romantyczna, USA 2004
12:50 Najpiękniejsze baśnie: Dziadek do orzechów - baśń filmowa, Niemcy 2015
14:15 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm: Pani Zameć - baśń filmowa, Niemcy 2008
15:25 Asterix i Obelix kontra Cezar - komedia przygodowa, Francja/Niemcy/Włochy 1999
17:35 Piraci z Karaibów: Zemsta Salazara - film przygodowy, USA 2017
20:00 Niedziela z gwiazdami: Mechanik: Konfrontacja - film sensacyjny, Francja/USA 2016
22:00 Momentum - thriller, USA 2015, wyk. Morgan Freeman, Olga Kurylenko, James Purefoy, Jenna Saras.
23:55 Teoria chaosu - dramat sensacyjny, Kanada/Wielka Brytania/USA 2005
02:00 Dyżur 3 (36) - serial
02:35 Dyżur 3 (40) - serial

Program telewizyjny nie zawiera zmian w ramówkach poszczególnych stacji dokonanych po zamknięciu numeru.

RANO

TVP Dokument

06:55 Notacje
07:10 Podwodny raj Borneo (9) - serial dok.
07:40 Podwodny raj Borneo (10) - serial dok.
08:15 Opowieści oceanów: Delfiny i wieloryby (3)
09:15 Szopka Bożonarodzeniowa. Pochodzenie i tradycja
10:05 Kołędowanie przy kominie - teledyski: Wśród nocnej ciszy
10:10 Kołędowanie przy kominie - teledyski: Przybieżeli do Betlejem
10:20 Zabawkowe szaleństwo - dok.
11:25 Kolędy pod wspólnym niebem - koncert
11:55 Barbara Włodarczyk zaprasza - mag.
12:05 Made in USSR - dok.
13:05 Dookoła Bałtyku - mag.
13:30 Wojciech Cejrowski - boso przez świat
14:05 Macierzyństwo w świecie zwierząt: Maluchy
15:05 Chiński Nowy Rok - największe święto świata

PO POŁUDNIU

16:05 Czy warto lecieć na Marsa?
17:05 Niezwykłe miasta: Bejrut
18:05 Tomek na granicach... Rzeczypospolitej
18:30 Podróże z historią: Burzliwe dzieje Kresów
19:00 Zakochaj się w Polsce
19:30 Skrzynecki - dok.
19:50 Globtroterka - dok.
20:10 Miłość i miłosierdzie
22:00 Ania. Rzecz o Annie Dymnej
22:55 Tamte lata, tamte dni
23:25 Jutro czeka nas długi dzień

WIECZOREM

TVP SPORT

05:40 Letnie Igrzyska Paraolimpijskie Tokio 2020 - podsumowanie
07:45 Igrzyska na bis: Letnie Igrzyska Olimpijskie Tokio 2020: Wioślarstwo
08:50 Igrzyska na bis: Letnie Igrzyska Olimpijskie Tokio 2020: Kajakarstwo
10:05 Igrzyska na bis: Letnie Igrzyska Olimpijskie Tokio 2020: Lekkoatletyka
12:30 Piotr Małachowski. Człowiek z diamentu - film dok.

PO POŁUDNIU

13:30 Igrzyska na bis: Letnie Igrzyska Olimpijskie Tokio 2020: Koszykówka mężczyzn
15:15 Urodzone, by grać - film dok., Polska 2021
16:45 Rozmowy przy stole: Paweł Zagumny
17:00 Igrzyska na bis: Letnie Igrzyska Olimpijskie Tokio 2020: Siatkówka mężczyzn
18:55 Letnie Igrzyska Olimpijskie Tokio 2020
20:00 Retro TVP Sport: Skoki narciarskie: Igrzyska olimpijskie Pjongczang 2018

WIECZOREM

22:00 Sportowy wieczór
22:45 Boks: Walka o pas WBC World w Las Vegas - waga ciężka: Tyson Fury - Deontay Wilder
23:50 Boks: Walka o pasy WBC World, WBA Super World, IBF World i WBO World w Las Vegas - waga supersrednia: Saul Alvarez - Caleb Plant
00:50 Megafights - walki stulecia

TVP Seriale

05:40 Zmiennicy (15) - serial
06:50 Alternatywy 4 (9) - serial
08:25 U Pana Boga za piecem - komedia, Polska 1998
10:15 Ranczo Wilkowyje - komedia, Polska 2007
12:00 Wyjście awaryjne - komedia, Polska 1982
13:45 Ojciec Mateusz (316) - serial
14:45 Ranczo (91) - serial
15:45 Poszukiwany, poszukiwana - komedia, Polska 1972
17:25 Kogel-mogel - komedia obyczajowa, Polska 1988. Dziewczyna ze wsi Kasia Solska dostaje się na studia i ucieka z domu do Warszawy, gdzie znajduje pracę jako niania. Galimatias, czyli kogel-mogel 2 - komedia obyczajowa, Polska 1989. Państwo Wolańscy proszą Kasię, która u nich pracowała, aby przyjęła do siebie na czas wakacji ich synka Piotrusia oraz jego babcię.
21:00 Ojciec Mateusz (317) - serial
21:55 Ojciec Mateusz (318) - serial
22:55 Ranczo (95) - serial
23:55 Ranczo (96) - serial
00:55 07 zgłoś się (16) - serial
02:10 Korona królów (374) - serial
02:35 Korona królów (375) - serial
03:05 PitBull (8) - serial
04:00 Londyńczycy (4) - serial

TV 4

06:00 Dzielnia Mysz - serial anim.
06:25 Dwaj bracia - film familijny, Francja/Wielka Brytania 2004
08:35 W 80 dni dookoła świata - film przygodowy, Niemcy/Irlandia/Wielka Brytania/USA 2004
11:00 Mały Manhattan - komedia romantyczna, USA 2005
13:00 Wesołych świąt - komedia obyczajowa, USA 2006
14:55 Dawno temu w Petersburgu - film przygodowy, Rosja 2020
17:55 Gwiazdy Kabaretu - pr. rozryw.
19:00 Galileo
20:00 Afera Thomasa Crowna - film sensacyjny, USA 1999, wyk. Pierce Brosnan, Rene Russo, Denis Leary, Faye Dunaway. Agentka odzyskująca skradzione dzieła sztuki stara się zdemaskować milionera złodzieja.
22:35 Psy mafii - film kryminalny, USA 2016
00:55 Ulepszenie - film SF, Australia 2018, wyk. Logan Marshall-Green, Melanie Vallejo. Sparaliżowany Grey poddaje się nowatorskiemu zabiegowi, aby o własnych siłach odnaleźć zabójców swojej żony.
03:00 Ucho Prezesa 4 (4) - serial
03:25 Top 10 - lista przebojów
04:25 Top 10 - lista przebojów
05:30 Telezakupy TV Okazje

KOMEDIA KRYMINALNA

VABANK

NIEDZIELA 26.12 GODZ. 10.10, TVP2

Warszawa, lata 30. XX w. Kasiarz Henryk Kwinto (Jan Machulski) wychodzi z więzienia. Dawny wspólnik, bankier Kramer (Leonard Pietraszak), który go zdradził, proponuje mu pokaźne odszkodowanie. Kwinto odwiedza Martę (Ewa Szykulska), żonę swego wieloletniego przyjaciela, i dowiaduje się od niej, że Tadeusz nie żyje, a do jego śmierci przyczynił się właśnie Kramer. Rozwścieczony Kwinto obmyśla wyrafinowaną zemstę. Kontaktuje się z gangsterami Moksem (Jacek Chmielnik) i Nutą (Krzysztof Kiersznowski), pozyskuje do współpracy także Duńczyka (Witold Pyrkosz), specjalistę od bankowych systemów alarmowych. Gangsterzy wspólnie organizują napad na bank Kramera.

KOMEDIA

BRUCE WSZECHMOGĄCY

NIEDZIELA 26.12 GODZ. 11.50, POLSAT

Bruce Nolan (Jim Carrey) mieszka w niewielkim miasteczku Buffalo, ma kochającą dziewczynę Gwen (Jennifer Aniston) i pracuje w lokalnej stacji telewizyjnej w redakcji programu informacyjnego. Realizuje tylko zabawne reportaże, choć uważa, że ma potencjał, aby być głównym prowadzącym wiadomości, a tylko Najwyższy (Morgan Freeman) nie daje mu na to szansy. Pewnego dnia, kiedy Bruce traci pracę, zostaje pobity, kłóci się z dziewczyną i doznaje wypadku, zaczyna urągać Bogu. Zniecierpliwiony Bóg wyznacza mu spotkanie... i na jakiś czas oddaje mu całą swoją moc. Bruce przekona się, że pozory mylą i wcale nie tak łatwo jest ułożyć sobie perfekcyjnie życie...

DRAMAT

TITANIC

NIEDZIELA 26.12 GODZ. 20.00, POLSAT

Jake i Rose (Leonardo DiCaprio i Kate Winslet) poznają się i zakochują podczas dziewiczego rejsu „niezatapialnego” transatlantyku „Titanic”. Nie dane im było jednak zaznać pełni szczęścia i miłosnych uniesień. Gdy luksusowy statek wpada na górę lodową, ich pełen pasji, płomienny romans przeradza się w przerażającą, mrozącą krew w żyłach walkę o przetrwanie o życie. Reżyserem „Titanica” jest wizjoner kina James Cameron. Stworzył on wyjątkowe dzieło, po mistrzowsku zonglując uczuciami swoich bohaterów, miłość przeplatając z nienawiścią, hart ducha i odwagę konfrontując z podłością i tchórzostwem w obliczu wielkiej katastrofy.

Programy autorów „Codziennej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono.

RANO

PO POŁUDNIU

WIECZOREM

RANO

PO POŁUDNIU

WIECZOREM

Terrorysta
godz. 23.45

08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda
08:15 Kwadrans polityczny
08:37 Ranczo (127) - serial
09:35 Komisarz Alex (188) - serial
10:35 Ojciec Mateusz (254) - serial
11:25 Kasta - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:35 Magazyn rolniczy
12:55 BBC w Jedyńce
14:00 Elif (1119) - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:15 Alarm!
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
16:05 Przysięga (548) - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Jaka to melodia? - pr. rozryw.
17:55 Klan (3909) - serial
18:20 Kasta - serial
18:55 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:25 Sport
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:10 Alarm!
20:30 Leśniczówka (462) - serial
21:00 Chwała i zwycięstwo! Powstanie Wielkopolskie 1918/1919 - koncert
22:40 Świat bez fikcji: Made in USSR - film dokumentalny, Rosja/Polska 2016
23:45 Terrorysta - film kryminalny, Wielka Brytania 2012
01:40 Drogi wolności (3) - serial
02:40 Oficerowie (2) - serial

Vabank
godz. 20.55

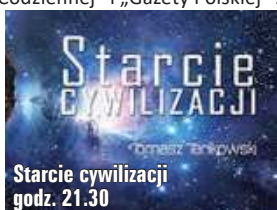
07:30 Pytanie na śniadanie
10:40 Panorama
10:45 Pytanie na śniadanie
11:25 Rodzinka.pl (190) - serial
11:50 Barwy szczęścia (2538) - serial
12:30 Kolo fortuny - teleturniej
13:15 Kozacka miłość (280) - serial
14:05 Va banque - teleturniej
14:35 Na sygnale (75) - serial
15:10 Uśmiech losu (11) - serial
16:00 Kolo fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Miłość i przeznaczenie (16) - serial
18:00 Panorama
18:20 Va banque - teleturniej
18:45 Kozacka miłość (251) - serial
19:35 Barwy szczęścia (2538) - serial
20:10 Barwy szczęścia (2539) - serial
20:55 Vabank - komedia sensacyjna, Polska 1981. Kasiarz Henryk Kwinto po wyjściu z więzienia dąży do organizacji skoku na bank swojego dawnego wiarołomnego współnika Gustawa Kramera, odpowiedzialnego za śmierć dawnego przyjaciela Kwinty.
22:55 Walc w alejkach - film obyczajowy, Niemcy 2018
01:15 O mnie się nie martw 6 (9) - serial
02:10 Święta Last Minute - komedia przygodowa, USA 2004

Masz wiadomość
godz. 21.35

06:00 Ukryta prawda (1112) - serial
07:00 Kuchenne rewolucje - pr. rozryw.
08:00 Dzień Dobry TVN
11:35 Miłe wieści - pr. rozryw.
11:45 Ukryta prawda (999) - serial
12:50 Tajemnice miłości (13) - serial
13:55 Ukryta prawda (1113) - serial
14:55 Ukryta prawda (910) - serial
15:55 Kuchenne rewolucje - pr. rozryw.
17:00 Tajemnice miłości (14) - serial
18:00 Ukryta prawda (1000) - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:55 Uwaga!
20:15 Na Współnej (3347) - serial
20:55 Milionerzy - teleturniej
21:35 Masz wiadomość - komedia romantyczna, USA 1998, wyk. Meg Ryan, Tom Hanks, Parker Posey. Kathleen Kelly prowadzi małą księgarnię w Nowym Jorku. Jej biznes zostaje zagrożony przez powstającą po drugiej stronie ulicy olbrzymią księgarnię sieci FoxBooks.
00:00 Złodziej życia - thriller, Kanada/Australia/USA 2004
02:10 Uprowadzona 2 (11) - serial

Krwawy biznes
godz. 0.50

06:00 Nowy dzień
08:40 Malanowski i partnerzy (559) - serial
09:10 Malanowski i partnerzy (560) - serial
09:40 Sekrety rodziny (112) - serial
10:40 Dlaczego ja? (614) - serial
11:40 Gliniarze (135) - serial
12:50 Wydarzenia
13:25 Interwencja
13:40 Trudne sprawy (961) - serial
14:40 Dlaczego ja? (680) - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Na ratunek 112 (503) - serial
17:00 Gliniarze (313) - serial
18:00 Pierwsza miłość (3331) - serial
18:55 Wydarzenia
19:25 Gość „Wydarzeń”
19:45 Sport
19:55 Pogoda
20:05 Megahit: Aniołki Charliego - film sensacyjny, Niemcy/USA 2019
22:40 1000 lat po Ziemi - film SF, USA 2013
00:50 Krwawy biznes - film sensacyjny, Kanada 2015. Były agent sił specjalnych Deacon podróżuje na Filipiny, by oddać umierającą siostrzenicę nerkę. Dzień przed operacją mężczyzna budzi się w hotelu pozbawiony narządu.
03:10 Kabaretowa Ekstraklasa - pr. rozryw.

Starcie cywilizacji
godz. 21.30

07:00 Transmisja mszy świętej z Jasnej Góry
07:30 Polska na dzień dobry
09:30 Postaw na zdrowie
09:50 Telezakupy
10:05 Polityczna kawa
10:50 Telezakupy
11:05 Studio prasowe
11:50 Na pomoc!
12:05 Telezakupy
12:25 Polska na dzień dobry
13:50 Telezakupy
14:20 Republika sztuki
14:45 Telezakupy
15:00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
15:20 Republika po południu
17:15 Wolne głosy
17:55 Wolne głosy - zagranica
18:15 Ekonomia raport - flash
18:30 Dzisiaj - serwis inform.
18:55 Sport w Republice
19:00 Prognoza pogody
19:10 Dziennikarski poker
19:40 Tajniki umysłu
20:00 W punkt
20:25 Mówi się...
21:30 Starcie cywilizacji
22:00 Ekonomia raport - flash
22:10 Biznes Polska - Samorząd
22:35 Ekonomia raport
23:00 Suma dnia
23:20 Poland Daily
00:10 Dzisiaj - serwis inform.
00:30 Sport w Republice
00:35 Prognoza pogody
00:45 Moja droga do wolności
00:55 W punkt
01:25 Dziennikarski poker
02:00 Poland Daily
02:10 Poland Daily - Weather
02:13 Poland Daily - Business

Barwy szczęścia
godz. 18.20

07:30 Pytanie na śniadanie
10:40 Panorama
10:50 Pytanie na śniadanie
11:15 Co na obiad?
11:30 Barwy szczęścia (2471) - serial
12:00 Wiadomości
12:35 Dzień dziś wesoly... - koncert kołęd w bazylice katedralnej Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Pelplinie (1)
13:25 Dzień dziś wesoly... - koncert kołęd w bazylice katedralnej Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Pelplinie (2)
14:20 Kulturalni PL
15:20 Okrasa łamie przepisy
15:50 Życie to jest być - reportaż
16:20 Wieczór z Wiadomirkiem - pr. dla dzieci
16:30 Rodzinka.pl (236) - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Słownik polsko@polski
17:50 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
18:20 Barwy szczęścia (2471) - serial
18:55 Kołedy
19:15 Polacy świata
19:30 Wiadomości
20:05 Sport
20:10 Pogoda
20:20 Czas honoru (3) - serial
21:10 Czas honoru (4) - serial
22:05 Polonia 24
22:35 Chwała i zwycięstwo! Powstanie Wielkopolskie 1918/1919
00:00 Rodzinka.pl (236) - serial
00:30 Focus on Poland

07:55 Poczet wielkich Polaków
08:00 Informacje dnia
08:15 Wieś - to też Polska
09:25 Słowo życia
09:30 Jezus. Królestwo bez granic
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:20 Opowieść wigilijna - film animowany
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Mojżesz: 10 przykazań
13:10 Kantata „Cicha noc”
13:30 Msza święta z Jasnej Góry
14:30 Antarktyda - podróż na kraniec Ziemi
15:25 Wodziejski maraton - rep.
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Sanktuaria polskie
16:30 Nie przelewaj
16:55 Spotkania z lasem
17:05 Kantata „Anioł pasterzom mówił”
17:30 Na łowy
17:55 Poczet wielkich Polaków
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:30 Król Chwały - serial
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Mojżesz: 10 przykazań
22:55 Poczet wielkich Polaków
23:00 Próba wiary
23:55 Kolory świętości
00:00 Słowo życia

07:00 Był taki dzień: 27 grudnia
07:10 Wojna w eterze
07:30 Megaloty - historia sprzed 5500 lat - dok.
08:50 Zapomniane powstanie 1918 - dok.
09:50 Sensacje XX wieku
10:15 Sensacje XX wieku
10:50 Chiny: starodawne królestwo przyrody: Środkowe Chiny, czyli ekwilibrysty
11:45 Święty Paweł (4) - serial
12:35 U Pana Boga w ogródku (1) - serial
13:30 Kurier - film historyczny, Polska 2019
15:30 Tropikalne wyspy świata: Borneo
16:25 Flesz historii
16:45 Powstanie Wielkopolskie. Bitwa o Chodzież - dok.
17:45 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
18:15 Nie taka prosta historia: Wydanie świąteczne
18:55 Czas honoru (61) - serial
19:45 Był taki dzień: 27 grudnia
19:50 Tynne. Termopile Kresów - reportaż
20:30 Zwycięstwo. Powstanie Wielkopolskie 1918-1919
22:00 Spór o historię: Szlachta gołota
22:45 Wojna o trony. Prawdziwa historia Europy 4: Mazarin, mistrz intrygi. 1654-1661
23:50 Nie ma róż bez ognia - komedia obyczajowa, Polska 1974
01:30 Sensacje XX wieku
01:55 Sensacje XX wieku

08:00 Wiadomości
09:00 Serwis Info
09:09 Minęła dziewiąta
10:00 Serwis info
10:25 Pogoda info
10:29 Serwis info
10:50 Pogoda info
11:00 Serwis info
11:30 Serwis info, pogoda
12:00 Serwis info
12:25 Pogoda info
12:30 Serwis info, pogoda
13:00 Serwis info
15:00 Serwis info
15:20 Pogoda info
15:29 Serwis info
16:00 Panorama info
16:52 Pogoda info
17:00 Teleexpress
17:15 Teleexpress extra
17:32 O co chodzi
18:00 Panorama
18:20 Panorama opinii
18:37 O tym się mówi
19:30 Wiadomości
19:58 Gość „Wiadomości”
20:15 Minęła dwudziesta
21:00 Nie da się ukryć
21:25 Serwis Info
21:50 W tyle wizji
22:24 Serwis Info
22:30 W tyle wizji extra
23:00 Info wieczór
23:34 W akcji
23:50 Serwis Info
00:03 Wiadomości
00:37 Gość „Wiadomości”
00:48 Pogoda Info
00:50 Minęła dwudziesta
01:40 W tyle wizji
02:15 Serwis Info
02:21 W tyle wizji extra

06:00 Nie ma jak Polska
06:30 Telesprzedaż
07:35 Daleko od szosy (3) - serial
09:15 Wiosna, panie sierżancie - komedia obyczajowa, Polska 1974
11:20 Telesprzedaż
11:40 Piąta pora roku - film obyczajowy, Polska 2012, wyk. Marian Dziędziel, Ewa Wiśniewska. Wittek jest owdowiałym kierowcą. Barbara, nauczycielka muzyki, nie może poznać się po utracie bliskiej osoby - znanego malarza, z którym spędziła najpiękniejsze lata swojego życia. Pragnąc spełnić ostatnie życzenie partnera i rozsypać jego prochy nad morzem, w miejscu ich pierwszego spotkania, kobieta zwraca się o pomoc do Witka.
13:40 Dom (8) - serial
15:50 Jaskinia żółwi - film krótkometrażowy, Polska 2019
16:15 Nowy kabaretowy rejs - pr. rozryw.
17:15 Nowy kabaretowy rejs - pr. rozryw.
18:15 Daleko od szosy (4) - serial
20:00 Sztos 2 - komedia sensacyjna, Polska 2011
22:10 Czas surferów - komedia sensacyjna, Polska 2005
23:50 Ogniem i mieczem - film historyczny, Polska 1999
03:35 Dublerzy - komedia sensacyjna, Polska 2006

07:00 Muzyczne poranki
08:05 Ostatnie tango - film dokumentalny, Niemcy/Argentyna 2015
09:40 Gra o wszystko - film obyczajowy, Polska 1978
11:00 Chłopi (1) - serial
12:05 Chłopi (2) - serial
13:30 Fotel - film krótkometrażowy, Polska 1963
13:35 Biel - film krótkometrażowy, Francja 2015
13:40 Maszyna - film krótkometrażowy, Polska 1961
13:45 Zmiany - film animowany, Polska 2016
13:50 Arena - film krótkometrażowy, Polska 1973
14:00 Reżyserzy: Stanley Donen
15:00 Dom moich synów - dramat psychologiczny, Polska 1975
16:10 Maroko - dramat obyczajowy, USA 1930
17:55 Urodzeni artyści: Gosia i Tomek Rygalikowie
18:30 Informacje kulturalne
18:55 Jane Eyre (3) - serial
20:00 Kino mocnych wrażeń: Czysta formalność - thriller, Francja/Włochy 1994
22:05 Kronos - pr. publ.
22:40 Panorama kina polskiego: Ostatnia rodzina - dramat obyczajowy, Polska 2016, wyk. Andrzej Seweryn, Dawid Ogrodnik
00:50 Scena muzyczna: Angelika Korszyńska-Górnay: Kołedy trzech narodów
01:55 Dokąd, człowieku? - film obyczajowy, Polska 1984

06:00 Zbuntowany anioł (227) - serial
06:50 Rodzinny interes (185) - serial
08:00 Lombard. Życie pod zastaw (310) - serial
09:00 Lombard. Życie pod zastaw (311) - serial
10:00 Lombard. Życie pod zastaw (434) - serial
11:00 Zbuntowany anioł (229) - serial
12:00 Zaklinaczka duchów (84) - serial
13:00 Zaklinaczka duchów 3 (85) - serial
14:00 Lombard. Życie pod zastaw (147) - serial
15:00 Lombard. Życie pod zastaw (148) - serial
16:00 Rodzinny interes 5 (187) - serial
17:00 Rodzinny interes 5 (188) - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw (436) - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw (437) - serial
20:00 Poniedziałkowy hit: Terminator - film SF, Wielka Brytania/USA 1984. Terminator jest androidem, który został wysłany w przeszłość w celu zlikwidowania Sary Connor, matki przywódcy rebeliantów, nielicznych ludzi, którzy walczą w przyszłości z cyborgami o przetrwanie.
22:10 Cyborg - film SF, USA 1989
02:00 Taki jest świat

Program telewizyjny nie zawiera zmian w ramówkach poszczególnych stacji dokonanych po zamknięciu numeru.

RANO

PO POŁUDNIU

WIECZOREM

RANO

PO POŁUDNIU

WIECZOREM

Wieża Eiffla
godz. 15.50

TVP Dokument

06:00 Dzika Polska
06:35 Dzika Polska
07:15 Chiński Nowy Rok
- największe święto świata (1)
08:20 Czy warto lecieć na Marsa?
- dok.
09:25 Macierzyństwo w świecie zwierząt: Maluchy
10:25 Niezwykłe miasta: Bejrut
11:20 Ludzie w drodze - reportaż
11:40 Zawsze gotowi, zawsze blisko (5) - serial dok.
12:10 Zawsze gotowi, zawsze blisko (6) - serial dok.
12:40 Wielkie rodziny (4) - serial
13:40 Wielki Pacyfik: Ocean przemocy
14:35 Wokół mórz 2: Najpiękniejsze jachty świata
15:00 Kalina Jedrusik - pr. muz.
15:50 Wieża Eiffla - arcydzieło inżynierii - dok.
16:50 Boże Narodzenie u świętego Pawła - dok.
18:05 Skarby Europy: Irlandia
19:10 Wszystkie kolory świata: Tokio. Jak Feniks z popiołów
20:10 Królik po berlińsku - dok.
21:05 Kuracjusz jestem - dok.
22:05 Dziwny jest ten świat: Nieproszeni
22:40 Planeta Kirsan - dok.
23:45 Rodem z Muszyny. Rzecz o Adamie Ziemianninie
00:05 Notacje
00:20 Syberyjskie sny - dok.
01:20 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
01:50 Kiniarze z Kalkuty - dok.
03:00 Apokalipsa bez granic - dok.

Na dobre i na złe
godz. 10.30

TVP Seriale

05:55 Rodzinka (53) - serial
06:25 Na sygnale (202) - serial
06:55 Na sygnale (203) - serial
07:35 Ojciec Mateusz (73) - serial
08:30 Komisarz Alex (168) - serial
09:25 Złotopolscy (420) - serial
09:55 Klan (334) - serial
10:30 Na dobre i na złe (143) - serial
11:35 Ranczo (94) - serial
12:25 Rodzinka.pl (54) - serial
12:55 Rodzinka.pl (55) - serial
13:35 Ojciec Mateusz (319) - serial
14:35 Ojciec Mateusz (320) - serial
15:30 Komisarz Alex (169) - serial
16:20 Komisarz Alex (169) - serial
16:55 Na sygnale (204) - serial
17:30 Ranczo (95) - serial
18:30 Ranczo (96) - serial
19:35 Ojciec Mateusz (321) - serial
20:30 Ojciec Mateusz (74) - serial
21:30 Ranczo (97) - serial
22:30 Ranczo (98) - serial
23:30 Ojciec Mateusz (322) - serial
00:20 Ojciec Mateusz (323) - serial
01:10 Kulisy serialu „Londyńczycy”
01:30 Londyńczycy (5) - serial
02:25 Londyńczycy (6) - serial
03:25 Zmiennicy (12) - serial
04:35 Złotopolscy (420) - serial

STOP Drogówka
godz. 13.55

TV 4

06:00 Gliniarz i prokurator (83) - serial
07:00 Strażnik Teksasu (35) - serial
08:00 Nasz nowy dom - reality show
09:00 Pierwsza miłość (3330) - serial
09:50 Kochane pieniądze (35) - serial
10:50 Hardkorowy lombard (8) - serial
11:20 Hardkorowy lombard (9) - serial
11:50 Święty (163) - serial
12:20 Święty (164) - serial
12:55 Pamiętniki z wakacji (41) - serial
13:55 STOP Drogówka
14:55 STOP Drogówka
15:55 Hardkorowy lombard (10) - serial
16:25 Hardkorowy lombard (11) - serial
16:55 Święty (165) - serial
17:25 Święty (166) - serial
18:00 Kochane pieniądze (75) - serial
19:00 Policjantki i Policjanci (806) - serial
20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny (506) - serial
21:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny (507) - serial
22:05 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny (508) - serial
23:05 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny (509) - serial
00:10 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny (510) - serial
01:05 Śmierć na 1000 sposobów (2) - serial

DRAMAT WOJENNY

KURIER

PONIEDZIAŁEK 27.12 GODZ. 13.30, TVP HISTORIA

Fabula filmu opowiada o kilkunastu dniach przed wybuchem powstania, kiedy dowództwo Armii Krajowej rozważa wszystkie „za i przeciw” wobec rozpoczęcia otwartej bitwy z Niemcami. Trudna misja, której podjął się Nowak-Jeziorański, polegała na przedostaniu się z okupowanej Polski do Londynu, by przekazać informacje o walkach Armii Krajowej i dowiedzieć się, czy Brytyjczycy udzielą pomocy walczącej Warszawie, na co liczyło dowództwo AK, a także politycy i delegat rządu na kraj. Po spotkaniu z najważniejszymi politykami brytyjskimi wraca do kraju ze smutnymi wieściami: żadnej pomocy nie będzie. W tle rozgrywają się wydarzenia kluczowe dla przyszłości naszego kraju.

DOKUMENTALNY

ZWYCIĘSTWO. POWSTANIE WIELKOPOLSKIE 1918–1919

PONIEDZIAŁEK 27.12 GODZ. 20.30, TVP HISTORIA

Jest to pierwszy pełnometrażowy film dokumentalny o bohaterskim zrywie sprzed ponad stu lat. Obraz ma nie tylko przywrócić pamięć o powstaniu, ale i pozwolić zrozumieć jego znaczenie dla odradzającego się po pierwszej wojnie światowej państwa polskiego. W filmie wykorzystano niepublikowane do tej pory francuskie materiały archiwalne, m.in. pokazujące, jak wyglądał Poznań i wielkopolska armia w czasie walk powstańczych w 1918 i 1919 r. Zobaczymy unikatowe obrazy z I wojny światowej z muzeum w Waszyngtonie czy materiały filmowe i ikonograficzne Polskiej FilMOTEKI Narodowej oraz zdjęcia pochodzące z rodzinnych kolekcji potomków uczestników powstania.

KONCERT

CHWAŁA I ZWYCIĘSTWO! POWSTANIE WIELKOPOLSKIE 1918–1919

PONIEDZIAŁEK 27.12 GODZ. 21.00, TVP1

Koncert przygotowany przez TVP Poznań zostanie wyemitowany w 103. rocznicę powstania wielkopolskiego. Wydarzenia historyczne zostaną przedstawione za pomocą muzyki, obrazu i ruchu. Znałe polskie utwory w aranżacji na chór i orkiestrę symfoniczną doskonale współgrają z materiałami dokumentalnymi. Wśród zaprezentowanych utworów będą wielkopolskie pieśni powstańcze i piosenki o uniwersalnym przekazie. Na scenie zobaczymy m.in.: Stanisława Soykę, Halinę Mlynkową, zespoły Luxtorpeda i Dagadana, Michała Kowalonia i Janusza Radka. Ponadto w widowisku udział wezmą: Poznański Chór Chłopców pod dyrekcją Jacka Sykulskiego i Orkiestra Teatru Wielkiego w Poznaniu.

TVP SPORT

05:35 Sportowy wieczór
06:15 Igrzyska na bis: Letnie Igrzyska Olimpijskie Tokio 2020: Kolarstwo kobiet
07:30 Piłka nożna: Liga Narodów - mecz finałowy: Hiszpania - Francja
09:45 Retro TVP Sport: Skoki narciarskie: Igrzyska olimpijskie Salt Lake City 2002
11:50 Hokej kobiet: Turniej kwalifikacyjny do igrzysk olimpijskich w Pekinie - podsumowanie
13:30 Dart: Mistrzostwa świata - Londyn 2022 - 3. runda
15:15 Hokej: Puchar Polski - mecz półfinałowy: GKS Katowice - KH Energia Toruń
18:05 Skoki narciarskie: Mistrzostwa Polski kobiet i mężczyzn - Zakopane 2021
19:40 Hokej: Puchar Polski - studio
19:55 Hokej: Puchar Polski - mecz półfinałowy: Re-Plast Unia Oświęcim - Comarch Cracovia
22:25 Sportowy wieczór
23:00 Dart: Mistrzostwa świata - Londyn 2022 - 3. runda
23:55 Sporty walki: Professional Fighters League - play-offs - 1. dzień
02:05 Boks: Gala w Uncasville - waga półśrednia: Janelson Figueroa - Mark Bocachica - Mark Reyes Jr.
03:05 Boks: Gala Tymex Boxing Night 19 w Radomsku

POLSAT SPORT

06:00 Boks: Gala Polsat Boxing Promotions 4 w Warszawie - waga superpiórkowa: Radomir Obruśnik - Carl Herrera
10:00 Strzelnica Navala: Adam Kszczot (9) - magazyn sportowy
10:30 Piłka nożna: Eliminacje mistrzostw świata - mecz: Anglia - Polska 31.03.2021
13:00 Cafe Futbol - magazyn piłkarski
15:05 Hokej: Puchar Spenglera - mecz fazy grupowej
17:30 Łyżwiarstwo figurowe z archiwum - magazyn sportowy
18:50 Koszykówka mężczyzn: Energa Basket Liga - mecz: Śląsk Wrocław - Enea Zastal BC Zielona Góra

21:00 Piłka nożna: Eliminacje mistrzostw świata - mecz: Andora - Polska 12.11.2021
23:00 Siatkówka z archiwum
01:00 Boks: Gala Polsat Boxing Promotions w Węgierskiej Górce - waga superśrednia: Ihsosvany Garcia - Nabil Zaky

TVP 3

08:00 Warszawski dzień
09:32 WAWA Bohaterom
09:51 Warszawski dzień ekstra
10:05 Węzień miłości - serial
10:55 Rok w ogrodzie
11:15 Rączka gotuje
11:45 Na ludowo
12:00 Godki fest ucieszne: Byfj
12:15 Składka. Emerytura. Przyszłość
12:25 Ratownicy
12:50 Agrobiznes extra, agropogoda
13:20 Na zdrowie
13:30 Bazary i bazarki
14:00 Drzewa pomorskich lasów
14:15 Calkiem niezła historia
14:30 Kurier Warszawy i Mazowsza
14:45 Express regionów
15:00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
15:20 Agape - mag.
16:00 Kuchenne recepty
16:30 Kurier Warszawy i Mazowsza
16:45 Express regionów
17:04 CHiP - rozmowy niecodzienne
17:18 Sala prób
17:30 Głos regionów
18:00 Kurier Mazowiecki
18:17 Ludzie z Mazowsza
18:30 Telewizyjny Kurier Warszawski
18:50 Raport na gorąco
19:10 Zawsze na temat
19:25 Mazowsze. Sacrum i Profanum
19:52 Bitwa na drobiowe smaki
20:05 Królewskie sekrety
20:30 Wieczna miłość - serial
21:20 Na zdrowie
21:30 Kurier Warszawy i Mazowsza
21:42 Raport na gorąco
21:50 Studio LOTTO
22:00 Dziennik regionów
22:17 Kryminalna siódemka
22:30 Zamknięty świat
23:00 Echa dnia

Programy autorów „Codziennej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono.

RANO

PO POŁUDNIU

WIECZOREM

RANO

PO POŁUDNIU

WIECZOREM

TVP 1

08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda
08:15 Kwadrans polityczny
08:35 Ranczo (128) - serial
09:35 Komisarz Alex (189) - serial
10:30 Ojciec Mateusz (255) - serial
11:25 Kasta - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:35 Magazyn rolniczy
12:50 Natura w Jedynce
14:00 Elif (1120) - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:15 Alarm!
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
16:05 Przysięga (549) - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Jaka to melodia? - pr. rozryw.
17:55 Klan (3910) - serial
18:20 Kasta - serial
18:55 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:25 Sport
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:10 Alarm!
20:30 Leśniczówka (463) - serial
21:05 Pełny obraz - dok.
21:55 Magazyn Ekspresu Reporterów
23:00 Ocaleni - reality show
00:05 Magazyn śledczy Anity Gargas
00:45 Brannigan - film kryminalny, Wielka Brytania/USA 1975, wyk. John Wayne, Judy Geeson, Mel Ferrer
02:45 Strażacy (16) - serial

TVP 2

07:55 Pytanie na śniadanie
10:40 Panorama
10:50 Pytanie na śniadanie
11:25 Rodzinka.pl (191) - serial
11:50 Barwy szczęścia (2539) - serial
12:30 Kolo fortuny - teleturniej
13:15 Kozacka miłość (251) - serial
14:05 Va banque - teleturniej
14:35 Na sygnale (76) - serial
15:10 Uśmiech losu (12) - serial
16:00 Kolo fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Miłość i przeznaczenie (17) - serial
18:00 Panorama
18:20 Va banque - teleturniej
18:45 Kozacka miłość (252) - serial
19:35 Barwy szczęścia (2539) - serial
20:10 Barwy szczęścia (2540) - serial
20:55 Vabank 2, czyli riposta - komedia sensacyjna, Polska 1984
22:50 Ludzkie historie: Syndrom Zimowników - film dok., Polska 2016
00:20 Zemsta - komedia, Polska 2002.
Cześć Raptusiewicz chciałby ożenić się z wdową Podstoliną, która bawi u niego z wizytą, jest jednak nieobyty i nieśmiały. Wzywa więc Papkina, bawidamka i hulakę, by pośredniczył w swatach.
02:15 Walc w alejkach - film obyczajowy, Niemcy 2018

TVN

06:00 Ukryta prawda (1113) - serial
07:00 Kuchenne rewolucje - pr. rozryw.
08:00 Dzień Dobry TVN
11:35 Doradca smaku
11:45 Ukryta prawda (1000) - serial
12:50 Tajemnice miłości (14) - serial
13:55 Ukryta prawda (1114) - serial
14:55 Ukryta prawda (911) - serial
15:55 Kuchenne rewolucje - pr. rozryw.
17:00 Tajemnice miłości (15) - serial
18:00 Ukryta prawda (1001) - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
20:00 Uwaga!
20:15 Doradca smaku
20:15 Na Wspólnej (3348) - serial
20:55 Milionerzy - teleturniej
21:35 Fokus - komedia kryminalna, Argentyna/USA 2015, wyk. Will Smith, Margot Robbie, Adrian Martinez.
Profesjonalny oszust uczy fachu młodą dziewczynę. Tworzące się między nimi uczucie komplikuje ich relacje zawodowe.
23:45 Kuba Wojewódzki - talk-show
00:50 Na granicy światów (7) - serial
01:45 „Chyłka” - serialowy fenomen
02:10 MasterChef - pr. rozryw.

POLSAT

06:00 Nowy dzień
08:40 Malanowski i partnerzy (562) - serial
09:10 Malanowski i partnerzy (563) - serial
09:40 Sekrety rodziny (113) - serial
10:40 Dlaczego ja? (615) - serial
11:40 Gliniarze (136) - serial
12:50 Wydarzenia
13:25 Interwencja
13:40 Trudne sprawy (962) - serial
14:40 Dlaczego ja? (681) - serial
15:50 Wydarzenia
16:15 Interwencja
16:30 Na ratunek 112 (504) - serial
17:00 Gliniarze (314) - serial
„Gliniarze” ukazują mroczne oblicze stolicy i najtwardszych policjantów w kraju, którzy na co dzień zmagają się z najcięższymi sprawami. Przed nimi szeregi wyzwań, które wymagają będą sprytu, inteligencji i kreatywności.
18:00 Pierwsza miłość (3332) - serial
18:50 Wydarzenia
19:25 Gość „Wydarzeń”
19:45 Sport
19:55 Pogoda
20:05 World War Z - horror SF, Malta/USA 2013, wyk. Brad Pitt, Mireille Enos
22:40 Gloria - film sensacyjny, USA 1999
00:50 Człowiek zasad - film sensacyjny, Rumunia/USA 2015
02:55 Kabaretowa Ekstraklasa - pr. rozryw.

REPUBLICA

07:00 Transmisja mszy świętej z Jasnej Góry
07:30 Polska na dzień dobry
09:30 W punkt
09:50 Telezakupy
10:05 Tajniki umysłu
10:15 Telezakupy
10:30 Mówi się...
11:15 Telezakupy
11:30 Polska na dzień dobry
12:55 Telezakupy
13:10 Dziennikarski poker
13:35 Wolne głosy
13:45 Wolne głosy - zagranica
14:05 Telezakupy
14:20 Starcie cywilizacji
14:45 Telezakupy
15:00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
15:20 Republika po południu
17:15 Wolne głosy
17:55 Wolne głosy - zagranica
18:15 Ekonomia raport - flash
18:30 Dzisiaj - serwis inform.
18:55 Sport w Republice
19:00 Prognoza pogody
19:10 Dziennikarski poker
19:40 Tajniki umysłu
20:00 W punkt
20:25 Mówi się...
21:30 Tajniki umysłu
22:00 Ekonomia raport - flash
22:10 Biznes Polska
22:35 Ekonomia raport
23:00 Suma dnia
23:20 Poland Daily
00:10 Dzisiaj - serwis inform.
00:30 Sport w Republice
00:35 Prognoza pogody
00:45 Moja droga do wolności
00:55 W punkt
01:25 Dziennikarski poker

POLONIA

07:30 Pytanie na śniadanie
10:40 Panorama
10:50 Pytanie na śniadanie
11:20 Co na obiad?
11:30 Barwy szczęścia (2472) - serial
12:00 Wiadomości
12:15 Polskie święta
12:45 Czas honoru (3) - serial
13:35 Czas honoru (4) - serial
14:30 Oratorium Gwiazda Betlejemsk nad Tatrami - koncert
15:40 Przystanek Historia
16:00 Przyjaciele Misia i Margolci
16:30 Rodzinka.pl (237) - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Zakończ się w Polsce
17:50 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
18:20 Barwy szczęścia (2472) - serial
18:50 Nad Niemnem - magazyn Polaków na Białorusi
19:10 Studio Lwów
19:30 Wiadomości
20:05 Sport
20:10 Pogoda
20:20 Ojciec Mateusz (69) - serial
21:10 Ojciec Mateusz (70) - serial
22:05 Polonia 24
22:35 Nasze Hollywood, czyli początki kina w Polsce - film dokumentalny, Polska 2020
23:30 Rodzinka.pl (237) - serial
00:00 Focus on Poland
00:20 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
00:50 Nad Niemnem - magazyn Polaków na Białorusi
01:10 Studio Lwów

TRWAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:40 Koncert „Narodziny Nadziei” w Grajewie
10:00 Informacje dnia
10:15 Jak my to widzimy
10:45 Zew natury
11:05 Jezus. Królestwo bez granic
11:40 Ma się rozumieć
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Najdziesz - 10 przykazań
13:15 Kolędy i pastorałki
13:30 Msza święta z Jasnej Góry
14:30 Śladami apostoła Pawła
15:20 Błask szopki - reportaż
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Jestem mamą
16:30 Pędzelkiem z ogona wiewiórki pisane
17:10 Prosto o gospodarce
17:30 Zostań żołnierzem RP
17:45 Ogrody światła: Ogrody światła w Płocku
17:55 Poczci wielkich Polaków
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:30 Każdy maluch to potrafi
19:45 Modlitwa z udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Mojżesz - 10 przykazań
22:45 Kolory świętości
22:50 Gala Polskiej Muzyki Filmowej
00:00 Słowo życia

HISTORIA

06:50 Był taki dzień: 28 grudnia
06:55 Prasa donosi: Motoryzacja w II RP
07:15 Czas honoru (61) - serial
08:10 Flesz historii
08:30 Rok 1981. Kalendarium
08:35 Powstanie Wielkopolskie.
Bitwa o Chodzież
09:25 Anna German. Prawdziwe życie - dok.
10:15 Sensacje XX wieku
10:40 Sensacje XX wieku
11:05 Hugo - dok.
12:10 U Pana Boga w ogródku (2) - serial
13:00 Bitwa niemeńska 1920 - dok.
14:15 Więcej niż miód - dok.
15:50 Żywot sarmacki: Zmartwychwstanie sarmackie
16:10 Nie taka prosta historia: Wydanie świąteczne
16:50 Powstanie wielkopolskie.
Czarnków odzyskany
17:50 W PRL-u: Peerelowski sylwester
18:25 Czas honoru (62) - serial
19:20 Stalin - dok.
20:25 Bomba (1) - dok.
21:25 Maria Skłodowska-Curie - film biograficzny, Belgia/Francja/Niemcy/Polska 2016
23:05 Zwycięstwo. Powstanie Wielkopolskie 1918-1919 - dokument fabularzowy, Polska 2020
00:30 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
01:05 Sensacje XX wieku
01:30 Sensacje XX wieku

TVP INFO

08:00 Jedziemy dalej
08:18 Minęła ósma
08:09 Poranek TVP Info
08:39 Poranek TVP Info
08:45 Flesz info
09:00 Serwis info, pogoda
09:11 Minęła dziewiąta
10:00 Serwis info
10:25 Pogoda info
10:29 Serwis info
10:50 Pogoda info
11:00 Serwis info
11:30 Serwis info, pogoda
12:00 Serwis info
12:25 Pogoda info
12:30 Serwis info, pogoda
13:00 Serwis info
15:00 Serwis info
15:20 Pogoda info
15:29 Info dzień
15:59 Info dzień
17:00 Teleexpress
17:15 Teleexpress extra
17:32 O co chodzi
18:00 Panorama
18:20 Panorama opinii
18:37 O tym się mówi
19:30 Wiadomości
20:03 Gość „Wiadomości”
20:15 Minęła dwudziesta
21:00 Nie da się ukryć
21:25 Serwis Info
21:50 W tyle wizji
22:24 Serwis Info
22:30 W tyle wizji extra
23:00 Info wieczór
23:30 W akcji
23:55 Serwis info
00:03 Wiadomości
00:36 Gość „Wiadomości”
00:49 Pogoda Info
00:55 Minęła dwudziesta

KINO POLSKA

06:00 Nie ma jak Polska
06:25 Telesprzedaż
07:35 Daleko od szosy (4) - serial
09:15 Ewa chce spać - komedia, Polska 1957
11:20 Telesprzedaż
11:40 Agent nr 1 - dramat wojenny, Polska 1971.
Jest to oparta na faktach historia działalności polskiego pochodzenia agenta brytyjskiego wywiadu w Grecji, Jerzego Iwanowa-Szajnowicza, podczas II wojny światowej.
13:45 Dom (9) - serial
16:05 Sasza - etiuda filmowa, Polska 2018
16:35 Kabaretowy rejs - pr. rozryw.
17:35 Kabaretowy rejs - pr. rozryw.
18:20 Daleko od szosy (5) - serial
20:00 Kariera Nikosia Dyzmy - komedia, Polska 2002
22:05 Wielka wyspa - komedia sensacyjna, Polska 1992.
Jarek opuszcza więzienie i wraz ze swoimi dawnymi oprawcami zakłada bank.
00:10 Weekend - komedia sensacyjna, Polska 2010.
Dwóch gangsterów, walcząc o wpływy w mieście, postanawia zdobyć walizki wypełnione pieniędzmi oraz narkotykami. Tymczasem inna grupa przestępcza ma ten sam cel.
02:35 Plac zabaw - dramat obyczajowy, Polska 2016

KULTURA

07:00 Wydarzenia aktualne
07:20 Muzyczne poranki
08:00 Informacje kulturalne
08:30 Urodzeni artyści: Gosia i Tomek Rygalikowie
09:05 Wydarzenia aktualne
09:30 Fatima - dramat obyczajowy, Francja/Kanada 2015
11:00 Chłopi (3) - serial
12:05 Chłopi (4) - serial
13:10 Dzieci z dachu świata - film dokumentalny, Nepal 2018
14:55 Pas de deux - komediodramat, Polska 2001
15:45 Działą Navarony - film wojenny, Wielka Brytania/USA 1961
18:15 Muzyka Skalnego Podhala: Pastorałki i nuty kołędniczek: Co dalej? - pr. publ.
18:25 Jane Eyre (4) - serial
20:00 Podróż zimowa - balet w choreografii Christiana Spucka
21:45 Portrety: Romuald Twardowski
21:55 Lekkie obyczaje: Kochankowie z Księżyca - komediodramat, USA 2012
23:40 Co dalej? - pr. publ.
00:15 Młoda Polska: Elizabeth - film krótkometrażowy, Francja 2017
00:55 Panorama kina polskiego: Ostatnia rodzina - dramat obyczajowy, Polska 2016
03:05 Portrety: Romuald Twardowski
03:25 Wyprawa Kon-Tiki - film przygodowy, Szwecja/Niemcy/Wielka Brytania/Dania/Norwegia 2012

PULS

06:00 Zbuntowany anioł (228) - serial
07:00 Rodzinny interes (186) - serial
08:00 Lombard. Życie pod zastaw (311) - serial
09:00 Lombard. Życie pod zastaw (147) - serial
10:00 Lombard. Życie pod zastaw (435) - serial
11:00 Zbuntowany anioł (230) - serial
12:00 Zaklinaczka duchów (85) - serial
13:00 Zaklinaczka duchów (86) - serial
14:00 Lombard. Życie pod zastaw (148) - serial
15:00 Lombard. Życie pod zastaw (149) - serial
16:00 Rodzinny interes (188) - serial
17:00 Rodzinny interes (189) - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw (437) - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw (438) - serial
20:00 Wasabi: Hubert zawodowiec - film sensacyjny, Francja/Japonia 2001
22:00 Moje skarby - komedia, Francja 2017
23:50 Ucieczka z piekła - thriller, Tajlandia/USA 2015.
Przebywająca na wakacjach amerykańska rodzina stara się uciec z pogrążonego w rewolucji południowoazjatyckiego państwa.
01:50 Na jedwabnym szlaku: Huang He - Żółta Rzeka

Program telewizyjny nie zawiera zmian w ramówkach poszczególnych stacji dokonanych po zamknięciu numeru.

RANO

PO POŁUDNIU

WIECZOREM

RANO

PO POŁUDNIU

WIECZOREM

TVP Dokument

06:00 Dziką Polską
06:35 Dziką Polską
07:00 Podwodny raj Borneo (11) - serial dok.
07:30 Podwodny raj Borneo (12) - serial dok.
08:10 Madagaskar. Wyspa kameleonów - dok.
09:10 Wielki Pacyfik: Ocean przemocy (1) - serial dok.
10:10 Boże Narodzenie u świętego Pawła - dok.
11:15 Rodem z Muszyny. Rzecz o Adamie Ziemianninie - reportaż
11:40 Geniusze i marzyciele. Ludwik Hirsfeld - dok.
12:50 Planeta Kirsan - dok.
13:50 Wielki Pacyfik: Ocean tajemnic (2) - serial dok.
14:55 Sniąc o Murakamim - dok.
16:05 Przebudowa Nowy Jork. Plany dla Manhattanu
17:00 Pożar katedry Notre-Dame - dok.
18:05 Skarby Europy: Niemcy
19:05 Wszystkie kolory świata: Nieznane wyspy Japonii
20:10 Made in USSR - dok.
21:10 Barbara Włodarczyk zaprasza - mag.
21:20 ZSRR. Rozpad mocarstwa - dok.
22:15 Szerokie tory
22:50 Gulag. Życie w sowieckim raju - dok.
23:55 Ryby i ludzie - reportaż
00:15 Notacje
00:30 Fabryka wódki - dok.
01:35 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
02:05 Śladami „Potopu” - dok.

TVP Seriale

05:50 Rodzinka.pl (54) - serial
06:20 Na sygnale (203) - serial
06:55 Na sygnale (204) - serial
07:30 Ojciec Mateusz (74) - serial
08:25 Komisarz Alex (169) - serial
09:20 Złotopolscy (421) - serial
09:50 Klan (335) - serial
10:30 Na dobre i na złe (144) - serial
11:30 Ranczo (95) - serial
12:25 Rodzinka.pl (55) - serial
12:55 Rodzinka.pl (56) - serial
13:35 Ojciec Mateusz (320) - serial
14:30 Ojciec Mateusz (321) - serial
15:30 Komisarz Alex (170) - serial
16:20 Komisarz Alex (66) - serial
16:50 Na sygnale (205) - serial
17:30 Ranczo (96) - serial
18:30 Ranczo (97) - serial
19:30 Ojciec Mateusz (322) - serial
20:30 Ojciec Mateusz (75) - serial
21:30 Ranczo (98) - serial
22:30 Ranczo (99) - serial
23:25 Ojciec Mateusz (323) - serial
00:25 Na dobre i na złe (828) - serial
01:30 Stulecie Winnych 3 (35) - serial
02:30 Stulecie Winnych 3 (36) - serial
03:30 Zmiennicy (13) - serial
04:30 Złotopolscy (421) - serial
05:05 Klan (330) - serial

TV 4

06:00 Gliniarz i prokurator (8) - serial
07:00 Strażnik Teksasu (36) - serial
08:00 Nasz nowy dom - reality show
09:00 Pierwsza miłość (3331) - serial
09:50 Kochane pieniądze (75) - serial
10:50 Hardkorowy lombard 102 - serial
11:20 Hardkorowy lombard (11) - serial
11:50 Święty (165) - serial
12:20 Święty (166) - serial
12:55 Pamiętniki z wakacji (42) - serial
13:55 STOP Drogówka - mag.
14:55 STOP Drogówka - mag.
15:55 Hardkorowy lombard (12) - serial
16:25 Hardkorowy lombard (13) - serial
16:55 Święty (167) - serial
17:25 Święty (168) - serial
18:00 Kochane pieniądze (76) - serial
19:00 Policjantki i Policjanci (807) - serial
20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny (511) - serial
21:00 Wilkołak: Bestia wśród nas - horror, USA 2012
23:00 Noc oczyszczenia: Anarchia - horror, Francja/USA 2014
01:10 Śmierć na 1000 sposobów (3) - serial
01:40 Gordon Ramsay: 24 godziny w piekle (5) - serial
02:50 Trans World Sport

BALET

„PODRÓŻ ZIMOWA”. BALET W CHOREOGRAFII CHRISTIANA SPUCKA

WTOREK 28.12 GODZ. 20.00, TVP KULTURA

„Winterreise”, czyli „Podróż zimowa” Franza Schuberta to cykl 24 pieśni na głos i fortepian do wierszy Wilhelma Müllera, uważany za zwieńczenie całości niemieckiej pieśni artystycznej. Hans Zender zaaranżował cykl w 1993 r., a jego wersja na tenor i orkiestrę kameralną na swój sposób podchodzi do wierszy Wilhelma Müllera. Zender wkracza w najciemniejsze rejony ludzkiej egzystencji. Swoją interpretacją wydobywa na światło dzienne emocje, które pulsują tuż pod powierzchnią w twórczości Schuberta, odsłaniając niesamowite pokłady w głębi muzyki. Podobnie jak Hans Zender, produkcja Christiana Spucka została nagrodzona renomowaną Prix Benois de la Danse w 2019 r.

KOMEDIA KRYMINALNA

VABANK II, CZYLI RIPOSTA

WTOREK 28.12 GODZ. 20.55, TVP2

Druga część hitu w reżyserii Juliusza Machulskiego. Bankier Kramer (Leonard Pietraszak) odsiaduje wyrok w więzieniu. Został skazany za upozorowany przez kasiarza Kwintę (Jan Machulski) rabunek własnego banku. Za krótkimi poznaje niejakiego Sztycy (Bronisław Wrocławski), który po wyjściu na wolność ma pomóc w ucieczce Kramera. Na polecenie Kramera Sztycy wynajmuje specjalistę od mokrej roboty – Tędlarza. Razem układają misterny plan, pozwalający bankierowi na dokonanie upragnionej zemsty. By zwabić Kwintę w pułapkę, Sztycy porywa córkę Marty (Ewa Szykulska), która mieszka teraz z kasiarzem. Pewien śmierci Kwinty Kramer ucieka ze Sztycem do Szwajcarii...

SENSACYJNY

GLORIA

WTOREK 28.12 GODZ. 22.40, POLSAT

Gloria (Sharon Stone) po odsiadce w więzieniu na Florydzie (wzięła na siebie winę swojego chłopaka z mafii, Kevina) wraca do Nowego Jorku, by rozprawić się z przeszłością. W międzyczasie przez przypadek staje się opiekunką upartego sześciolatka Nicky’ego (Jean-Luke Figueroa), którego rodzina została zlikwidowana przez jej znajomych kryminalistów. Chłopiec posiada drugocenne informacje mogące zniszczyć przestępcze imperium. Gloria zawsze podróżowała bez bagażu i kontrolowała sytuację. Teraz jest zmuszona wleć się ulicami Nowego Jorku obciążona tym zbędnym bagażem, którego ani nie lubi, ani nie rozumie. Co gorsza, on ma o niej jeszcze gorsze mniemanie.

TVP SPORT

05:35 Sportowy wieczór
06:15 Strongman: Liga Mistrzów 2020/2021 (11) - World Championships - Finlandia
07:15 Dart: Mistrzostwa świata - Londyn 2022 - 3. runda

09:25 Retro TVP Sport: Skoki narciarskie: Igrzyska olimpijskie Vancouver 2010 (98) - magazyn sportowy
11:30 Hokej: Puchar Polski - mecz półfinałowy: GKS Katowice - KH Energa Toruń
12:25 Hokej: Puchar Polski - mecz półfinałowy: Re-Plast Unia Oświęcim - Comarch Cracovia
13:30 Dart: Mistrzostwa świata - Londyn 2022 - 3. runda
17:15 Piłka ręczna mężczyzn: 4 Nations Cup w Gdańsku - studio
17:40 Piłka ręczna mężczyzn: 4 Nations Cup w Gdańsku - mecz: Polska - Tunezja
20:00 Hokej: Puchar Polski - mecz finałowy
22:45 Sportowy wieczór
23:25 Dart: Mistrzostwa świata - Londyn 2022 - 3. runda
01:35 Sporty walki: Professional Fighters League - play-offs - 2. dzień
03:45 Boks: Gala w Los Angeles - podsumowanie

POLSAT SPORT

06:00 Boks: Gala Polsat Boxing Promotions w Toruniu - waga półciężka: Ihsosvany Garcia - Przemysław Gorgoń

08:00 Piłka nożna z archiwum
10:30 Łyżwiarstwo figurowe z archiwum - magazyn sportowy
13:00 Koszykówka mężczyzn: Energa Basket Liga - mecz: Śląsk Wrocław - Enea Zastal BC Zielona Góra
15:05 Hokej: Puchar Spenglera - mecz fazy grupowej

18:00 Piłka nożna z archiwum
20:10 Hokej: Puchar Spenglera - mecz fazy grupowej
23:00 Biatlon z archiwum - magazyn sportowy

01:00 Sporty walki: FEN

TVP 3

08:00 Warszawski dzień
10:05 Więzień miłości - serial
10:55 Działka na balkonie
11:15 Qulszol - kulinarne potyczki
11:45 Moda na styl
12:00 Rozmowy bardzo kulturalne
12:15 Składka. Emerytura. Przyszłość
12:25 Zamknięty świat - dok.
12:50 Agrobiznes extra, agropogo-da
13:20 Eko patent
13:30 Kierunek: urbex
13:45 Turystyczna jazda
14:00 Las bliżej nas
14:30 Kurier Warszawy i Mazowsza
14:45 Express regionów
15:00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
15:20 Kościół z bliska
15:50 PFRON wspiera dostępność
16:00 Zielnik regionalny
16:15 Wyprodukowano w Polsce
16:30 Kurier Warszawy i Mazowsza
16:45 Express regionów
18:00 Kurier Mazowiecki
18:15 Kronika warszawska
18:30 Telewizyjny Kurier Warszawski
18:50 Raport na gorąco
18:59 Saski. Powrót Pałacu
19:10 Gra o Polskę
19:40 Twoje sprawy
20:05 W służbie Bogu i bliżnim
20:30 Wieczna miłość - serial
21:20 Eko patent
21:30 Kurier Warszawy i Mazowsza
21:42 Raport na gorąco
21:50 Studio LOTTO
22:00 Dziennik regionów
22:17 Kryminalna siódemka
22:30 Jesień na RODOS
23:00 Echa dnia

Programy autorów „Codziennej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono.

RANO

Anglik, który mnie kochał
godz. 21.05

08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda
08:15 Kwadrans polityczny
08:35 Ranczo (129) - serial
09:35 Komisarz Alex (190) - serial
10:35 Ojciec Mateusz (256) - serial
11:25 Kasta - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:35 Rok w ogrodzie extra
12:55 Natura w Jedynce: Alpejskie opowieści o przetrwaniu

PO POŁUDNIU

14:00 Elif (1121) - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:15 Alarm!
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
16:05 Przysięga (550) - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Jaka to melodia? - pr. rozryw.
17:55 Klan (3911) - serial
18:20 Kasta - serial
18:55 Jeden z dziesięciu - teleturniej

WIECZOREM

19:25 Sport
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:10 Alarm!
20:30 Leśniczówka (464) - serial
21:05 Anglik, który mnie kochał - komedia romantyczna, Wielka Brytania/USA 2014
22:55 Historia bez tajemnic: La la la. Historia musicalu - film dok., Francja 2019
00:00 Zabójcza przysięga - dramat kryminalny, USA 2017
01:40 Tajemnica Enigmy (4) - serial

Świąteczna zamiana
godz. 23.55

07:30 Pytanie na śniadanie
10:40 Panorama
10:45 Pytanie na śniadanie
11:25 Rodzinka.pl (192) - serial
11:50 Barwy szczęścia (2540) - serial
12:30 Kolo fortuny - teleturniej
13:15 Kozacka miłość (252) - serial
14:05 Va banque - teleturniej
14:35 Na sygnale (77) - serial
15:10 Uśmiech losu (13) - serial
16:00 Kolo fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej

17:15 Miłość i przeznaczenie (18) - serial
18:00 Panorama
18:20 Va banque - teleturniej
18:45 Kozacka miłość (253) - serial
19:35 Barwy szczęścia (2540) - serial
20:10 Barwy szczęścia (2541) - serial
20:40 Kulisy seriali „Na dobre i na złe” i „Na sygnale”
20:55 Na dobre i na złe (829) - serial

22:00 Zniwolona: Felix Austria - dramat kostiumowy, Ukraina 2020
23:55 Świąteczna zamiana - komedia, USA 2007. Tydzień przed Gwiazdką Paulę dopada kryzys finansowy. Przybycie dawnej szkolnej miłości wystawia kobietę na próbę.
01:35 McMafia (3) - serial
02:45 Showrunnerzy: jak się robi serial - film dokumentalny, Irlandia/USA 2014

Zabójcza broń 4
godz. 21.40

06:00 Ukryta prawda (1114) - serial
07:00 Kuchenne rewolucje - pr. rozryw.
08:00 Dzień Dobry TVN
11:35 Doradca smaku
11:45 Ukryta prawda (1001) - serial
12:50 Tajemnice miłości (16) - serial
13:55 Ukryta prawda (1115) - serial
14:55 Ukryta prawda (912) - serial

16:00 Skoki narciarskie: Turniej Czterech Skoczni w Oberstdorfie - studio
16:30 Skoki narciarskie: Turniej Czterech Skoczni w Oberstdorfie - 1. seria
17:40 Skoki narciarskie: Turniej Czterech Skoczni w Oberstdorfie - studio
17:50 Skoki narciarskie: Turniej Czterech Skoczni w Oberstdorfie - 2. seria
18:25 Skoki narciarskie: Turniej Czterech Skoczni w Oberstdorfie - studio

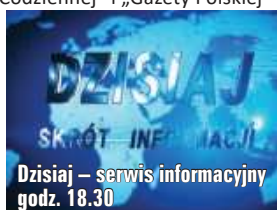
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:55 Uwaga!
20:20 Na Wspólnej (3349) - serial
21:00 Milionery - teleturniej
21:40 Zabójcza broń 4 - film sensacyjny, USA 1998
00:10 Wojna Charliego Wilsona - dramat biograficzny, USA 2007
02:20 MasterChef - pr. rozryw.
03:45 Uwaga!

Wkręcenie 2
godz. 20.00

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i partnerzy (564) - serial
09:10 Malanowski i partnerzy (565) - serial
09:40 Sekrety rodziny (114) - serial
10:40 Dlaczego ja? (616) - serial
11:40 Gliniarze (137) - serial
12:50 Wydarzenia
13:25 Interwencja
13:40 Trudne sprawy (963) - serial
14:40 Dlaczego ja? (682) - serial

15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Na ratunek 112 (505) - serial
17:00 Gliniarze (315) - serial
18:00 Pierwsza miłość (3333) - serial
18:50 Wydarzenia
19:25 Gość „Wydarzeń”
19:45 Sport
19:55 Pogoda
20:00 Wkręcenie 2 - komedia, Polska 2015.

Szyna poznaje seksowną Klementynę, która zabiera go do Warszawy i wprowadza w świat show-biznesu. Jego zazdrosna żona Jadzia chce za wszelką cenę odzyskać męża.
22:05 Oficer Blart w Las Vegas - komedia sensacyjna, USA 2015
00:25 Łatwa dziewczyna - komedia, USA 2010
02:10 Telemaniak - czarna komedia, USA 1996

Dzisiaj - serwis informacyjny
godz. 18.30

07:00 Transmisja mszy świętej z Jasnej Góry
09:30 W punkt
09:50 Telezakupy
10:05 Tajniki umysłu
10:15 Telezakupy
10:30 Mówi się...
11:15 Telezakupy
11:30 Polska na dzień dobry
12:55 Telezakupy
13:10 Dziennikarski poker
13:35 Wolne głosy
14:00 Telezakupy
14:15 Wolne głosy - zagranica
14:30 Na pomoc!
14:45 Telezakupy
15:00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
15:20 Republika po południu
17:15 Wolne głosy
17:55 Wolne głosy - zagranica
18:15 Ekonomia raport - flash
18:30 Dzisiaj - serwis inform.
18:55 Sport w Republice
19:00 Prognoza pogody
19:10 Dziennikarski poker
19:40 Tajniki umysłu

20:00 W punkt
20:25 Mówi się...
21:30 Pilnujmy Polski!
22:00 Ekonomia raport - flash
22:10 Biznes Polska - Samorząd
22:35 Ekonomia raport
23:00 Suma dnia
23:20 Poland Daily
00:10 Dzisiaj - serwis inform.
00:30 Sport w Republice
00:35 Prognoza pogody
00:45 Moja droga do wolności
00:55 W punkt
01:25 Dziennikarski poker

Ranczo
godz. 20.20

06:00 Polonia 24
06:30 Korona królów (359) - serial
07:00 Qulszoł - kulinarne potyczki
07:30 Pytanie na śniadanie
10:40 Panorama
10:50 Pytanie na śniadanie
11:15 Co na obiad?
11:30 Barwy szczęścia (2473) - serial
12:00 Wiadomości
12:15 Nad Niemnem - magazyn Polaków na Białorusi
12:35 Ojciec Mateusz (69) - serial
13:30 Ojciec Mateusz (70) - serial
14:20 Zwycięstwo. Powstanie Wielkopolskie 1918-1919 - dok. fab., Polska 2020
15:50 Animowanki
16:30 Rodzinka.pl (238) - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Polak Węgier - dwa bratanki - reportaż
17:50 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
18:20 Barwy szczęścia (2473) - serial
18:50 Kierunek Zachód

19:10 Magazyn z Wysp
19:30 Wiadomości
20:05 Sport
20:10 Pogoda
20:20 Ranczo (101) - serial
21:10 Ranczo (102) - serial
22:05 Polonia 24
22:35 Magazyn Ekspresu Reporterów
23:30 Rodzinka.pl (238) - serial
00:00 Focus on Poland
00:20 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
00:50 Kierunek Zachód

RANO

06:15 Gala Polskiej Muzyki Filmowej
07:25 Ja, głuchy
08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:35 Każdy maluch to potrafi
09:00 Opowieści Starego Testamentu
09:25 Kolory świętości
09:30 Sanktuaria polskie
10:00 Audycja generalna Ojca Świętego Franciszka Misjonarze Afryki
10:55 Jestem mamą
11:40 Prosto o gospodarce

PO POŁUDNIU

12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Mojżesz - 10 przykazań
13:05 Tam, gdzie rodzi się Chrystus
13:30 Msza święta z Jasnej Góry
14:30 Gala Polskiej Muzyki Filmowej Iwato
15:35 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Na zdrowie
16:30 Wyszyński - historia
17:00 Po stronie prawdy
17:30 Rykoszetem
18:00 Anioł Pański

WIECZOREM

18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:30 Brat Franciszek
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Mojżesz - 10 przykazań
22:50 Zatraskana kołoda - pokój dla niepodległej
23:35 Pod opieką Limanowskiej Pani

06:50 Był taki dzień: 29 grudnia
06:55 Wojna w eterze
07:15 Czas honoru (62) - serial
08:10 Kuchnia dwudziestolecia
08:40 Powstanie wielkopolskie. Czarnków odzyskany - dok.
09:40 Sensacje XX wieku
10:10 Sensacje XX wieku
10:35 Powstanie Wielkopolskie. Bitwa o Chodzież - dok.
11:25 W PRL-u: Peelerowski sylwester
12:00 U Pana Boga w ogródku (3) - serial

12:50 Historia na sprzedaż (1) - serial dok.
13:45 Stalin - dok.
14:45 Komeda, Komeda - dok.
16:00 Giganci historii: Wiek XI-XII: Epoka krucjat - teleturniej
16:55 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
17:25 Śladami Eskulapa: Zabije czy wzmochni
17:45 Przeczytaj mi tę historię
18:00 Historia Polski: Peryskop Gundlacha. Oczy alianckich czołgów

18:45 Archiwum zimnej wojny: Koniec Kominternu
19:10 Czas honoru (63) - serial
20:00 Flesz historii - ekstra
20:10 Pacyfik w ogniu (3) - dok.
21:10 Wojna o trony. Prawdziwa historia Europy 4: Mazarin, mistrz intrygi. 1654-1661
22:15 Kurier - film historyczny, Polska 2019
00:10 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii: Sensacje XX wieku

08:00 Jedziemy dalej
08:15 Serwis Info
08:18 Minęła ósma
09:00 Serwis Info
09:11 Minęła dziewiąta
10:00 Serwis info
10:25 Pogoda info
10:29 Serwis info
10:50 Pogoda info
11:00 Serwis info
11:30 Serwis info, pogoda
12:00 Serwis info
12:25 Pogoda info
12:30 Serwis info, pogoda

13:00 Serwis info
15:00 Serwis info
15:20 Pogoda info
15:29 Serwis info
15:59 Info dzień
17:00 Teleexpress
17:15 Teleexpress extra
17:32 O co chodzi
18:00 Panorama
18:20 Panorama opinii
18:37 O tym się mówi
19:30 Wiadomości
20:03 Gość „Wiadomości”
20:15 Minęła dwudziesta

21:00 Nie da się ukryć
21:25 Serwis Info
21:50 W tyle wizji
22:24 Serwis Info
22:30 W tyle wizji extra
23:00 Info wieczór
23:30 W akcji
23:50 Serwis info
00:03 Wiadomości
00:36 Gość „Wiadomości”
00:49 Pogoda Info
01:00 Minęła dwudziesta
01:55 W tyle wizji
02:30 Serwis Info

06:00 Nie ma jak Polska
06:35 Telesprzedaż
07:40 Daleko od szosy (5) - serial
09:25 Wszystkie kobiety Mateusza - komedia obyczajowa, Polska 2012. Mateusz Klos jest artystą, hulaką i wielbicielem płci pięknej. Po swojej śmierci odwiedza w snach wszystkie kobiety, z którymi miał romans, co niepokoi ich mężów.
11:30 Dalej prosto - etiuda filmowa, Polska 2018

11:55 Telesprzedaż
12:15 Konopielka - komedia obyczajowa, Polska 1981
14:00 Dom (10) - serial
15:50 Ballada o ścinaniu drzewa - film krótkometrażowy, Polska 1972
16:25 Kabaretowy rejs - pr. rozryw.
17:25 Kabaretowy rejs - pr. rozryw.
18:20 Daleko od szosy (6) - serial
20:00 Miś - komedia, Polska 1981

22:20 Chłopaki nie płaczą - komedia kryminalna, Polska 2000, wyk. Maciej Stuh, Cezary Pazura, Wojciech Kłata, Michał Miłowicz.
Kuba, młody skrzypek, trafia w sam środek gangsterskich porachunków.
00:20 Zabij mnie, glino - dramat sensacyjny, Polska 1987
02:55 Yuma - film kryminalny, Czechy/Polska 2012

07:00 Muzyczne poranki
08:05 Co dalej? - pr. publ.
08:30 Do dzieła - mag.
08:50 Portrety: Romuald Twardowski
09:00 Awantura o Basię - film obyczajowy, Polska 1995
11:00 Chłopi (5) - serial
12:00 Chłopi (6) - serial
13:30 Rzeczpospolita modernistyczna: Architektura kultury
14:10 Tamte lata, tamte dni - mag. kult.

14:40 W rytmie Kuby - film dokumentalny, USA/Kuba 2018
16:15 Przygody Münchhausena - komedia przygodowa, Czechosłowacja 1961
17:50 Mieszczanie żywiecy: Antoni i Aleksander
18:30 Informacje kulturalne
18:55 Wielkie nadzieje (1) - film kostiumowy, Wielka Brytania 2011
20:00 Na wschód od Hollywood: Walc w alejkach - film obyczajowy, Niemcy 2018

22:15 Więcej niż fikcja: Andriej Tarkowski. W świątyni kina - film dok., Rosja 2019
00:10 Jazz: ENTER Enea Festival 2017 - Leszek Możdżer, Gloria Campaner - koncert
01:15 Informacje kulturalne
01:50 Lekkie obyczaje: Kochankowie z Księżyca - komedio-dramat, USA 2012
03:35 Monteverdi. U źródeł opery - film dokumentalny, Francja 2017

06:00 Zbuntowany anioł (229) - serial
07:00 Rodzinny interes 5 (187) - serial
08:00 Lombard. Życie pod zastaw (147) - serial
09:00 Lombard. Życie pod zastaw (148) - serial
10:00 Lombard. Życie pod zastaw (436) - serial
11:00 Zbuntowany anioł (231) - serial
12:00 Zaklinaczka duchów (86) - serial

13:00 Zaklinaczka duchów (87) - serial
14:00 Lombard. Życie pod zastaw (149) - serial
15:00 Lombard. Życie pod zastaw (150) - serial
16:00 Rodzinny interes (189) - serial
17:00 Rodzinny interes (190) - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw (438) - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw (435) - serial

20:00 W sieci kłamstw - film sensacyjny, Holandia/Ukraina/Wielka Brytania/Polska/USA 2020
22:00 Dzielnica strachu (25) - serial
23:00 Dzielnica strachu (26) - serial
00:00 Dorwać Cartera - film sensacyjny, USA 2000, wyk. Sylvester Stallone, Michael Caine
02:00 Lombard. Życie pod zastaw (148) - serial

Program telewizyjny nie zawiera zmian w ramówkach poszczególnych stacji dokonanych po zamknięciu numeru.

RANO

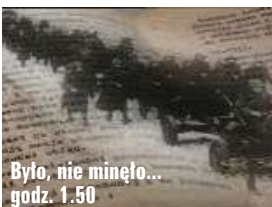
PO POŁUDNIU

WIECZOREM

RANO

PO POŁUDNIU

WIECZOREM

Było, nie minęło...
godz. 1.50

TVP Dokument

Rodzinka.pl
godz. 12.25

TVP Seriale

Święty
godz. 11.50

TV 4

06:00 Dziką Polską
06:30 Dziką Polską
07:05 Podwodny raj Borneo (13)
- serial dok.
07:35 Podwodny raj Borneo (14)
- serial dok.
08:05 Dziką Australią: Pustynia
kangura rudego (1)
- serial dok.
09:05 Wielki Pacyfik: Ocean
tajemnic (2) - serial dok.
10:10 Pożar katedry Notre-Dame
- dok.
11:05 Ryby i ludzie - reportaż
11:30 Made in USSR - dok.
12:35 Czysta sztuka - dok.
13:35 Wielki Pacyfik: Ocean
namietności
(3) - serial dok.
14:35 Claudia, La Misteriosa
- dok.
15:40 Mityczne królestwo
Teotihuacan - dok.
16:55 Tajemnice zamku
Chenonceau - dok.
18:00 Skarby Europy: Bułgaria (8)
- serial dok.
19:05 Wszystkie kolory świata:
Japonia: powrót do źródeł
Wielkie rodziny (5)
- serial dok.
21:05 Syndrom Zimowników
- dok.
22:30 Fateiczy i morze - dok.
23:30 Wyjechani (13) - serial
00:05 Ze znakiem Q - reportaż
00:25 Notacje
00:40 Happy Olo - pogodna
ballada o Olku Dobie - dok.
01:50 Było, nie minęło - kronika
zwiadowców historii
02:20 Królik po berlińsku - dok.

05:50 Rodzinka.pl (55) - serial
06:20 Na sygnale (204)
- serial
06:55 Na sygnale (205)
- serial
07:30 Ojciec Mateusz (75)
- serial
08:30 Komisarz Alex (170)
- serial
09:20 Złotopolscy (422) - serial
09:50 Klan (336) - serial
10:30 Na dobre i na złe (145)
- serial
11:30 Ranczo (96) - serial
12:25 Rodzinka.pl (56) - serial
12:55 Rodzinka.pl (57) - serial
13:35 Ojciec Mateusz (321)
- serial
14:35 Ojciec Mateusz (322)
- serial
15:30 Komisarz Alex (171)
- serial
16:20 Komisarz Alex (172) - serial
16:55 Na sygnale (206)
- serial
17:30 Ranczo (97) - serial
18:30 Ranczo (98) - serial
19:30 Ojciec Mateusz (323)
- serial
20:30 Ojciec Mateusz (76)
- serial
21:30 Ranczo (99) - serial
22:25 Ranczo (100) - serial
23:25 Ojciec Mateusz (324)
- serial
00:25 Nocne graffiti - film
sensacyjny, Polska 1996,
wyk. Maciej Dutkiewicz
02:15 Przysłań (12) - serial
03:10 Zmiennicy (14) - serial
04:25 Złotopolscy (422) - serial
05:05 Klan (336) - serial

06:00 Gliniarz i prokurator (85)
- serial
07:00 Strażnik Teksasu (37)
- serial
08:00 Nasz nowy dom - reality
show
09:00 Pierwsza miłość (3332)
- serial
09:50 Kochane pieniądze (76)
- serial
10:50 Hardkorowy lombard (12)
- serial
11:20 Hardkorowy lombard (13)
- serial
11:50 Święty (167) - serial
12:20 Święty (168) - serial
12:55 Pamiętniki z wakacji (43)
- serial
13:55 STOP Drogówka - mag.
14:55 STOP Drogówka - mag.
15:55 Hardkorowy lombard (14)
- serial
16:25 Hardkorowy lombard (15)
- serial
16:55 Święty (169) - serial
17:25 Święty (170) - serial
18:00 Kochane pieniądze (77)
- serial
19:00 Policjanci i Policjanci (808)
- serial
20:00 Sprawiedliwi - Wydział
Kryminalny (512) - serial
21:05 Ści(ą)gany - komedia
sensacyjna, Niemcy/USA
1998
23:00 Egzorcysta: Początek
- horror, USA 2004
01:25 Śmierć na 1000 sposobów
(4) - serial
01:55 Śmierć na 1000 sposobów
(2) - serial
02:25 Disco Polo Life

TVP SPORT

05:30 Sportowy wieczór
06:15 Strongman: Liga Mistrzów
2020/2021 (12) - World
Championships - Finlandia
07:15 Dart: Mistrzostwa
świata - Londyn 2022
- 3. runda
09:25 Retro TVP Sport: Skoki
narciarskie: Igrzyska
olimpijskie Soczi 2014 (99)
- magazyn sportowy
11:30 Hokej: Puchar Polski - mecz
finałowy
13:30 Dart: Mistrzostwa świata
- Londyn 2022 - 3. runda
16:00 Retro TVP Sport: Adam
Malysz w Turnieju
Czterech Skoczni
2000/2001, cz. 1 (78)
- magazyn sportowy
18:05 Piłka ręczna mężczyzn: 4
Nations Cup w Gdańsku
- studio
18:25 Piłka ręczna mężczyzn: 4
Nations Cup w Gdańsku
- mecz: Polska - Japonia
20:45 Sportowy wieczór - 3. seria
- magazyn sportowy
21:30 Sportowy wieczór
22:00 Dart: Mistrzostwa świata
- Londyn 2022 - 4. runda
23:55 Sporty walki: Professional
Fighters League - play-offs
- 3. dzień
02:05 Boks: Walka o pasy
mistrzowskie WBC World
i IBF World w Moskwie
- waga półciężka: Artur
Beterbijew - Adam Deines
03:05 Boks: Gala KnockOut
Boxing Night 19
w Ostrołęce - podsumo-
wanie

POLSAT SPORT

06:00 Boks: Gala Polsat Boxing
Promotions w Węgierskiej
Górze - waga superśred-
nia: Ighovsany Garcia - Nabil
Zaky
08:30 Siatkówka z archiwum
11:00 Piłka nożna z archiwum
13:00 Siatkówka z archiwum
15:30 Piłka nożna z archiwum
17:30 Siatkówka mężczyzn:
PlusLiga - mecz: LUK
Lublin - Aluron CMC Warta
Zawiercie
20:30 Siatkówka z archiwum
23:00 Piłka nożna z archiwum
01:00 Boks: Gala Polsat Boxing
Promotions 4 w Warsza-
wie - waga superpiórkowa:
Radomir Obruśnik - Carl
Herrera

TVP 3

08:00 Warszawski dzień
09:31 Tekieli. Krótki przewodnik po
duszy
09:51 Warszawski dzień ekstra
10:05 Więzień miłości - serial
10:55 W starym ogrodzie
11:15 Słodka kuchnia Pszczółek
Dom czy mieszkanie?
11:45 Ona - mag.
12:00 Ona - mag.
12:15 Składka. Emerytura. Przyszłość
12:25 Jesień na RODOS
12:50 Agrobiznes extra, agropogoda
13:20 Poradnik zakupowy
13:30 Welcome to Poland
14:00 Historie motocyklowe
14:15 Telewizier
14:30 Kurier Warszawy i Mazowsza
14:45 Express regionów
15:00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
15:20 Okiem wiary
16:00 Szukamy w archiwach
16:15 Moje wielkie, wiejskie wesele
16:30 Kurier Warszawy i Mazowsza
16:45 Express regionów
17:02 CHIP - rozmowy niecodzienne
17:23 „Mizerna, cicha” - kolędy
17:30 Głos regionów
18:00 Kurier Mazowiecki
18:16 Twórcy polecają
18:30 Telewizyjny Kurier Warszawski
18:49 Raport na gorąco
18:58 Moja Warszawa
19:10 Zawsze na temat
19:25 Prosto z Radomia
19:50 Gwiazda dziwnie jaskrawa
20:15 Onkocujni
20:30 Wieczna miłość - serial
21:20 Poradnik zakupowy
21:30 Kurier Warszawy i Mazowsza
21:42 Raport na gorąco
22:17 Kryminalna siódemka
22:30 Ochotnicy - serial
23:00 Echa dnia

KONCERT

GAŁA POLSKIEJ MUZYKI FILMOWEJ

ŚRODA 29.12 GODZ. 6.15, TV TRWAM

Koncert najpiękniejszych utworów znanych z małego i dużego ekranu. Część pierwszą wydarzenia wypełnią szlagiery z polskich filmów historycznych i kostiumowych. W programie nie zabraknie kompozycji Wojciecha Kilara, który swą muzyką zilustrował ponad 170 filmów oraz Krzysztofa Komedy Trzcńskiego, który skomponował muzykę do kilkudziesięciu obrazów. Pojawiają się także utwory Krzesimira Dębskiego i Waldemara Kazaneckiego. Znakomitym wokalistom (Anna Sokołowska, Anna Lasota, Michał Gasz, Marcin Jajkiewicz i Jakub Oczkowski) towarzyszyć będzie orkiestra Arte Symfoniko pod dyktando Mieczysława Smydy oraz chór Octava Ensemble pod kierownictwem Zygmunta Magiery.

SERIAL OBYCZAJOWY

NA DOBRE I NA ZŁE – ODCINEK 829

ŚRODA 29.12 GODZ. 20.55, TVP2

Doktor Asia Gawryło (Monika Kaleńska) wciąż próbuje odnaleźć męża Piotra (Marek Bukowski). Lekarka ustala, że Piotr jednak wsiadł do samolotu, tylko nie tego, który leciał do Polski. Falkowicz (Michał Żebrowski) niepokoi się, bo Edzio jest poważnie chory. Tretter (Piotr Garlicki) postanawia zrobić małcowi badania genetyczne. Tymczasem Alina (Katarzyna Skrzynecka) i Maks (Tomasz Ciachorowski) próbują pomóc Olafowi, u którego zdiagnozowano boreliozę. Podejrzewają, że lekarz chorego popełnił błąd. Michał (Mateusz Janicki), wspólnie z Asią, zajmuje się na dyżurze przypadkiem Jana, młodego mężczyzny, który nagle zaczął tracić władzę w nogach.

KOMEDIA

ŚCI(Ą)GANY

ŚRODA 29.12 GODZ. 21.05, TV4

Leslie Nielsen w brawurowej parodii kinowych przebojów, takich jak „Braveheart”, „Ścigany”, „Titanic”. Światowej sławy skrzypek Ryan Harrison (Nielsen) ulega wdziękowi Lauren Goodhue, która jest żoną jego możnego protektora, Hibbinga. Bogacz zostaje zamordowany, a podejrzanie pada na Ryana. Oskarżony o zbrodnię, której nie popełnił, trafia do więzienia. Jednak szczęśliwy los daje mu możliwość ucieczki. W pościg za Harrisonem rusza szeryf Fergus Falls – najbardziej zajadły pies gończy Ameryki. Zaczyna się najśmieszniejszy wyścig z czasem. Harrisona prześladowuje nie tylko pech i szeryf, lecz także pewien jednoręki, jedenonogi, jednooki płatny morderca...

Programy autorów „Codziennej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono.

RANO

PO POŁUDNIU

WIECZOREM

Leśniczówka
godz. 20.30

TVP 1

08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda
08:15 Kwadrans polityczny
08:35 Ranczo (130) - serial
09:35 Komisarz Alex (191) - serial
10:35 Ojciec Mateusz (257) - serial
11:25 Kasta - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:35 Magazyn rolniczy
12:55 Natura w Jedynce:
Alpejskie opowieści o prze-
trwaniu

14:00 Elif (1122) - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:15 Alarm!
15:35 Gra słów. Krzyżówka
- teleturniej
16:05 Przysięga (551) - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Jaka to melodia?
- pr. rozryw.
17:55 Klan (3912) - serial
18:20 Kasta - serial
18:55 Jeden z dziesięciu
- teleturniej

19:25 Sport
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:10 Alarm!
20:30 Leśniczówka (465) - serial
21:00 Na sygnale (348) - serial
21:35 Sprawa dla reportera
22:35 Magazyn śledczy Anity
Gargas
23:10 Magazyn kryminalny 997
00:05 Magazyn Ekspresu
Reporterów
01:10 Tanie dranie - Moroz i Kło-
potowski komentują świat

12 godzin
godz. 0.10

TVP 2

07:55 Pytanie na śniadanie
10:45 Panorama
10:50 Pytanie na śniadanie
11:25 Smaki świata
11:50 Barwy szczęścia (2541)
- serial
12:30 Kolo fortuny - teleturniej
13:15 Kozacka miłość (253)
- serial
14:05 Va banque - teleturniej
14:35 Na sygnale (78) - serial
15:10 Uśmiech losu (14) - serial
16:00 Kolo fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej

17:15 Miłość i przeznaczenie (19)
- serial
18:00 Panorama
18:20 Va banque - teleturniej
18:45 Kozacka miłość (254)
- serial
19:35 Barwy szczęścia (2541)
- serial
20:10 Barwy szczęścia (2542)
- serial
20:40 Kulisy serialu „Ojciec Mate-
usz”
20:55 Ojciec Mateusz (341)
- serial

21:55 Kincsem. Miłość i hazard
- film przygodowy, Węgry
2017
00:10 12 godzin - film sensacyjny,
USA 2012, wyk. Nicolas
Cage, Josh Lucas.
Były złodziej szuka swojej
zaginionej córki, która
została porwana
i zamknięta w bagażni-
ku taksówki.
01:55 Święteczna zamiana
- komedia, USA 2007
03:25 Bankowa gra (6) - serial

Laura
godz. 22.40

TVN

06:00 Ukryta prawda (1115)
- serial
07:00 Kuchenne rewolucje
- pr. rozryw.
08:00 Dzień Dobry TVN
11:35 Doradca smaku
11:45 Ukryta prawda (1002)
- serial
12:50 Tajemnice miłości (16)
- serial
13:55 Ukryta prawda (1116)
- serial
14:55 Ukryta prawda (913)
- serial

15:55 Kuchenne rewolucje
- pr. rozryw.
17:00 Tajemnice miłości (17)
- serial
18:00 Ukryta prawda (1003)
- serial
19:00 Fakty
19:25 Uwaga! Koronawirus
19:30 Sport
19:45 Pogoda
19:55 Uwaga!
20:15 Na Wspólnej (3350) - serial
20:55 Milionerzy - teleturniej
21:35 Kuchenne rewolucje
- pr. rozryw.

22:40 Laura - film obyczajowy,
Polska 2010.
Rok 2006, pod ziemią
zostaje uwięziony górnik
Zbigniew Nowak. Gdy
wszyscy tracą nadzieję na
jego uratowanie, po stu
jedenastu godzinach
z kopalni zaczyna być
słyszalne stukanie w rury.
00:20 Szybcy i wściekli 8 - film
sensacyjny, Japonia/Chiny/
USA 2017

Nowożeńcy
godz. 20.00

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i partnerzy
(566) - serial
09:10 Malanowski i partnerzy
(567) - serial
09:40 Sekrety rodziny (115)
- serial
10:40 Dlaczego ja? (617) - serial
11:40 Gliniarze (138) - serial
12:50 Wydarzenia
13:25 Interwencja
13:40 Trudne sprawy (964)
- serial
14:40 Dlaczego ja? (683) - serial

15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Na ratunek 112 (506)
- serial
17:00 Gliniarze (316) - serial
18:00 Pierwsza miłość (3334)
- serial
18:50 Wydarzenia
19:25 Gość „Wydarzeń”
19:45 Sport
19:55 Pogoda
20:00 Nowożeńcy - komedia
romantyczna, Niemcy/USA
2003, wyk. Ashton
Kutcher, Brittany Murphy,
Christian Kane.
Świeżo poślubieni Tom
i Sarah udają się w podróż
poślubną. Ich tropem
wyrusza były chłop-
ak dziewczyny.

22:10 Nigdy więcej - thriller, USA
2002
00:45 I kto to mówi 3 - komedia,
USA 1993
02:45 Śnieżna akademia
- komedia, USA 1996

Dziennikarski
poker
godz. 13.10

REPUBLIKA

07:00 Transmisja mszy świętej
z Jasnej Góry
07:30 Polska na dzień dobry
09:30 W punkt
09:50 Telezakupy
10:05 Tajniki umysłu
10:15 Telezakupy
10:30 Mówi się...
11:15 Telezakupy
11:30 Polska na dzień dobry
12:55 Telezakupy
13:10 Dziennikarski poker

13:40 Wolne głosy
13:45 Wolne głosy - zagranica
14:05 Telezakupy
14:20 Pilnujmy Polski!
14:45 Telezakupy
15:00 Koronka do Miłosierdzia
Bożego
15:20 Republika po południu
17:15 Wolne głosy
17:55 Wolne głosy - zagranica
18:15 Ekonomia raport - flash
18:30 Dzisiaj - serwis inform.
18:50 Sport w Republice
18:55 Prognoza pogody
19:10 Oddaję Państwu głos
19:40 Tajniki umysłu

20:00 W punkt
20:25 Mówi się...
21:30 Konferencja prasowa
22:00 Ekonomia raport - flash
22:10 Biznes Polska
22:35 Ekonomia raport
23:00 Suma dnia
23:20 Poland Daily
00:10 Dzisiaj - serwis inform.
00:30 Sport w Republice
00:35 Prognoza pogody
00:45 Moja droga do wolności
00:55 W punkt
01:25 Oddaję Państwu głos

Karolina Lanckorońska
godz. 22.35

POLONIA

07:00 Kuchnia dwudziestolecia
07:30 Pytanie na śniadanie
10:45 Panorama
10:50 Pytanie na śniadanie
11:15 Co na obiad?
11:30 Barwy szczęścia (2474)
- serial
12:00 Wiadomości
12:15 Studio Lwów
12:35 Ranczo (101) - serial
13:25 Ranczo (102) - serial
14:20 Karolina Lanckorońska.
Polka z wyboru - film
dokumentalny, Polska
2021 - film dok.

15:20 Wojciech Cejrowski - boso
przez świat
15:50 Radość Bożego Narodzenia
- widowisko
16:30 Rodzinka.pl (239) - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Stacja innowacja
17:50 Gra słów. Krzyżówka
- teleturniej
18:20 Barwy szczęścia (2474)
- serial
18:50 Kabaretowe Naj
- pr. rozryw.

19:10 W obiektywie Polonii
19:30 Wiadomości
20:05 Sport
20:10 Pogoda
20:20 Archiwista (5) - serial
21:10 Archiwista (6) - serial
22:05 Polonia 24
22:35 Karolina Lanckorońska.
Polka z wyboru - film doku-
mentalny, Polska 2021
23:30 Rodzinka.pl (239) - serial
00:00 Focus on Poland
00:20 Gra słów. Krzyżówka
- teleturniej

RANO

PO POŁUDNIU

WIECZOREM

TRWAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:40 Przygody Mobilków
09:00 Na zdrowie
09:30 Po stronie prawdy
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:25 Myśląc Ojczyzna
11:35 Przyroda i ludzie
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Ziemia Obiecana
13:00 Muzyczne chwile
13:30 Msza święta z Jasnej Góry

14:30 Kontrowersje wokół
klimatu
15:30 Tam, gdzie rodzi się
Chrystus
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Z wędka nad wodę
16:35 Porady medyczne
bonifratrów
17:00 Akademia pro-life
17:05 Wodziejski maraton
17:30 Odpowiedzialni za Kościół
17:55 Poczci wielki Polaków
18:00 Anioł Pański

18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:30 Mały pasterz
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Głos Polski
21:00 Apel Jasnogórski
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Ziemia Obiecana - serial
23:00 Polskie ślady w Ziemi
Świętej
23:55 Kolory świętości
00:00 Słowo życia

HISTORIA

06:50 Był taki dzień: 30 grudnia
06:55 Przeczytaj mi tę historię
07:10 Czas honoru (63) - serial
08:05 W kotle historii
08:35 Historia Polski: Peryskop
Gundlacha. Oczy alianckich
czołgów
09:20 Czarne chmury nad
aktorem - dok.
09:55 Sensacje XX wieku
10:45 Najbrzydszy samochód
świata - dok.
11:40 Archiwum zimnej wojny:
Koniec Kominternu

12:10 U Pana Boga w ogródku (4)
- serial
13:00 Saga prastarej puszczy:
Opowieść o bobrze.
Nieosiągalna arkadia
14:10 Wszystkie kolory świata:
Magiczna Sabaudia
15:15 Pacyfik w ogniu (3) - dok.
16:10 Film dokumentalny
16:30 Alfabet Andrzeja Dobosza
16:50 Arrasów dzieje osobliwe:
Barwny świat z tkaniny
17:20 Opowieści goldapskiego
lasu... - dok.

18:20 Marzyciele - pr. publ.
18:50 Czas honoru (64) - serial
19:45 Prasa donosi: Proces
Gorgonowej
20:00 Krwawa historia szkockich
klanów (1) - serial dok.
21:00 Giganci historii: Wieki XI-
XII: Epoka krucjat
21:45 Żywot sarmacki: Zmar-
tychwstanie sarmackie
22:00 Sądy, przesady
23:35 Bomba (1) - dok.
00:30 Było, nie minęło - kronika
związków historii

TVP INFO

07:00 Serwis Info
07:12 Jedziemy
07:50 Agrobiznes
07:55 Agropogoda
08:00 Jedziemy dalej
08:15 Serwis Info
08:18 Minęła ósma
09:00 Serwis Info
09:11 Minęła dziewiąta
10:00 Serwis info
10:25 Pogoda info
10:29 Serwis info
10:50 Pogoda info
11:00 Serwis info

11:30 Serwis info, pogoda
12:00 Serwis info
12:25 Pogoda info
12:30 Serwis info, pogoda
13:00 Serwis info
15:00 Serwis info
15:20 Pogoda info
15:29 Serwis info
16:00 Panorama info
16:52 Pogoda info
17:00 Teleexpress
17:15 Teleexpress extra
17:32 O co chodzi
18:00 Panorama

18:20 Panorama opinii
18:37 O tym się mówi
19:30 Wiadomości
18:58 Gość „Wiadomości”
20:15 Minęła dwudziesta
21:00 Nie da się ukryć
21:25 Serwis Info
21:50 W tyle wizji
22:24 Serwis Info
22:30 W tyle wizji extra
23:00 Info wieczór
23:30 W akcji
23:55 Serwis info
00:03 Wiadomości

KINO POLSKA

06:00 Nie ma jak Polska
06:35 Telesprzedaż
07:35 Daleko od szosy (6) - serial
09:10 Pięta pora roku - film
obyczajowy, Polska 2012
11:10 Telesprzedaż
11:30 Mała matura 1947 - dramat
obyczajowy, Polska 2010
13:50 Dom (11) - serial
16:05 Kabaretowy rejs - pr. rozryw.
17:05 Kabaretowy rejs - pr. rozryw.
18:05 Daleko od szosy (7) - serial
20:00 Rozmowy kontrolowane
- komedia, Polska 1991

22:00 Job, czyli ostatnia szara
komórka - komedia
obyczajowa, Polska 2006
00:00 Kroll - film sensacyjny,
Polska 1991
02:10 Syn Królowej Śniegu
- dramat obycz., Polska
2017, wyk. Michalina
Olszańska, Anna Seniuk,
Franciszek Pieczka.
Anna samotnie wychowuje
siedmioletniego synka
Marcina. Kobieta, aby
zarobić na utrzymanie
siebie i syna, pracuje na
dwóch etatach i zaniedbu-
je dzieciaka. Spragniony
miłości chłopiec znajduje
przyjaciela w emerytowa-
nym pisarzu Kazimierzu,
dzięki któremu ucieka od
ponurej rzeczywistości
w baśniowy świat
opowieści Hansa
Christiana Andersena.

03:50 Obcy musi fruwać
- komediodramat, Niemcy/
Polska 1993

KULTURA

07:00 Muzyczne poranki
07:55 Informacje kulturalne
08:30 Niedziela z...
09:25 Przygody Münchhausena
- komedia przygodowa,
Czechosłowacja 1961
11:00 Chłopi (7) - serial
12:00 Chłopi (8) - serial
13:30 Wydarzenia aktualne
13:45 Mieszczanie żywiec:
Antoni i Aleksander
14:25 Trzeci punkt widzenia
- pr. publ.
14:55 Michel Legrand, niech gra
muzyka - film dokumental-
ny, Francja 2018

16:05 Twój Vincent - film
animowany, Szwajcaria/
Holandia/Polska/USA/
Wielka Brytania 2017
17:45 Rzeczpospolita moderni-
styczna: Architektura
biznesu i usług
18:25 Co dalej? - pr. publ.
18:55 Wielkie nadzieje (2) - film
kostiumowy, Wielka
Brytania 2011
20:00 Solaris - film SF, ZSRR
1972

22:50 Res Poloniae. O Polsce
z oddali: Jego Wysokość
Edward Windsor - wywiad
Zatańczyć Beethovena
- film dokumentalny,
Hiszpania 2015
01:05 Co dalej? - pr. publ.
01:35 Na wschód od Hollywood:
Walc w alejkach - film
obyczajowy, Niemcy 2018
03:50 Res Poloniae. O Polsce
z oddali: Jego Wysokość
Edward Windsor - wywiad

PULS

06:00 Zbuntowany anioł (230)
- serial
07:00 Rodzinny interes (188)
- serial
08:00 Lombard. Życie pod zastaw
(148) - serial
09:00 Lombard. Życie pod zastaw
(149) - serial
10:00 Lombard. Życie pod zastaw
(437) - serial
11:00 Zbuntowany anioł (232)
- serial
12:00 Zaklinaczka duchów (87)
- serial

13:00 Zaklinaczka duchów (88)
- serial
14:00 Lombard. Życie pod zastaw
(150) - serial
15:00 Lombard. Życie pod zastaw
(151) - serial
16:00 Rodzinny interes (190)
- serial
17:00 Rodzinny interes (191)
- serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw
(439) - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw
(440) - serial

20:00 Kariera Nikośia Dyzmy
- komedia, Polska 2002
22:10 Śniadanie do łóżka
- komedia romantyczna,
Polska 2010
23:55 Teoria chaosu - dramat
sensacyjny, Kanada/Wielka
Brytania/USA 2005, wyk.
Jason Statham, Ryan
Phillippe, Wesley Snipes
02:00 Lombard. Życie pod zastaw
4 (149) - serial
03:00 Wojciech Cejrowski. Boso
- Ziemia Święta

Program telewizyjny nie zawiera zmian w ramówkach poszczególnych stacji dokonanych po zamknięciu numeru.

RANO

PO POŁUDNIU

WIECZOREM

RANO

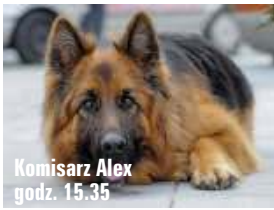
PO POŁUDNIU

WIECZOREM

TVP Dokument

- 06:00 Dzika Polska
06:30 Dzika Polska
07:00 Podwodny raj Borneo (15) - serial dok.
07:30 Podwodny raj Borneo (16) - serial dok.
08:05 Dzika Australia: Jurajski las deszczowy - dok.
09:05 Wielki Pacyfik: Ocean namietności - dok.
10:05 Tajemnice zamku Chenonceau - dok.
11:05 Ze znakiem Q - reportaż
11:30 Białoruski walc - dok.
12:50 Fateicz i morze - dok.
13:50 Wielki Pacyfik: Żarłoczny ocean
14:55 Opowieści Offenbacha - dok.
16:05 Natura nas uzdrowi - dok.
17:05 Cud architektury. Katedra w Strasburgu - dok.
18:10 Skarby Europy: Norwegia
19:10 Wszystkie kolory świata: Kapsztad - afrykańska piękność
20:10 Zawsze gotowi, zawsze blisko (7) - serial dok.
20:40 Zawsze gotowi, zawsze blisko (8) - serial dok.
21:15 Nasze Hollywood, czyli początki kina w Polsce
22:20 Gwiazdy przedwojennego kina albo film dźwiękowy w II RP - dok.
23:20 Wyjechani (14) - serial
23:55 Kowalski powinien wypocząć. Ekspres narty - reportaż
00:20 Notacje
00:35 Republika. Narodziny legendy - dok.

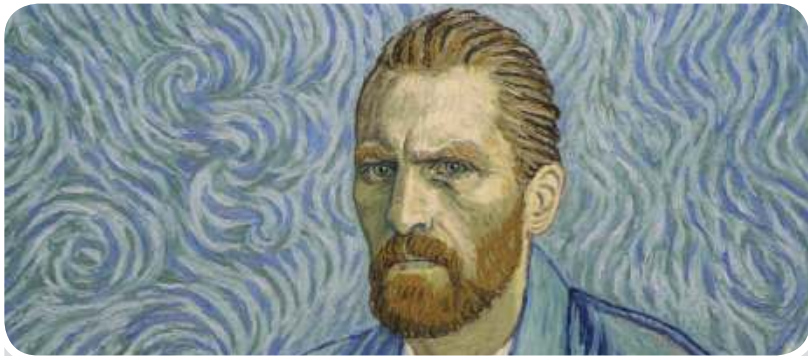
TVP Seriale

- 05:55 Rodzinka.pl (56) - serial
06:25 Na sygnale (205) - serial
06:55 Na sygnale (206) - serial
07:35 Ojciec Mateusz (76) - serial
08:30 Komisarz Alex (171) - serial
09:25 Złotopolscy (423) - serial
09:55 Klan (337) - serial
10:35 Na dobre i na złe (146) - serial
11:35 Ranczo (97) - serial
12:30 Rodzinka.pl (57) - serial
13:00 Rodzinka.pl (58) - serial
13:40 Ojciec Mateusz (322) - serial
14:35 Ojciec Mateusz (323) - serial
15:35 Komisarz Alex (172) - serial
16:20 Komisarz Alex (173) - serial
16:55 Na sygnale (207) - serial
17:30 Ranczo (98) - serial
18:30 Ranczo (99) - serial
19:30 Ojciec Mateusz (324) - serial
20:25 Ojciec Mateusz (77) - serial
21:25 Ranczo (100) - serial
22:20 Ranczo (101) - serial
23:20 Ojciec Mateusz (325) - serial
00:20 Ojciec Mateusz (326) - serial
01:20 Falszerze. Powrót sfory (9) - serial
02:15 Falszerze. Powrót sfory (10) - serial
03:15 Zmiennicy (15) - serial
04:25 Złotopolscy (423) - serial
05:05 Klan (337) - serial

TV 4

- 06:00 STOP Drogówka
07:00 Strażnik Teksasu (38) - serial
08:00 Nasz nowy dom - reality show
09:00 Pierwsza miłość (3333) - serial
09:50 Kochane pieniądze (77) - serial
10:50 Hardkorowy lombard (14) - serial
11:20 Hardkorowy lombard (15) - serial
11:50 Święty (169) - serial
12:20 Święty (170) - serial
12:55 Galileo
13:55 STOP Drogówka
14:55 STOP Drogówka
15:55 Hardkorowy lombard (16) - serial
16:25 Hardkorowy lombard (17) - serial
16:55 Święty (171) - serial
17:25 Święty (172) - serial
18:00 Kochane pieniądze (78) - serial
19:00 Policjantki i Policjanci (809) - serial
20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny (513) - serial
21:00 U-571 - dramat wojenny, Francja/USA 2000, reż. Jonathan Mostow, wyk. Matthew McConaughey, Bill Paxton, Harvey Keitel, Jon Bon Jovi
23:35 Zwierz - horror, USA 2013
01:25 Śmierć na 1000 sposobów (5) - serial
01:55 Śmierć na 1000 sposobów (3) - serial
02:25 Disco Polo Life

ANIMOWANY FILM BIOGRAFICZNY

TWÓJ VINCENT

CZWARTEK 30.12 GODZ. 16.05, TVP KULTURA

Dzieło Doroty Kobieli i Hugh Welchmana opowiada historię życia Vincenta van Gogha za pomocą wspomnień ludzi należących do jego najbliższego otoczenia. Całość składa się na fascynujący portret wybitnego malarza. Polsko-brytyjska koprodukcja imponuje nowatorską formą. „Twój Vincent” reklamowany jest jako pierwszy pełnometrażowy film zrealizowany techniką animacji malarskiej. Po ukończeniu zdjęć z udziałem aktorów wyświetlano na płótnie pojedyncze kadry, które następnie sztab malarzy odmalowywał klatka po klatce, aby stworzyć ujęcie. Celem tych skomplikowanych zabiegów było jak najbardziej przekonujące ożywienie obrazów Van Gogha na kinowym ekranie.

KOMEDIA

ROZMOWY KONTROLOWANE

CZWARTEK 30.12 GODZ. 20.00, KINO POLSKA

Komedia filmowa opowiadająca o stanie wojennym w humorystycznej konwencji. Kontynuacja przygód bohaterów z „Misia”. W grudniu 1981 r. Ryszard Ochódzki (Stanisław Tym) zostaje przyłapany w intymnej sytuacji z żoną pułkownika SB – Molibdena (Krzysztof Kowalewski). Ten „w odwecie” wymusza na bohaterze zakup gospodarstwa w Suwalskiem. Ochódzki musi tam wstąpić do Solidarności i wymeldować się ze stolicy. W Suwałkach zastaje go stan wojenny. Ochódzki trafia na patrol milicji. Przez przypadek niszczy czołg, przez co staje się bohaterem narodowym. SB ściga go teraz po całej Polsce listem gończym. Schronienia udziela mu jego ciotka. Ochódzki postanawia uciec do Szwecji.

DRAMAT HISTORYCZNY

KINCSEM. MIŁOŚĆ I HAZARD

CZWARTEK 30.12 GODZ. 21.55, TVP2

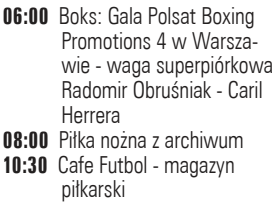
XIX w. Hrabia Erno Blaskovich jest synem węgierskiego szlachcica, ukanego śmiercią za udział w Wiośnie Ludów. Mieszka w pobliżu majątku, z którego wywłaszczono jego rodzinę. Teraz pałac zajmuje austriacki generał Otto von Oetlingen z córką Klarą. Erno marzy o tym, by odzyskać rodzinny majątek. Pewnego dnia wchodzi w posiadanie narowistej klaczy Kincsem. Chce ją wystawić w wyścigach, choć wielu mu to odradza ze względu na nieokiełznany temperament konia. Kincsem nieoczekiwanie wygrywa. Dla generała to dyshonor, musi upokorzyć Blaskovicha, zwłaszcza że sukcesy klaczy są entuzjastycznie przyjmowane przez ludność węgierską, podbudowując jej narodową dumę.

TVP SPORT

- 05:35 Sportowy wieczór - 3. seria
06:20 Sportowy wieczór
07:00 Dart: Mistrzostwa świata - Londyn 2022 - 4. runda
09:10 Retro TVP Sport: Skoki narciarskie: Igrzyska olimpijskie Pjongczang 2018
11:20 Hokej: Turniej kwalifikacyjny: do igrzysk olimpijskich w Pekinie - mecz: Białoruś - Polska
13:30 Dart: Mistrzostwa świata - Londyn 2022 - 4. runda
17:20 EURO 2020: decydujący tydzień - film dokumentalny, Szwajcaria 2021
17:55 Piłka ręczna mężczyzn: 4 Nations Cup w Gdańsku - studio
18:25 Piłka ręczna mężczyzn: 4 Nations Cup w Gdańsku - mecz: Polska - Holandia
20:45 Sportowy wieczór
21:15 Dart: Mistrzostwa świata - Londyn 2022 - 4. runda
23:55 Sporty walki: Professional Fighters League - finał
02:15 Boks: Gala MB Boxing Night 9: Spring Punch - waga superśrednia: Robert Parzęczewski - Facundo Nicolas Galovar
03:05 Boks: Knockout Boxing Night: Extra w Wyszkowie - waga junior ciężka: Adam Balski - Wadim Nowopaszyn

POLSAT SPORT

- 06:00 Boks: Gala Polsat Boxing Promotions 4 w Warszawie - waga superpiórkowa: Radomir Obruśnik - Carl Herrera
08:00 Piłka nożna z archiwum
10:30 Cafe Futbol - magazyn piłkarski
13:00 Łyżwiarstwo figurowe z archiwum - magazyn sportowy
15:30 Siatkówka mężczyzn: PlusLiga - mecz: LUK Lublin - Aluron CMC Warta Zawiercie
17:30 Siatkówka mężczyzn: PlusLiga - mecz: Cuprum Lubin - Asseco Resovia Rzeszów
20:30 Siatkówka mężczyzn: PlusLiga - mecz: Cerrad Enea Czarni Radom - PGE Skra Bełchatów
23:00 Piłka nożna z archiwum
01:00 Sporty walki: FEN

TVP 3

- 08:00 Warszawski dzień
09:31 Królewskie sekrety
09:51 Warszawski dzień ekstra
10:05 Węzień miłości - serial
10:55 Nas troje w ogrodzie
11:15 Na tropie przyspraw
11:45 Gwiazdy od szafy
12:00 Moto lady
12:15 Składka. Emerytura. Przyszłość
12:25 Ochojny - dok.
12:50 Agrobiznes extra, agropogoda
13:20 Masz prawo
13:30 Przyroda - wędka - przygoda
14:00 Szlak przydrożnych kapliczek
14:15 Na oklep - mag.
14:30 Kurier Warszawy i Mazowsza
14:40 "Oj, maluśki, maluśki" - kolędy
14:45 Express regionów
15:00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
15:20 Dobre historie: Wzrastanie
15:50 PFRON wspiera dostępność
16:15 Krótko o kulturze
16:30 Kurier Warszawy i Mazowsza
16:45 Express regionów
17:01 CHIP - rozmowy niecodzienne
17:30 Głos regionów
18:00 Kurier Mazowiecki
18:16 Onkocujni
18:30 Telewizyjny Kurier Warszawski
18:49 Raport na gorąco
18:59 Dla Niepodległej: Stradivarius
19:10 Zawsze na temat
19:25 Ciemna strona
19:50 Przylecieli śliczni anieli - koncert
20:30 Wieczna miłość - serial
21:20 Masz prawo
21:30 Kurier Warszawy i Mazowsza
21:42 Raport na gorąco
21:50 Studio LOTTO
22:00 Dziennik regionów
22:17 Kryminalna siódemka
22:30 Projekt policja
23:00 Echa dnia

POLECAMY!

Świąteczne kołędowanie

Kołędowanie to jedna z najpiękniejszych polskich tradycji świąt Bożego Narodzenia. Kołęd i pastorałek nie może zabraknąć w tym czasie także w ofercie programowej stacji telewizyjnych i radiowych. Każdy znajdzie coś dla siebie. Specjalnie dla naszych Czytelników przygotowaliśmy rozpiskę z wykazem najciekawszych świątecznych koncertów.

WIGILIA

13.05 TVP1 — „Gdy się Chrystus rodzi...” — kołędy na Jasnej Górze

W sanktuarium Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze spotkały się gwiazdy polskiej sceny muzycznej, aby zaśpiewać najpiękniejsze kołędy i pastorałki. Wystąpili m.in.: Stanisława Celińska, Alicja Majewska, Włodzimierz Korcz, Monika Borzym, Katarzyna Moś, Olga Szomańska, Łukasz Zagrobelny, Krzysztof Kiljański. Artystom towarzyszył chór Gospel Rain oraz Orkiestra Grzegorza Urbana. Koncert poprowadzili Małgorzata Kożuchowska i Artur Żmijewski.

13.50 Polsat — Wielkie kołędowanie z Polsatem — Lasek Bielański

Relacja z koncertu wigilijnego, który odbył się w XVII-wiecznym, barokowym, pokamedulskim kościele na warszawskich Bielanych. Kołędy zaprezentowali ulubieńcy kilku pokoleń widzów, m.in.: Irena Santor, Cleo, Roksana Węgiel, Justyna Steczkowska, Edyta Bartosiewicz, Paweł Domagała, Krzysztof Cugowski czy Sebastian Karpiel-Bułecka w towarzystwie górali. O oprawę muzyczną zadbał zespół Michała Grotta.

14.50 Polsat — Golec uOrkiestra. Kołędowanie z Janem Pawłem II w 100-lecie urodzin świętego

Relacja z ubiegłorocznego koncertu będącego zwieńczeniem obchodów 100. rocznicy urodzin papieża Jana Pawła II. Istotą przedsięwzięcia jest połączenie nieznanych dotychczas nagrań audio z zarejestrowanym głosem Jana Pawła II, na których papież śpiewa kołędy, z muzycznymi aranżacjami zespołu Golec uOrkiestra.

15.00 i 16.00 TVP1 — Dzień dziś wesoly... — koncert kołęd w bazylice katedralnej Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Pelplinie — cz. 1 i cz. 2

Atmosferę świąt Bożego Narodzenia przywołają najbardziej lubiane kołędy i pastorałki, które od stuleci towarzyszą polskim rodzinom przy wigilijnym stole, w wykonaniu lubianych artystów (m.in. Cleo, Alicja Szemplińska, Aleksandra Kurzak, Natalia Kukulska, Piotr Cugowski, Rafał Brzozowski) z towarzyszeniem orkiestry pod dyktando Janusza Stokłosa.

15.55 TVP ABC — Arka do Betlejem

Program jest połączeniem tradycyjnych kołęd i pastorałek w wykonaniu Arki Noego oraz scenek biblijnych

przedstawianych przez Teatr Lalkowy i Kukiełkowy Ani Polarusz.

16.50 Polsat — Wielkie kołędowanie z Polsatem — Katowice, kościół Mariacki

W kościele Mariackim wystąpią m.in. Natalia Kukulska, Dawid Kwiatkowski, Viki Gabor, Igor Herbut, Golec uOrkiestra, Ania Rusowicz, Alicja Majewska i Włodzimierz Korcz, Antek Smykiewicz, Michał Jurkiewicz, Robert Janowski. Na scenie pojawi się też wyjątkowe trio – Krzysztof Cugowski zaśpiewa razem z synami: Piotrem i Chrisem. Wykonawcom będzie towarzyszyła Grott Orkiestra, Orkiestra Dęta KWK „Mysłowice–Wesoła” i Chór Śląsk. Koncert poprowadzą Paulina Sykut-Jeżyńska i Adam Zdrójkowski.

17.25 TVP1 — Wielkie kołędowanie we Lwowie

Prosto z historycznej lwowskiej Katedry Łacińskiej, w której podczas potopu szwedzkiego król Jan Kazimierz zawierzył nasz kraj Matce Bożej, mianując Ją Królową Polski, płyną dźwięki najpiękniejszych, tradycyjnych polskich kołęd i pastorałek w wykonaniu gwiazd muzyki. Wystąpią m.in.: Alicja Węgorzewska, Golec uOrkiestra, Maryla Rodowicz, Krzysztof Cugowski, Alicja Szemplińska, Sound'n'Grace, Natasza Urbańska, Alicja Tracz, Julija Belei oraz Chór Zespołu Śląsk i chór dziecięcy ze Lwowa. Gospodarzem wieczoru będzie Tomasz Kammel.

18.10 TVP Kultura — Kołędy Śląska

Najpiękniejsze polskie kołędy zabrzmiały w wykonaniu zespołu Śląsk. Zespół występuje w swojej siedzibie w tradycyjnym pałacu w Koszęcinie.

21.15 TVP1 — Gwiazdy na Gwiazdkę — koncert kołęd z udziałem pary prezydenckiej

Koncert odbędzie się w kolegiacie pw. Zwiastowania Najświętszej Maryi Panny w Pułtusku. Wspaniała architektura i klimat wnętrza podkreślą charakter koncertu. Kołędy, tradycyjnie śpiewane w polskich domach, zaaranżowane przez Szymona Orłowskiego, wykonają m.in.: Maja Hyży, Cleo, Piotr Kupicha, Viki Gabor, Blue Cafe, Halina Frąckowiak, Stanisław Karpiel-Bułecka, Hanna Rybka, Ryszard Rynkowski, Krystian Ochman, TGD.

21.30 Telewizja Republika — Kołędowanie z Telewizją Republika

Kołędy zabrzmiały w aranżacjach na smyczki. Szczegóły na pierwszej stronie naszego dodatku TV. Powtórkowe emisje koncertu będzie można zobaczyć w sobotę o godz. 9.35 i 19 oraz w niedzielę o godz. 8 oraz 16.55.

22.40 Telewizja Trwam — „Bóg się rodzi”. Koncert kołęd i pastorałek

Koncert świąteczny w wykonaniu Chóru i Orkiestry Opery i Filharmonii Podlaskiej oraz solistów zarejestrowany w katedrze pw. św. Michała Archanioła w Łomży.

23.15 TVP1 — Gwiazdy kołędują w Zakopanem

W sanktuarium Matki Bożej Fatimskiej na Krzeptówkach kołędy zaśpiewają m.in.: Maryla Rodowicz, Rafał Brzozowski, Krystyna Prońko, Roksana Węgiel, Piotr Rubik i Eleni.

PIERWSZY DZIEŃ ŚWIĄT

12.25 TVP Kultura — Kołędy na szlaku Kolberga

Zrealizowane filmowo tradycyjne, regionalne kołędy wykonane zostały przez artystów ludowych z udziałem artystów popkultury. Widowisko muzyczne pod kierownictwem Mateusza Pospieszalskiego, w reżyserii Grzegorza Jankowskiego.

12.35 TVP1 — Kołędy pod wspólnym niebem. Enej i przyjaciele

Zbiór tradycyjnych utworów w języku polskim i ukraińskim połączony został nazwą „Kołędy pod wspólnym niebem”, która wyjątkowo wyraziście ukazuje charakter pomysłu na przedstawienie znanych wszystkim melodii. Zespół po raz kolejny w swojej muzycznej przygodzie sięgnął po gatunkowy eklektyzm, nie bojąc się nawiązywania do przeróżnych stylów, mając jednocześnie pełną świadomość przywiązania do bliskich wszystkim, tradycyjnych linii melodycznych.

16.10 i 21.40 Telewizja Trwam — Kantata „Cicha noc” i kantata „Anioł pasterzom mówił”

Kantata bożonarodzeniowa skomponowana przez Rafała Atroszczaka w wykonaniu Chóru i Orkiestry Kameralnej „NICOLAUS” z Kraczkowej.

19.05 TVP Kultura — Kołędy z „Mazowszem”

Państwowy Zespół Ludowy Pieśni i Tańca „Mazowsze” im. Tadeusza Sygietyńskiego to jeden z największych polskich zespołów artystycznych odwołujących się do tradycji polskiej muzyki i tańca ludowego. W programie zostanie zaprezentowanych 15 najbardziej znanych, klasycznych kołęd.

DRUGI DZIEŃ ŚWIĄT

8.25 TVP1 — Wielkie kołędowanie z Ostrej Bramy

Przypomnienie koncertu kołęd w Ostrej Bramie w Wilnie. Koncert odbył się w kościele pod wezwaniem św. Teresy, pod Ostrą Bramą, w której umieszczony jest cudowny obraz Matki Bożej. W tym szczególnym miejscu zabrzmiały najpiękniejsze polskie kołędy w wykonaniu m.in. Piotra Cugowskiego, Marka Piekarczyka, Maryli Rodowicz, Alicji Węgorzewskiej, zespołów: Feel, Blue Cafe i Jozsko Brody z chórem dziecięcym.